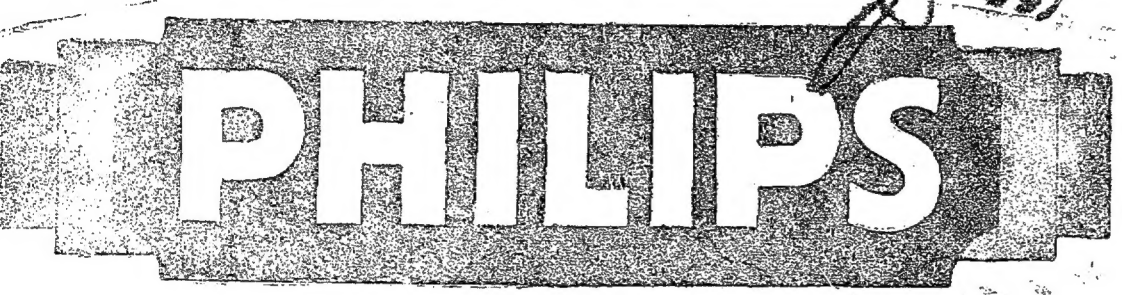

మితవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుము
అందరు వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ ఇండియాకు గల సోల్ వజుల్లువద్ద దొరకును
THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras) Ltd.,
Managing Agents:—BEST & Co. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్
లెఫ్ అమ్యారెస్
కంపెనీ లిమిటెడ్
(స్టేట్ సెటిల్ మెంటులో
యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

బొంబాయి బ్రాంచి 50-52 వర్క్ గేట్ స్ట్రీట్
మూలధనము. ఓక్కోటిరూపాయలకు పై
చినది. ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్
చేయడమైనది.

ఆర్. వెంకటాచారి,
4617 ఫీఫ్ వ జెంటు
వెవేరి, మదరాసు.

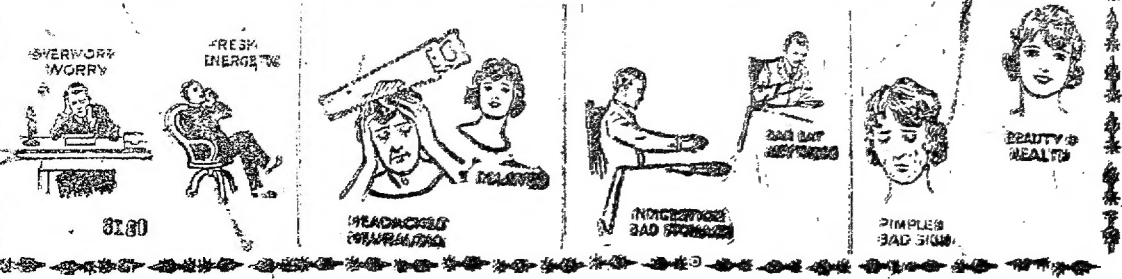
పూర్ణ చంద్రోదయం
బంగారులో చేయబడినది, బలహీనుల పాలిటి పంజీ
మేహము, క్షయ, పాండు, శుక్లవర్ణము, శుభ్రాజ్వరము
నిక్కాక, నిస్సత్తువ మొదలగువాటిని వారించి బలమును
వృద్ధిని, కాంతిని గలిగించు ఔషధరక్తము, కులీన్.
రూ 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రూ 2-4-0. ఐ. పి. ఖరీదు రూ 6
మ క ర ధ్వ జ
అన్ని వ్యాధులకు శ్రేష్ఠము రక్తవృద్ధిని, బలమును కలిగించు కులీన్ 1 వారం 12-0-0 16 గ్రాములు రూ 1-0-0. ఐ. పి. ఓండుకో ఆయుర్వేదసమాజం, వెలిదేవి, నెల్లూరుజిల్లా

ఈ నే ప్రాణము ఇవ్వంగు ఈ - వైట్ బిళ్ళలు

లెజ్ నింగ్ విత్-మి-అక్: ఇందు చికిత్సకరముగ ఓషధులు చేరువలెదు. పరిశుభ్రమైన ఔషధసంబంధమైన యీడ్లు, విటమిన్లు, ఇతర ఇలువగల వస్తువులు మొదలగునవి గొప్ప వైద్యప్రణాళిలచే తెలుపబడిన ప్రకారము చేర్చి తయారుచేయబడినవి. యీడ్లునందు పొంగు పులుపు ఉండరునుండున్న జీవరక్తి సంబంధమైన రసములతో చేరి మంచి ఉదరుతునమును, పుష్టిని గలిగించును.
కొంచెము అవ్యర్థముగా నున్నప్పుడు లేక బలహీనముగానున్నప్పుడు 1 లేక 2, ఈయీడ్ల బిళ్ళలను నేపించిన కొన్ని నిమిషములలో నేమిటా ఆరోగ్యము, ఉత్సాహము గలుగును.
ఇవ్వంగు ఈ - వైట్ బిళ్ళలు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము వ్యాధులు కలగొప్పి, నాడినొప్పి మొదలగునవి 5 నిమిషములలో కుదురును. నివర్తిండును. అజీర్ణము, కడుపుబ్బరము 5-10 నిమిషములలో కుదురును.
పిల్లలు, మైకము, బలహీనత 10-15 నిమిషములలో కుదురును.
ఉదరుతునకు, కాలిజమునకు సంబంధించిన వ్యాధులు 10-15 నిమిషములలో కుదురును ఇష్టమైంబా, జులబులు, జ్వరము మొదలగునవి 24 బహుముత్రము, పొండుకోగము, క్రమముల బలహీనత, శరీరమునకు సంబంధించిన మచ్చలు, మలబద్దకము, జలుబు, నిద్రలేమి, తిమ్మిదావాయువు, నొప్పులు మొదలగు వాటికి చికిత్సపొందగోరువారు ఒక కాగితము వ్రాయుదు.
మీ తెలివైనవద్దనుండి రూ. 1-4-0 ధరగల బుడ్డి సొక్కిని కొనుగో.
ఈ దిగువ తెలుపబడిన డొంగుతానైతికల సారాంశము నిచ్చమినకొనవలె యీ ఓండునాకి 100 పొండులు యీహముగా యివ్వబడును.
ఏదైనా ఉపయోగించి తృప్తిచెందినవారివద్దనుండి నుమారు 20,000 డొంగు తానైతికలు వచ్చియున్నవి. వాటిని యెక్కరై నను పరిశీలించవచ్చును.
నం 24372-గోల్డ్-వైట్ బిళ్ళలు శివునిచే సంపాదించిన ఒక వారమునందు గుర్తరమైన బాధ ననుభవించుచుంటిని. అయితే ఒక డొంగుతానైతిక వారాను నిలిపినది. ఈ విషయము చరల ఆరోగ్యముగా నున్నది.
నం 24113. చాక్లెట్ డి. ఐ. ఎస్. "ఈయీడ్ల బిళ్ళ" ఆహారమును గుణముకల గినదని నేను తెలిపినప్పుడు అందులో నేను తినును అతియెక్కువ తేదు. కలిగినాన అనే నియా, దుర్బలత్వము మొదలగువాటికి అద్భుతముగా పనిచేసినది. ఇందులో తెలుపబడిన వాగు ఆస్పత్రిలకు పంపుదు.
నం 18224-ఈ బిళ్ళలు ఆహారమునైన తానికని వృథాముగా తెలుపుచున్నాను. ఇంకను భంపన నే నే హితులకు కూడ వాడెను." కానిబరి మెమి: 9వ రయాకు చేయబడి, బ్యాకు చేయబడు చున్నదనియు, వేలిలో తాళునులు లేదనియు పూచియిచ్చెను.

Sole Wholesale Agents, Martin & Harris Ltd.,
No. 20, Sunkurama Chetty Street, MADRAS 3180
RYING'S YEAST-VITE LABORATORIES CECIL HOUSE, Holborn Viaduct, London E. C.

The Allenburys' Castor Oil

వానినయు లేదు. రుచియులేదు.
ఔషధరూపమున నున్న ఘనతచెందిన గొప్ప విశేషకారి. 'అలెక్ బర్' మార్కు గల చిట్టాముదము లందఱును ఎఱుగుదురు. ఖూలోక మందంతటను నుపయోగింప బడుచున్నది.

'అలెక్ బర్'నే వాడుటకునిశ్చయింపును ప్రతిమందుల దుకాణములోను దొరకును పరిశుభ్రమైనది గనుగ శ్రేష్ఠమైనది. అత్యుపయోగ కరమగు గృహ ఔషధము. గృహమునందుండవలెను.

Allen & Hanburys Ltd. LONDON
Spectral Representative for India: A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

విభవ సంవత్సర చైత్రమాస శుద్ధ ఏకాదశి (20-3-1925) శనివారము

యోధ సాహసము

పడకండ్ల గురురాజాచార్యగారు (సాహిత్యసరస్వతి)

అరిగె దిననాథుడు స-త్వరమున నస్తాద్రె జేరె దమనం బంత
అరిబలము విటిగె ననుచు-బిరబిర నాశాంతములకు వీరక బ్రాచక.
పూర్వ దిక్కాంత యెంతయో పొగులుచుండ-
నంత కనుగెం ప చేలనే యపరకాంత.

యనెడి పలుకులో యనగ విహంగతతుల-

కలకలంబులు భూజాంతములను మ్రోగె.

తరుణులు తమతమ గృహముల-కరుగెగ నవరోజసంత కంతం బయ్యె
దరుణిమణి యగు యోధయు-ద్వరితముగా నిల్లు సేర వచ్చుచు నుండె.

ఎదురుగ నిల్చి తన్ను నొక డింపు దలిర్పె దదేకదృష్టితో
బెదరక చూచుచుండె గని విస్మయమున్ భయమున్ జనింప దా
నెదవడి యంత ధైర్యమున నెవ్వడు వీ డని రూపవీక్షణం
బదరగ నట్టె చూచి యితఁడక్కరుడే యని యెంచి యిట్లున్.

ప్రబలరాజాధిరాజ వక్తరుడ వీవు-చీర అవికను గట్టిన చేడె వాడె?

ఔనుల! తెలిసె నీమానసాంతరంబు-వచ్చితివి మానినీమోహవార్ధిము నిగి.

స్త్రీలు తప్పంగ బురుషులు సేరరా ద-టంచు"నవరోజయరుసు" గల్పించి రాజ
పుత్రికలను జూడగ దొంగవోలె నిట్లు-గామినీరూపపురుషుడై క్రాలె దిచట.

వలపు సీ గైఱుగదు గద పార్థివేంద్ర !

అమృతము వంటి సత్కులము నంచిత ధైర్యకృపాకలాప భా
వము నసమానసాహస మవారణ బాహుయశోధికంబు వి
క్రమమును గల్గి వెల్లు దినరాజకులంబుధి బుట్టు రాజక

న్యమనము వశ్య మానె, యవనాధిప! నిగ బురుడించువానికి?
దినకరు జూచునట్టి సుగతిం జనలేని దివాంధమున్ బలె
ననయము వందుచు న్న హరహంబును మద్యము గ్రోలి మాం సఖా

దన యగు బీబి యంచు నెడఁడ దలపోసితివేమి కాదుకా
దనరున శత్రురాజ భయ మందగఁ జేసెడిక్షత్రియాంగనక.
నీరాజ్యంబు హరించి నిన్ను బెలుచు నిర్మూలమున్ జేయగా

మేరల్ మీఱిన శత్రువీరవరుల మృత్యుస్వరూపంబున్
వై రావోహదశక్ హరించి కరుణాపాంగంబుతో బ్రోచి రె
వ్వారల్ ధీరత నట్టివీరులకటే పాపంబు లూహించుటల్.

ఏతివరులు నీ కిరుప్రక్కలను నిల్వ గకుబంత వృపు లరిగాపు తైరి
ఏశ్వరవరులు నీకెయిద నార్యావర్త దేశ మంతయును స్వాధీన మయ్యె
నేయోధభయదరూక్షేక్షణి శిఖల్ బరబలములు శలభము లయ్యె

నేదర్పవిఖ్యాతు లెల్లరు గల్గె నీ సార్వభౌమపదంబు సాటి కెక్కె-
నట్టి రజపూత వంశ వీరాంగనలను-మానభంగము సేయంగ మనలే దిచట
యింటికూడును దించు నా యింట నున్న-వాసముల, లెక్క వెట్టెడివారు గలరె?

శనమునకు జేయు శృంగారసమిష్టోలే-ధనమదాంధులు మూఢులు ధర్మరహితు
పులకు జేయు దాస్యంబు వృథయు-గానె, చక్కెర లవణాభిగలిపినట్లు?
పరి సోదరత్వం బున్నచి-యంత లోలోన నిట్టికార్యముల జేయఁ

గడఁగితివి పరుల-గనుల గలిక్కి ఛెట్టి-కల్ల వైడికి మెఱుంగులు గలుగు గాదె.
ప్రత్యర్థి భయదహా బాప్సరావల్ వంశమున బుట్టి విమలకీర్తిని గడించి
మాతృదేశీయహా మర్యాద నిలుపగఁ బ్రాణమానంబు లర్పణముచేసి
యత్సుద్రరాద్రాన యవనసైనికుల గొబ్బరిపుచ్చె లట్టుల సజ్జితవైచి
యనయంబు శక్తి పదాబ్జపూజారతి ధైర్యసాహస ప్రసాదము వహసి
విమల రజపూతవంశము వృద్ధి గనియె-నట్టిరజపూత పూత వంశాంగనలను

ందిలో జీవ మున్న-రమ్ము! చూతము నీసాహసమ్ము బలము.

అనుచు గ్రోధము ముప్పిరి-గొన నక్బరు ధీరుబలము గూల్చగ నసి చే
గొని నిలిచె నసురసంఘము-దునుమగ వెనుదట్టి నిలుచు దుర్గయు బోలె.
విలయకాలమునాడు విశ్వంబునంతయు దపియింపజేసెడి తపను మూర్ఖి-
నెండినకాన లుద్దండవృత్తిని గాల్చి బూది చేసెడి జాతవేదుకరణ
బ్రాహ్మణస గూల్చి వస బీల్చి చెలరేగి మేలిమి జూపెడి మిత్తిరీతి
బరవసంబున బ్రక్క పల్లెల ముంచెడి యలఘుతరప్రవాహమ్ము భంగి
నవనియవన హీనంబుజేయ నిలిచె నన-గరినివిదళించు సింహంబు గరిమఁదనదు

వాలు నాతని కంతంబు పైని మోచి-యక్క రక్కజ మొందగ ననియె నిట్లు.
నిను నీ కిప్పుడు రెండుమార్గముల గల్పింతు విన్ బోలు నీ
మనమం దెప్పుడు రాజపుత్రికల సమ్మానంబుతో జూచునాం

డెను రాజన్య, త్వదీయ సౌఖ్యసమితి జెండాడి ప్రాణంబు లీ
ఘన హావాలున కిచ్చు టొండె జెపు మేకార్యంబు నీ కిష్టమో.
అనిన విని భయంకరాకార యో యోధ-జూచి మనము భీతి జొత్తిలంగ
ననయనములు వడఁక నతిదీనవృత్తితో-నోట-మాట రాక నొనలు వంచి.

తన్ను జుపుట కుద్దమించు తరుణ్ దర్శించి విభ్రాంతి నా
పన్నుండై భజనత్వమిగి యెదిరింప జాల కెంతెయ్యె
గన్నీ రొల్కగ యోధ కక్ప రనియె గాంక్షించెదన్ నీదయన్

నన్ను గావుము నాదు తప్పనకు దండం బింతియే చాలదో?
మోసము పాడి గాదను సుబుద్ధి యొకింతయు లేక రాగమో
హనన మాని యాని మదహంకృతి నంధుడ నాచు నీదేసా
వాసము గోరివచ్చిన యపారవిసీతుని దుష్టలోకం

వాసుని జక్క దిద్దితివి నధ్యుని జేయకు మింక దల్లిరో.
మొగలాయిరాజ్య సమ్మోహనశక్తిని నిలిపితి సంజీవి కళల బోసి
సాధించితిని మహా సాహసస్ఫూర్తిమై హేముపభాను లుద్దామబలుల

దుర్భేద్యమైన చిత్తూరుదుర్గంబును భేదించితిని అరి భీతి నొంద
సకలసామంతులు జాగి మొక్కగ దొరలలో మేటివై మెఱయఁ గంటి
తండ్రిచే నీగఁ బడిన గాంధార సింధు-హస్తినాపుర పాంచాల యమరకోట ?

గోండు కాబూలు గుజరాత కోసలముల-మరల గైకొన్న వానికి మతి దొలంగె
అగణిత కీర్తిగౌరవము లందితి వైరులు డెందమందు వే
బాగలగ రాజ్య చక్రము నపూర్వగతిగ గొనవేల ద్విష్టచున్

సుగమము గాఁగఁ బొరులకు సొంపును నింపితి నిట్టివాడ నై
వెగటగు కర్మముల్ నలుప బెట్టె నిచెంతటి హీనబుద్ధియో?
హిందూముసల్మాను లెప్పుడు మైత్రిని దనర రాజ్యంబు బాలనము జేసి

వారువీ రను వక్షపాతంబు నదలుచు నురుతరవదపు లండటికి నొసఁగి
శాస్త్రుల ఖాజీల సమముగా బ్రోచి యుపనిషత్తురానుల ప్రణతి జేసి
లలి చెలంగగ రెండు కులముల కైకృత పొనరించి యుద్వాహముల నొసర్చి

బాలవిధవల మగల జేడ్ట జేసి-సహగమనములు దేశాన సమయ జూచి
క్షీతిని నార్జింపఁబడిన నా కీర్తి యిపుడు-గలకయయ్యెను దుచ్చునుఖంబుకొఱకు ?
చేతుల నెత్తి చెప్పెదను జేయగఁబో నిటువంటిచేత లిం

కేతతినై న సీవలుకు లేడదొడంగెను బుద్ధివచ్చె నా
మాతను బోలి తీవు పర మానిని జూచిన గన్నతల్లిగా
జాతు క్షమింపు మంచు నయనూక్తుల బల్కిన 'యోధ' యంతటన్.

తెలిసి తెలియక పాపముల్ నలుపుమంట-సహజమై యుండు ప్రాణి కీ సరణ నట్టి
యఘము లన్నియు ననుతాప మగుడు విరియు-భానురశ్మికే దమనంబు బాయు
అనుచు గనికరమున దన-ఘనమగు కోపంబు డింద ఖడ్గం బంతన్ [భంగి.

వెనుకకు దిగుచును జనియె-జనవతి చూడంగ దనదు సదనంబునకున్.

గ్రంథవిమర్శనము

దక్షిణాఫ్రికా

ఈపుస్తకము శ్రీయుత దిగవల్లి వెంకటేశ్వరరావు గారిచేరచియింపబడివిజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలివారిచే బ్రకటింపబడినది. క్రానుస్థాన 214 పుటలు గలిగి చక్కని కాళికోటైందుతో నలరారుచున్నది. విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలి కార్యనిర్వాహకులు, సువిఖ్యాతులు నగు అయ్యప్పవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు పీఠిక వ్రాసినారు. గ్రంథము వెల రు 2-0-0. భారీప్రదగను, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయనాయకులగు, గాంధీమహాత్ముని చిత్రములు రెండు గ్రంథము నలంకరించుచున్నవి.

ఈగ్రంథము నలసభోయిన భారతీయులనుగూర్చి తెలియజేయునా త్రము తెవ్వియు నాంధ్రభాషయందు లేని లోపమును గొంతవరకును దీర్చినవని చెప్పవచ్చును. గ్రంథకర్తగారు ఎల్లరకు దెలియునట్లు సులభముగ వ్రేలి లో వ్రాసినందులకు ఆభినందనీయులు. ఇట్టి గ్రంథముల యొక్కవ్రేలి యంతసుబోధముగ నుండిన సంతమంచిది.

పీఠికలో పంతులుగారు వ్రాసినట్లు, దక్షిణాఫ్రికాచరిత్రలో భారతీయులకు ముఖ్యముగ స్థానముకలదు. అందుచే భారతీయుడగు వానికి దక్షిణాఫ్రికానుగురించియు, నచటనులసభోయియున్న తన సోదరభారతీయుల యవస్థను గురించియు దెలిసికొనవలసిన యావశ్యకతయు, విధియుగూడ గలవు. ఆంధ్రమహాజను లీయంతమును బాగుగ గుర్తించి యీగ్రంథమున కర్హుమగు నాదరము నొసంగుదురుగాక.

భారతీయప్రజలు—ముఖ్యముగ రాజకీయనాయకులు— ఏమరక నిరంతర శ్రద్ధతో గనిపెట్టు చుండవలసిన ముఖ్యసమస్యలలో నీదక్షిణాఫ్రికా సమస్యయొకటి. ఎడతెగక వినవచ్చుచుండెడి వలసభోయిన మన సోదరుల వైస్మాన్రాలను తీరుమానముల తీవ్రతతో మాత్రమే యెదుర్కొనవలసి వచ్చుచున్నది. కార్యరూపమున మనము వారి కెట్టిసాయమును జేయజాలకున్నాము. బ్రిటిషు ప్రభుత్వ మువారు మన సంరక్షకత్వ భారమును విడదరు. మనకు సంపూర్ణముగ సంరక్షణము నొసంగజాలరు. “అయ్యో, మాదేశపు ప్రభుత్వభారమును మాకు వదలివేయుదు. కష్టమో సుఖమో మేమే యనుభవించెదము.” అని మనమన్నప్పుడు “మికింకను మైనారిటీ తీరలేదు. పసివాండ్రు మిమ్ములను కేవల కష్టమయమగు నీప్రపంచమున నిస్సహాయులుగ వదిలివైచి భగవద్దోహమున కొడిగట్టజాలము” అని వారుసమాధానమిస్తుదురు. “మాపాపాభారమంతయు మీదికదా! మీసామ్రాజ్యములోనే మాపై నిట్టి దౌర్జన్యము జరుపబడుచుండ మాచుచు నూరకుండుట మీకున్యాయమా?” అని యేమితిదాదెయో యడిగినప్పుడు, “మేము చేయగలదేమున్నది? మీరును జూచుచునే యున్నారకదా! మాసామంతరాజ్యములలోనే యైనను ఆంతరంగిక వ్యవహారములలో బ్రవేశించుట మా కధికారము లేదు” అని తత్క్షణమే జవాబు విసరివైతురు.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారును, బర్మినుమెండు ప్రభువు గారును భారతదేశములోని 6 కోట్లమంది నిన్నుజాతుల ప్రజలకు సంరక్షకత వహించి పూర్వము గట్టుకొనుచున్నామని వంబములబలుకుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా, తూర్పుఆఫ్రికామున్న నదేశములలోని భారతీయుల కష్టముల దిర్ఘపట్ల నీ సంరక్షకభావ మంతరించును. వారి యున్న తాదృశ్యము లన్నియు నేమూలనో యవ్యశ్యములగును. అచ్చటి భారతీయుల యవస్థ భారతదేశమందలి యస్పృశ్యులయవస్థ కేమాత్రము దీసిపోవలేదన్న నందతిశయోక్తి లేదు. ఈయంతముఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారికి దెలియనిదియు గాదు. ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల యభివృద్ధికెన్నడును భారతదేశమునగాని, యవ్యదేశములయందుగాని తోడ్పడరు. ముందుగ భారతీయులు స్వదేశమున సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమును బడసిననే యిట్టి సువమానముల నుండి తొలగగలుగుదురు. ఇంగ్లండుతోగాని, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందలి యితరసామంతరాజ్యములతోగాని సమానముగ నధికారమును బొందవలయునన్న మనము బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునుండి తొలగిపోవలసియే యుండు

నుగాని, సామ్రాజ్యంత్యక్త స్వ పరిపాలన మనునది యూహింపరాని విషయమని పండితజనాంధ్రులు నెహ్రూగారు నుడివినదానిలో నెంతయో సత్య మున్నది.

దీనికి గారణములురెండు: (1) తెల్ల వానికి విరసదముగ నల్ల వానికి, న్యాయమే యైనను, సాయము జేయరాదు. ఇది నేడు సామాన్యముగ బ్రవంచమునందలి తెల్ల జాతులన్నియు—బ్రిటిషువారితోను—నల్ల జాతులవారి యెడ నవలంబించుచున్న సామాన్య సిద్ధాంతము. (2) ప్రస్తుతకాల పరిస్థితులలో ఎప్పటికప్పుడే సామ్రాజ్యము నుండి లేచి పోయెదమని చెబుచుచున్న దక్షిణాఫ్రికాలోగాని, యితర సామంతరాజ్యములలో గాని, భారతీయుల విషయమున నొత్తిడి గలుగజేసి, విరోధము దెచ్చిపెట్టుకొనుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు సాహసింపరు. కాబట్టియే నిరంతరముగ నెనిమిదేండ్ల పోరాటమునకు బ్రతిఫలముగ సమకూడిన గాంధీస్మృతి బడంబడిన దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ఎన్నిసార్లు మూలకు ద్రోసినను హిందూదేశములోని యాంగ్లప్రభుత్వమువారుకాని, బ్రిటిషుసార్ల మెంటువారుకాని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమును మందలించుటకు వెనుకాడిరి. తుదకు 1924 సం॥మునను, తరువాతను దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు తమదేశమున భారతీయులకు నివసించుట కవకాశము లేకుండజేసి వారిని సంపూర్ణముగ వెడలనడుపు నుద్దేశముతో నివేశనములచట్టము(Class Areas Bill), గమలకానము(Mines and Works Act), ఆసియాచట్టము (Asiatic Bill) మొదలగు భారతీయుల జీవనమునకే భంగము గలుగజేసేచి చట్టములను నిర్మింప నిశ్చయించుకొన్నప్పుడు, భారతీయులు తమ కచ్చట చేసిన యుపకారముల నన్నిటిని ద్రోసిపుచ్చి ద్రోహమునకు బాల్పడినప్పుడు, ఇచ్చటి భారతీయుల నిరంతరాదోశనమునకు లొంగి యెట్లో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారితో రాయబారము లొనరించి రాండుటెబిలు సమావేశమును ఏర్పాటు చేసినారు. ఏదియో యొక రాజీనామా కుదిరినది. దీనికే దక్షిణాఫ్రికా యెడంబడికయని యీనామము ప్రసిద్ధిపచ్చినది. చాల బాగున్నదని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు గొంతెత్తి చాటినారు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో నీరాజీనామా మనము సంకల్పింపవలసినదేయని మనరాజ్యాంగవేత్త లభిప్రాయపడినారు. గాంధీమహాత్ముడుగూడ సంతసంతృప్తికరము కాకున్నను, దీనిలో మనము సంతోషము ప్రకటింపవలసినవిశేష మేమియు లేకున్నను, దీని నంగీకరింప దగినని చెప్పినాడు. రాజీనామావరతుల ననుసరించి, గాంధీమహాత్ముని సూచనతో నేకీభవించుచు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిని తమ యేజంటుగ దక్షిణాఫ్రికాకు బంపినారు.

ఐన, నీయెడంబడిక భారతీయుల కెంతవరకను కులముగ నుండునన్న సంతయుము బాధించుచునే యున్నది. గ్రంథకర్తగారు “ఇది యిట్లుండగ నిజముగ దక్షిణాఫ్రికా వృద్ధయము మారలేదని యనుమానము కలుగుచున్నది.” అని వ్రాసినారు. ఈయనుమానమున కొధారము ఒడంబడికలోనే కలదు. ఈయెడంబడికలో మొదటిమరలే యిట్లున్నది: “న్యాయముగ, ధర్మముగ, పాశ్చాత్యజీవితపద్ధతిని కాపాడుకొనుటకు దక్షిణాఫ్రికావారికి హక్కుకలదని యుభయప్రభుత్వములు సంగీకరించుచున్నవి.” పాశ్చాత్యజీవితపద్ధతి(Western standard of Life)అననేమి? దానికిని ఈయెడంబడికకునుగల సంబంధమెట్టిది? అను నంశ ము మాత్రమే చుట్ట నునిర్ణయింప బడలేదు. ఈ మరతు భారతదేశమున వైస్మానిగాని పిట్ సర్టిఫికేషన్ అధికారములవలెనే మిగుల ననర్థదాయకముగ బరిణమింపవచ్చును. ఈయభిప్రాయమును బలపరచుటకు నేటివరకు భారతీయులకు బ్రతికూలములగు ప్రబలాభిప్రాయములు దక్షిణాఫ్రికానుండి ప్రతిష్ఠించుచునే యున్నవి. తూర్పు ఆఫ్రికాలోని భారతీయుల యవస్థనుగూర్చి యీనామము మరల వెలువడిన యాందోళనము దక్షిణాఫ్రికా విషయమున భారతీయులకుగల భీతిని మరింత వృద్ధిబొందించుచున్నది. సాధారణముగ దెల్లవారికి నల్లవారియెడగల “విశ్వమానవభ్రాతృత్వ” భావము దీనినిబట్టి విస్ఫుటమగుచునేయున్నది: “గాంధీస్మృతి బడంబడికయొక్క గతియే దీనికిని గలుగునేమోయని భారతీయుల కనుమా

నము కలుగుచున్నది.” అని దక్షిణాఫ్రికాలోని పాశ్చాత్యప్రముఖుల యభిప్రాయమునుబట్టి గ్రంథకర్తగారు మాచించినారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో నీయనుమానమున కెంతే నవకాశము కలదు. ఈయనుమానము యథార్థమే యొడంబడిక యుల్లంఘింపబడినను అం దాశ్చర్యమందవలసినదేమియులేదు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వముయొక్కయు, బ్రిటిషుప్రభుత్వము యొక్కయు బూర్వపరిత్రలు దీనికి సాక్ష్య మొసంగుచునే యున్నవి. ఇంక శ్రీనివాస శాస్త్రిగారివంటి ప్రముఖుడగు భారతీయ రాజ్యాంగవేత్త మన యేజంటుగ నచ్చట నున్నాడు గదాయన్న తలంపుతోడనే మనము తృప్తిపంది యుండవలయును.

ఇట్టితరీ గ్రంథకర్తగారు అనేకములగు పుస్తకములు, మాసపత్రికలు, వార్తాపత్రికలు మున్నగువాని సాయమున నత్యంతోపయోగకరముగ నీగ్రంథము రచించి యాంధ్రమహాజనుల కృతజ్ఞతను వ్రాతులైనారు. ఇందు దక్షిణాఫ్రికాలోని యాదీచువాసులను గురించియు, పాశ్చాత్యుల యాక్రమణమును గురించియు, నటుపై భారతీయులవటి కాకర్షింపబడిన విధము, బోయరుయుద్ధము, జగద్విఖ్యాతముగు గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమము, గాంధీస్మృతి బడంబడిక, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి దౌర్జన్యము, దక్షిణాఫ్రికా యెడంబడిక, మున్నగువాని గూర్చియు 1927 వ సంవత్సరాంతమువరకుగల దక్షిణాఫ్రికా చరిత్రమును తేటతెల్లములగు మాటలతో గ్రంథకర్తగారు వర్ణించినారు. తుదకు తూర్పుఆఫ్రికాలోని భారతీయులనుగురించియు నొక ప్రకరణమును వ్రాయుట చాల సమంజసముగ నున్నది.

దీనిని బ్రకటించిన విజ్ఞానచంద్రికాగ్రంథమండలి యాంధ్రదేశమునకు సుపరిచితమే. ఆంధ్రచరిత్ర విజ్ఞాతలలో నగ్రగణ్యులగు కీ. శే. కొమర్రాజు లక్ష్మణరావు పంతులుగారిచే స్థాపింపబడి యనేకగ్రంథముల బ్రకటించియు, తన పక్షమున నేటెట నాంధ్రభాషా పరీక్షుల జరిపియు, నీగ్రంథమండలి యాంధ్రలోకమున కమూల్యముగ నేవ నొనరించి యున్నది. కేవల తాత్కాలికోపయోగకరములగు నవలలను, కథలను ప్రకటించుటకాక చారిత్రకములు, శాస్త్రవిషయికములు నగు గ్రంథముల నాంధ్రప్రపంచమున కర్పించుటయే యీగ్రంథమండలి ప్రధానాశయమై యుండెను. ప్రస్తుతకార్యనిర్వాహకులగు కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు కూడ నీయాశయమున కధికముగ జేయూతనొసంగుచున్నందుల కభినందనీయులు. మొదటినుండి నేటివరకు గ్రంథమండలి పక్షమున బ్రకటింపబడిన పుస్తకములే దీనికి నిదర్శనము. ఇతరదేశములందును, భారతదేశమందును స్వార్థపరులగువారిచే భారతీయులకు ప్రతిహేళముగ గావించబడుచున్న యసత్యప్రచారమును ఖండించుటకు దగు గ్రంథములు చాలగ వెలువడవలసిన యావశ్యకత కలదు. “మీరు కేవల మజ్జానులు. మామూలముననే మీరింతవరకు బాగుపడినారు.” అని నిరంతరముగ ప్రభుత్వపాఠశాలలలో భారతీయని ద్యార్థుల కొసంగబడు విషయములగు దురుపదేశముల నణగద్రొక్కవలయునన్న దేశభావ లన్నిటిలోను పురాతనాధునాతనభారతీయ చరిత్రమును ఉన్నదున్నట్లు గదెలియజేయు గ్రంథములు చాలగ బ్రచారములోనివి రావలయును. విజ్ఞానచంద్రికాగ్రంథమండలి కాశేశ్వరరావుపంతులుగారి యాధిపత్యమున నిట్టి పుస్తకముల సేకములుగ వెలువరించి దేశాభ్యుదయమునకు దోడ్పడుగాక. ఆంధ్రమహాజను లీయావశ్యకతను బాగుగ గుర్తించి యర్హుమగు నాచార్యము జూపి విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలికి సర్వవిధముల దోడ్పడుట వారి విధి యని సవి నయముగ మనవిజేయుచున్నాను.

ప్రతివాది భయంకరం రంగచార్యులుగారు.

ఆంధ్రవచనభారతము

సభాపర్యము (మొదటిభాగము)

శ్రీకృష్ణ పీఠరాజ ప్రణీతము; ౧౭ వ శతాబ్దపువచనగ్రంథము. ఏతద్ద్యంభిప్రకాశకులగు శ్రీ వెంకటేశం పంతులవారి కీకవి రచించిన సభాపర్యము, భిష్ముపర్యము మాత్రమే తాళపుత్ర లిఖితములు లభించినవట. ఇందలి గద్యవైలి యతిమధురముగ ప్రవహించుచున్నది. దీనిని టెక్స్టుబుక్కు కమిటీవా రామోదించియున్నాడు.

క్రొనుపైజ ౭౨ ఫుటలు, వెల ౮ అ. మాడవ ముద్రణము. రాజమహేంద్రవరము గవర్నమెంటు ఆర్ట్స్ కళాశాలలో ఆంగ్లవాద్యము ప్రధానబోధకులగు ఎన్.కే. వెంకటేశం పంతులుగారిచే ప్రచురింపబడినది. పోల్ ఏజెంటు: మెస్సర్స్ రామా అండు కో., బుక్ సెల్లర్స్ అండ్ పబ్లిషర్స్, ఏలూరు, పబ్లిషింగ్ హౌస్.

నీతారామరాజు మరణకారణము

దండోరా: అనుబంధము ౧. క్రొనుపైజ ౨౭ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: ఖండవల్లి రాజారావుగారు. మేనేజరు దండోరాకచేరీ, రాజమహేంద్రవరము, వెల ౮ అ.

ఇదియొక చిన్న నాటిక. శ్రీరామరాజు మరణ మనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటనమును విమర్శించుగ వచ్చిన యదృచ్ఛలకు ప్రభుత్వమువారు సరియగు సమాధాన మియ్యమిచ్చే ప్రకటనము అసత్యభూయిష్టమనియు, శ్రీరామరాజు బ్రదికి యున్నాడనియు ననేకు లనేకాధారములపై నభిప్రాయ పడుచున్నారు. శ్రీరామరాజు పట్టుపడినాడు. పారిపో బ్రయత్నింపగా నతనిని చంపివైచితిమి అని ప్రభుత్వము ప్రకటించిన వాక్యములు పరస్పరసంబంధముతో లేవనియు, ప్రభుత్వమువారు కాదన్నను, ఆనడుమనేదియో లోపించినదనియు నభిప్రాయపడి, ఆలోపించినసంగతి యేమా యని' యూహించి తమకు 'తట్టిన'దిట్లు గ్రంథకర్తగారు దెలియజేసినారు. ఇందు ప్రస్తావనగాక అయిదేరంగములున్నవి. ఇందు గ్రంథకర్తగారు చదువరుల హృదయముల నాటునట్లుతమయూహను ప్రకటించిరి. తమయూహకుల యాధారములగుడ మీరు నాటకమున వ్యక్తపడిచియే యున్నారు. ఇది కేవలము రాజకీయప్రయోజనము పీనాటిక. నాయకనాయకాదులతో దీనికి ప్రసక్తిలేదు. కాని, శ్రీరామరాజు మరణవిషయమున ననుమానములు గలవారికిని, లేనివారికినిగూడ నిది యింపుగానే యుండును. ఇట్లు నిర్ణయము గ విషయరాజకీయసమస్యలగూర్చి సారస్వతమును ప్రకటింపబూనుకొన్న దండోరాకచేరీ ప్రశంసనీయమైనది. గ్రంథకర్తల విషయము వేర చెప్పవలె?

ఈ దిగువ గ్రంథములు ఈ-ఈ చేతనవి.

తెలుగు

వినాయకసావర్కారుజీవితము

క్రొను ౧౧౯ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: ముదిగంటి జగ్గన్నశాస్త్రిగారు, రాజమండ్రి. వెల ౮ అ.

మునిమాపు

గ్రంథకర్త: సహదేవ ఘోషప్రకాశరావుగారు, రాజమహేంద్రవరము. డెమ్మిపైజ ౧౭౪ పుటలు కాగితములపైముద్రితము. ఫుటలపై పంకెలు లేవు. రు ౧.

నవకుసుమాంజలి

డెమ్మిపైజ ౧౭౬ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: జనమంచి వేంకటరామయ్యగారు, రాజమండ్రి. వెల రు ౧-౪-౦.

ఇం దిరువది కంటే నెక్కువగ ఖండకావ్యములున్నవి.

విశ్వకర్మయును, ఆయన సంతతియును

డెమ్మిపైజ ౧౨౦ ఫుటలు. ఇది ఆత్మబింబ డ్యూ రాబర్ట్స్ దొరవారి యింగ్లీషు గ్రంథమునకు తెలుగునీతి. సంపాదకులు: ధవళేశ్వరపు సోమలింగాచార్యులుగారు, ఇన్నీ సుపేట, రాజమండ్రి. దీనివెల తెలియదు.

అనుభవవేదాంతసారసంగ్రహము

క్రొను ౩౨ ఫుటలు. వెల తెలియదు. ప్రకాశకులు: శ్రీకృష్ణవిలాస్, తెనాలి.

కౌసల్య (పురాణకథ)

క్రొనుపైజ ౯౦ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: చెలికాని సూర్యారావు. శ్రీరామవిలాసముద్రాక్షరశాల, చిత్రాడ, పితాపురముపోట్ల. వెల రు ౧-౧౧-౦.

శ్రీపురుషరహస్యములు

పూర్వే-పుపైజ ౬౦ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: ఆర్. కె. తోలేటి. దిసిజ్ ప్రెస్సును సొపైటి, వికాపుట్టణము. రు ౦-౮-౦.

రాఘవశతకం

డెమ్మిపైజ ౧౭ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: 'మురింగంటి వెంకటనరసింహాచార్యులు'గారు. నీతారామరాజుద్రాక్షరశాల, సర్వాపురమున ముద్రితము. రు ౦-౨-౦.

భక్తరత్నామణి

క్రొనుపైజ ౫౨ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: వాసిరెడ్డి నాగేశ్వరరావుగారు. ప్రకాశకులు: సుందరరామ్ కంపెనీ, బెజవాడ. రు ౦-౫-౦.

వీరగాంధర్వము

క్రొనుపైజ ౬౫ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: బూదూరు రామానుజులరెడ్డిగారు. దీనివెల రు ౧-౮-౦.

ఇదియొక చరిత్రాత్మక నవల. ప్రతులు చలయువారు "ఎ. కె. చెంగలూరయ్యచెట్టిగారు, బుక్ సెల్లర్ అండ్ పబ్లిషర్, తిరుత్తూరు, చిత్తూరుజిల్లా" అని వ్రాయవలెను.

మాత్యవివోది

క్రొనుపైజ ౧౧౫ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: కర్లపాలెం కృష్ణారావుగారు. ప్రకాశకులు: పసుపులేటి వెంకట్రామయ్య అండ్ బ్రదర్స్, రాజమండ్రి. వెల రు ౧. ఇదియొక డిటెక్టివ్ నవల.

మల్లికార్జునరాయతారావళి

గ్రంథకర్త: కోగంటి దుర్గా మల్లికార్జునరావుగారు (బాలకవి), ఆంగలూరు, కృష్ణాజిల్లా. ఇదియొక కందపద్యముల సత్కృతము. వెల ౧-౧౨-౩.

సుమతీతారావళి

గ్రంథకర్త: కోగంటి దుర్గా మల్లికార్జునరావుగారు (బాలకవి), ఆంగలూరు, కృష్ణాజిల్లా. ఇదియొక కందపద్యముల సత్కృతము. వెల ౦-౧౨-౩.

కాళికాంబాస్తవము

పూర్వే-పుపైజ ౧౪౭ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: అయితం కాళీవరప్రసాదరావుగారు, శ్రీకాకుళము, పోట్టిపంపినవారల కిది యుచితముగా సంపాదించు.

హోమోతివైద్యము

క్రొనుపైజ ౨౭ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: నూర్యదేవర సంజీవరాయణం, యం. డి. అండ్ సోన్. యస్., తుమ్మపూడి, గుంటూరుజిల్లా. వెల ౧౨ అ.

ఆంధ్రవీరులు (రెండవభాగము)

క్రొను ౧౯౪ ఫుటలు. గ్రంథకర్తలు: శేషాద్రి రమణకవులు (శతావధానులు). ప్రకాశకులు: వెంకటరామ్ అండుకో, బెజవాడ. వెల ౧౨ అ.

శ్రీమహాదేవలింగశతకము

౧౧౮ గీతపద్యములు. గ్రంథకర్త: జిణగ వీరయ్య నేనాపతిగారు. ముద్రాపకులు: పంచానన బుక్ డిపో, సోంపేట, గంజాం. వెల ౧ అ.

సాహిత్యమీమాంస

డెమ్మిపైజ: ౨౧౫ ఫుటలు. శ్రీపండితరామ దహిపతిశ్రీకావ్యతీర్థుని హిందీగ్రంథమున కిది తెలుగునీతి. గ్రంథకర్త: శ్రీపాదకామేశ్వరరావుగారు. ప్రకాశకులు: చెజుకునాడ వేంకటరామయ్యగారు, ఆభివనాంధ్ర గ్రంథమాలా కార్యాలయము, రాజమండ్రి. వెల: పేలు ప్రతి రు ౧౨-౦; పాదాప్రతి రు ౧-౪-౦.

సర్వమతసారము-మోక్షమార్గము

క్రొను ౩౯౧ ఫుటలు. కాలికోవైండు. గ్రంథకర్త: పోకా వెంకటకృష్ణదాసుగారు. వెల రు ౧-౪-౦. 'టి. రంగనాయకులుగారు, రవానా తిమ్మనమ్మద్రము, బాపట్లతాలూకా, వేటపాలెంపోట్ల' అను చిరునామాకు వ్రాసి గ్రంథము తెప్పించుకొనవచ్చును.

గాంధీశతకము

౧౦౮ సీసపద్యములు. కర్త: భాగవతుల వృంధాశర్మగారు. వేగుజక్క-గ్రంథమాల, పూడిపెద్దివారిపేటి, బరంపురం, గంజాంజిల్లా. వెల ౪ అ.

శివయోగసారము (నాల్గవసంపుటము)

డెమ్మిపైజ ౧౧౮ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: కొలని యాది గణపతి దేవుడు. ప్రకాశకులు: వైవప్రచారిణీ గ్రంథమాల, వరంగల్. వెల: చందాదారులకు రు ౧; ఇతరులకు రు ౧-౪-౦.

ప్రభాతము

క్రొను ౧౬ పైజ; ౨౮ ఫుటలు. కర్త: తుర్ల పాటి గోవర్ధనరావు. భవానిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ యందు ముద్రితము. వెల ౪ అ.

కాళీసారము

శంకరాచార్యప్రణీతమునకు విద్యాన్ ముదిగంటి వీరేశలింగశాస్త్రిగారి యాంధ్రీకరణము. ౫౧ ఫుటలు. వెల ౨ అ. వైవప్రచారిణీముద్రాక్షరశాల, వరంగల్.

గీతాగేయము

గ్రంథకర్త: అల్లూరి రాజేశ్వరకవిగారు, నారు మళ్ళి, పాట్లాల.

కథావళి

డెమ్మిపైజ ౧౩౪ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: పోడూరి రామచంద్రరావుగారు, బి. ఏ. బి. యల్. సరస్వ గ్రంథమాల, కాకరపట్నం. వెల ౧౨ అ.

ఇంగ్లీషు-తెలుగు నిఘంటు

(ఇంగ్లీషుపదములకు తెలుగు అర్థము కలది.) ఎనిమిదవ ముద్రణము. కర్త: కీ. శే. పి. శంకరనారాయణగారు, యం. ఏ.

ఇది తెలుగులోనికి ఇముడువది; ౧౧౧౧ పేజీలున్నవి. వెనుకటిముద్రణములకన్న నిండు పదాల మధికమైరెండుగ్రంథములకును కర్త: మరుగంటి శ్రీరామ శాస్త్రిగారు, తర్క-పండితులు-తెనాలి, గుంటూరుజిల్లా, మద్రాసు ప్రెస్ పబ్లిషర్స్.

భగవద్భక్తమ్ (నాగరిలిపి)

భోధాయన విశచితము. క్రొనుపైజ ౩౫ ఫుటలు. ప్రకాశకులు: వావిళ్లరామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్, మద్రాసు. వెల తెలియదు.

కేదానేశ్వరవ్రతకల్పము

క్రొను ౫౧ ఫుటలు. వైవప్రచారిణీ కార్యాలయము, వరంగల్. వెల ౪ అ.

ఆస్మికకాండ:

(ధర్మసంగ్రహే.) డెమ్మి ౧౩౨ ఫుటలు. గ్రంథకర్త: ముదిగంటి నాగలింగశాస్త్రిగారు. వైవప్రచారిణీగ్రంథమాల, వరంగల్. వెల రు ౧-౪-౦. ముగ నున్నది. ప్రామాణ్యము చదువుకొను బాలురకు ఇది చాల ఉపయోగకరము. దీనివెల రు ౧-౪-౦ మాత్రమే. ప్రకాశకుడు, పుస్తకవిక్రేత: పి. రాజగోపాలరావుగారు, 29, స్ట్రాటను ముత్యమొదలిపేటి, మద్రాసు.

సంస్కృతము

స్తోత్రరత్నావళి (ప్రథమభాగము) (టీకాతాత్పర్యసహితము.) గ్రంథప్రకాశకులు: క. మార్కండేయశర్మగారు.

ఇందు శంకరాచార్యకృష్ణవైష్ణవాయనాది కృతములగు సంస్కృతస్తోత్రము లనేకములు (బ్ర. శ్రీ. పండిత పురాణం సూర్యనారాయణతీర్థులవారు రచించిన మంచి టీకాతాత్పర్యములతో నున్నవి.

డెమ్మిపైజ ౯౦ ఫుటలు. వెల ౧౨ అ. మానేజరు, స్వధర్మప్రకాశిని, వెం.౮౨, పూనమ్మి ప్రెస్, బృందావనం, కీలుపాకుపోట్ల, మద్రాసు.

పంచలక్షణసర్వస్వమ్ (నాగరిలిపి)

క్రొనుపైజ ౧౫౧ ఫుటలు. వెల రు ౧-౪-౦; దేశాంతరీయులకు రు ౧-౮-౦.

తర్క-సంగ్రహసర్వస్వమ్ (నాగరిలిపి)

క్రొనుపైజ ౧౪౨ ఫుటలు. వెల ౨ రు.

తెలుగు-హిందీ

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటివాచకము 0-6-0

హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ 1-0-0

విలాసము:—

ఆంధ్రగ్రంథమాల, 7, తియ్యశెట్టిపేటి, మద్రాస్.

వెలువడినది!

త్వరపడుడు!!

వెలువడినది!!!

విభవసంవత్సరాదిసంచిక

వెనుకటి సంచికలకంటె నెల్లవిధములనుతృప్తిమైనది.

సర్వాంగ సుందరమై క్రొత్త తీరు నున్నది.

ఆంధ్రమహాజను లనుగ్రహించిన యమూల్యములగు వ్యాస రాజములతో ఒప్పియున్నది. విషయవిభజనము గావించి దళసరి క్లాజు కాగితములపై ముద్దు లొలుకునట్లు ముద్రింపబడినది. మూడురంగుల చిత్రములు అయిదున్నవి. చెన్నపురి జాతీయసభకు సంబంధించిన చిత్రములు, ఇతరాంధ్రదేశ సంగతులయు, మహాజనులయు, వ్యాసకర్తలయు చిత్రములును విచిత్రరీతిని వెలయుచున్నవి. కడచిన నలువది రెండు జాతీయమహాసభల అధ్యక్షుల చిత్రములు అందముగ ముద్రించి పొందింపబడినవి.

ఇందలి వ్యాసము నెల్లవిధముల నాంధ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి వోడుపడగలవు. క్రింద ప్రకటితమైన విషయానుక్రమణిక యీసంచిక

విషయానుక్రమణిక

విషయానుక్రమణిక, చిత్రములు, చిత్రవివరణము, పంచాంగము, ప్రస్తావన, ప్రభువాబ్ధినిరసనము—యు. వేంకటరమణుగారు (ప), విభవ ప్రశంస—(శ్రీ) లక్ష్మీవతిశాస్త్రిగారు (ప), రాటము—సోమంచి సూర్య నారాయణశర్మగారు (కే).

౧. రాజకీయము

ర. ౨-వ భారతజాతీయమహాసభ-చెన్నపురి, జెండా యేనుగు—మద్దిపట్ల వేంకటరమణయ్యగారు (ప), యుద్ధనివారణము-నానా జాతినమితి—నేత్రకంటి శ్రీనివాస కోనేటిరావుగారు, తేటగీతి-అభినందనములు—దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు (ప).

౨. సాంస్కృతికము

కవిరాజసూరికాలనిర్ణయము—ఈయూజీ వేంకటవీరరాఘవాచార్యులుగారు, తృణకణములు—సన్నిధానము సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు (ప), కవితత్వముయొక్క విలువ—కవికొండల వేంకటరావుగారు, వేణుగానము—ఇమడి! ఉమామహేశ్వరావధానిగారు (ప).

౩. నాటకము

పల్నాటి పౌరుషము—పంగనామముల రామచంద్రరావుగారు, ఉద్దేశము—తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరిగారు (ప), భర్గవి—కావ్యకలానిధి, చిదంబరశాస్త్రిగారు (ప).

౪. కథలు

ఉగాదికామకలు-౩—సెట్టి లక్ష్మీనరసింహముగారు, తాళి వని—పెనుమర్తి వెంకటరత్నముగారు (ప), ప్రాధాపరివ్రాజక వివాహము—వేటూరి శివరామశాస్త్రిగారు, దాంపత్యము-శృంగారము—ఆంధ్రవిశారద తాపీ ధర్మారావుగారు (ప), వసుబాలుడు—అదివి బాపి రాజుగారు, తుమ్మెద పెండ్లికొడుకు—జి. జాషువగారు (ప), నీలాంబరి—రాయసం వెంకటశివుడు గారు, కవిత—పువ్వాడ కేమగిరిరావు, చోడవరపు జానకిరామయ్యగారు (ప).

౫. చరిత్ర

శుంగకావ్యంశములు—ఆంధ్ర కేమగిరిరావుగారు, సాటి నీ కెవరమ్మ! శ్రీజానకమ్మ, —జనమంచి సీతారామస్వామిగారు (ప), అనంతపుర మండలమునందలి ఆదిమాంధ్రులు—నీరిపి ఆంజనేయులు గారు, గొలుసులబామ్మ—వడ్డేది సుబ్బారాయడుగారు (ప), పూర్వ వాణిజ్యము—కీశాంబి రంగాచార్యులు, గర్భాం అప్పారావుగారు, గాంధారి—గున్నేపల్లి అతయలింగముగారు (ప), అనంతవరతామ్రశాసనము—వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు, పితృస్మృతి—మండలేముల వెంకటశాస్త్రిగారు (ప).

విలువను చాటగలదు. ఆంధ్రమహాశయు నెల్లరు నీసంచికను స్వీకరించి దీనివలని ప్రయోజనమును బడయదగుదురు.

ఆంధ్రప్రతిక దినపత్రికకు సంవత్సర చందాదారులకు పోస్టేజితో సహా రు. 1-4-0, కు వారపత్రిక చందాదారులకు పోస్టేజితో సహా రు. 1-8-0, ఇతరులకు పోస్టేజితో సహా రు. 2-4-0 లకు నీసంచిక లభింపగలదు. కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రితము లైనవి. వలసిన వారు త్వరగా మాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

వైఫరలకు చందాదారులకు వి. పి. గా సంచికను పంపుకొను చున్నాము. అక్కజలేని చందాదారులు మాకు వెంటనే తెలుప గోరుచున్నాము. ఊరకుండి వి. పి. లను త్రిప్పగొట్టి మాకు వ్యయ ప్రయాసల గలిగింపకుండ మఱిమఱి ప్రార్థించుచున్నాము.

౬. నాటక కళ

ఆంధ్రనాటక రచనము—పాతాళభేది సుబ్రహ్మణ్యకవిగారు, లోభము—వెలగపూడి దానయ్యచౌదరిగారు (ప).

౭. మతవాఙ్మయము—సాంఘికము

మనుస్మృతిలోని కులములు—అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, వజ్రనాభప్రభావము—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు (ప), భావనాప్రపంచము—కొమరవోలు నాగభూషణరావుగారు (ప), వైదిక కవులు—పెండ్లాల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, వలపు చెలమలు—(శ్రీ)రంగం నారాయణబాబుగారు (ప), సాంఘిక కర్మకాండ. సమస్యలు—వల్లూరి సూర్యనారాయణరావుగారు, నీరసము నీరసము మఱి నీరసంబు—శ్రీ పూర్ణప్రజ్ఞాచార్యులుగారు (ప).

౮. వైద్యము

కలరా-విఘాచి—వేటూరి శంకరశాస్త్రిగారు, సత్కవి—సోమంచి వాసుదేవరావుగారు (ప), ఆరోగ్యరక్షణము—టి. రంగమన్నా రుగారు, ఉమర్ ఖయాము—ఈశ్వరుడు—ఉమర్ అలీషాగారు (ప).

౯. నైతికము

సిత సతీత్వము—కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు, ఆవేదన—కొంపెల్ల జనార్దనరావుగారు (ప).

౧౦. వ్యవసాయము

హిందూదేశవ్యవసాయాభివృద్ధి—దరిశి చెంచయ్యగారు, కృషి వలుడు—క్రొత్తపల్లి సూర్యరావుగారు (ప).

౧౧. సంగీతము

సంగీతము-స్వరావళి—వింజమూరి వరాహనరసింహాచార్యులు గారు, మతస్వీకృతి—(శ్రీ) శ్రీనివాసరావుగారు (ప), మాగాంధి—బసవరాజు అప్పారావుగారు (కే).

౧౨. ప్రకీర్ణకము

దీపావళిపండుగను సార్థకపఱుచు తెల్లు?—ముడుంబ నరసింహాచార్యులుగారు, వివేకోపాసన—అనంతపంతుల రామలింగస్వామిగారు (ప), లైంగికవాసన—పారసంది జగన్నాథస్వామిగారు, ఒకనాడు—వెలువోలు సీతారామయ్య చౌదరిగారు (ప), కీ. శే. శ్రీమాంగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారు—మం. పురుషోత్తమశర్మగారు, శ్రీ శేషాదిరమణకవులు, పెమ్మరాజు లక్ష్మీవతిగారు, కవితత్వము చిత్రలేఖనము—కాళి భట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు, కీ. శే. ది. బ. డాక్టరు శ్రీకేశాంబి రామానుజాచార్యస్మృతి—దూసి రామమూర్తిశాస్త్రిగారు (ప), కీ. శే. పాపులూరు శ్రీరాములుగారు, స్వప్నమూర్తి—ప్రతివాది భయంకరం రంగాచార్యులుగారు, ప్రభవసంవత్సరవిశేషములు.

మేనేజరు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రవీర లక్ష్మీ విజయము

మహానీయమైన నాటకము 4610

శ్రీరాజా వెంకటాద్రి అప్పారావు బహద్దరు ఉయ్యూరుజుమ్మిందారువారిచే రచితము

ఇట్టి బామ్మలు రంగుగలవి ఎన్నో గలవు. జ్యోతిశాస్త్రసందర్భములో ఆంధ్రకౌర్యశక్తియైన రుద్రమాదేవి చరిత్రము. కల్పితమైన అద్భుత కథ. మూల్యము ఆంధ్రభటునికి చెందును. ప్రతిఆంధ్రుడు చదివితీరవలెను. నూతనభావములు ఎన్నో కలవు. పేల రూ. 2 లు. పలయునాడు: ఉయ్యూరు జుమ్మిందారు, నూజివీడ్. (కృష్ణాజిల్లా)

వనోపధిశబ్దార్థసముంజసు.

మూలకలయొక్క 35000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు గలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్లను పొందు 3-4-0 పా. భక్తవ్రదీని క. ఇందు సమస్తనిజములు కుద్రచేసి భక్తములుచేయు యాగాని ఆయుర్వేదవిధానములుగలవు. 1-8 రు 500 కిమ్మ రుగల భక్తము కూడ గలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్లను పొంద. 2-0-0 2454-1323 తెడ్డి పోడరులు, రాయవరము. గోదావరి.

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండవలసినది! దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలను

Regd. Trade Mark. తెప్పించి, పిదపా పాడిన మీరు మిక్కిలి తృప్తిచెందెదరని మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకయే మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజలనిదర్శనము. 504 ఇవి మేలైనకస్తూరి, పంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన జీవధూలు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రీయముగా తయారు చేయబడినవి. తాంబూలమేల్ గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించుచున్నా. వలునిధములు, దగ్గులు, శీతలము అల్పము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి కిల్లలు పడినెడు, ప్రక్కల తాబ్బు, అగ్నిమాంద్యము, మదబద్ధము బలహీనత మొదలగువాటికి వ్రజాయుధమువలె పనిచేయును స్త్రీలు పసిపిల్లలకు మావలివారు మొదలగువారికి అమృతసమానము. వారంతలకు ఒక గొప్ప వరప్రసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ. 0-4-0 పోన్టు ఖర్చు ఖర్చు 0-4-0 పా. పోన్టు ఖర్చుతో 6 పా. రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-13-0, 25 కి రూ. 5-8-0 భిషగ్గర్తు సాశ్వతమొకటాచల పండితులు, పొవ్రైటరు. శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు

లిలోవా సమైదారులను కాల్పుట (ఫీచర్స్.)

బామంగాచీలో సమైదారులను కాల్పినందులకు కలకత్తా అమృతబహు పత్రిక ఆగ్రహావేశముతో ప్రధానవ్యాసమునం దిట్లు వ్రాయుచున్నది. "ఇతర సలహాలయందు జరిగినదే యిచ్చుటను జరుగుటలో ఆశ్చర్యమేమియు లేదు. జనమును మరొక పద్ధతివలన మరలించుట కే పయత్నములను జరిగియుండిలేదు. ఎన్నికో ఒక తెల్ల యుద్ధోగీయునికి రాయారప్పోతగులువలన తత్తణులు కాల్పి వలసినదని అనుజ్ఞ యిచ్చియుండును. భారతీయుల ప్రాణముల క్షణప్రాయముగా పంచుకుంటే లా ఆర్మీకి కాల్పులు ప్రారంభమయ్యెను. సమైదారులు చాలా కష్టమున 1800 యిందులుబచ్చే, కాల్పులవలన యవసంము లేకమాత్రమును లేచు. బామంగాచీ వం తెవద్ద సమైదారులను అడ్డగించుట కేయవసరము కలిగినదో మనకు తెలియదు. ఈజనప్రయామము లోలోపైడవద్దకు పోవుచున్నారని అధికారులకు అనుమానము కలిగినచో సమైదారులకులనుండి అట్లుచేయుమని పూచీ పుచ్చు కొనవలసినది. సమైదారులు పోలీసువారికి లొంగియేయుండిరి. కాని ఎప్పుడును అతిక్రమించలేదు. కాల్పులకుమారు కొంచెము తెల్లని లేటలతోను, మంచినముతోను అధికారులు ప్రవర్తించి యుండినచో, భారతీయుల ప్రాణములయెడ నితనిరాదరణ లేకపోయినచో, యీ దుర్మరణములు లేకపోయెడివే. కాని యెవరితో చెప్పుకొందుము? భారతీయులకు స్వతంత్రము లభించిన దాక నిట్టి విపరీతము జరుగుచునేయుండును. "లాభాపేక్ష - హత్య" అను శీర్షిక క్రింద ఫార్మల్స్ పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. పోలీసులు కాల్పినారను వాస్తవము ఆశ్చర్యము గొలుపుటలేదు. మనము అలోచించవలసినది సమైదారులమైనదా? సమైదారుల కోరికలు ధర్మమైనవా? అనికాదు. మరొక పద్ధతి వలన సమైదారులను పారదోలుటకు పీయలేకపోయెనా? అని. సమైదారులులేకమెక్కువచేయమని కోరుచున్నార. ఇట్లుచేసిన కంపెనీవారి లాభములు తగ్గును. సమైదారులను భయపెట్టి లొంగదీయుటకు కాల్పులతప్ప సులభమైన పద్ధతి యేమియున్నది. దేశమును దోచుకొనుటలోను, హెచ్చులాభములు సమకూర్చు లోను సహాయము చేయుట మనదేశములో త్రొత్తయగుటచే మాజి స్త్రీలుగారివిచారణలో నీ విషయములు తేలవు. ఐనను మొదట రైల్వేయిద్దోగులు కాల్పిరా లేదా? సమైదారులు యొడ్లకు పెళ్లకుండా మధ్య నిరోధము జరిగినదా లేదా? ఈవిషయములను మాజి స్త్రీలుగారు కనుగొందురగాక!

సర్ డిగ్గస్ హాగారు లార్డుచాన్సిలరుగ కేపుప్రభుని పూజీ నియమించబడిరి.

THERE IS A DIFFERENCE

లిజరు కలమును

ఉపయోగించి దీనికిని శేరు లేని యితరకలములకును గల వ్యత్యాసమును కనుగొనుదు మీ ఫక్కికి తగినది 100 కలములకు వైనక గలవు.

వాటినుండి మీకు కావలసిన దానిని తెప్పించుకొనుదు.

H.P. CO. LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd
P. O. BOX 237
MADRAS.

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల ప్రచురములు.

తగ్గింపు ధరలు.

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము పద్యకావ్యము.

క్యాలికోబైండు గిల్టుపేరు గలది.

7 సంపుటముల ప్రతి వెల రు. 14-0-0

3 సంపుటముల ప్రతి వెల రు. 13-0-0

శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతము పద్యకావ్యము.

క్యాలికోబైండు గిల్టుపేరు గలది.

సంపూర్ణ ప్రతి రు. 5-8-0

సంపూర్ణ ప్రతి 2 సంపుటములుగా రు. 7-8-0 సంపూర్ణ ప్రతి 3 సంపుటములుగా రు. 8-4-0

పూర్తి క్యాలిట్రాగు చూడగోరువారు

ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి ఆంధ్రుకంపెనీ, 286 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

అని వ్రాయవలెను

2080

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు నెక్యూరిటీ లైఫ్ ఎన్సూరెన్సు

కంపెనీ లిమిటెడ్.

ఓడి హిందూ దేశములో యిన్ కార్పొరేటు చేయబడినది. అప్పటినుండి ఇండియా దేశపు కంపెనీయే

1874 లో స్థాపించబడినది.

472

1926 సం. వరకు కంపెనీయొక్క అభివృద్ధి.

కొత్తభీమాలు	1924	రూ. 2,87,84,000	అభివృద్ధి	రూ. 59,08,000
	1925	రూ. 2,96,42,000		రూ. 51,97,000
	1926	రూ. 8,91,89,000		

చందాములకు రు. 42 లక్షలనుంచి రు. 7,88,80,000 వరకు వృద్ధి చెందినది.

సంవత్సరమునకు క్రిమియం ఆదాయము రు. 1,05,80,000 వృద్ధి పొందినది.

బాధమును పొందగలిగిన పాలనీదాగు త్వరలో యీక్రింది నుదహరించిన వారిలో ఉత్తరప్రదేశ్ తరములు జరుపుకొనగలరు.

F. E. Vaid, Branch Secretary, Oriental Buildings, POST BOX NO. 8, MADRAS.

Bangalore Branch:—St. Mark's Road, Bangalore

Trivandrum Branch:—Trivandrum

ఆరోగ్యవంతుడవు

ధనవంతుడవు కాగోరెదవా?

ఆలాగయిన కామేశ్వరమును చదువుము

ఉచితముగా పోస్టుఖర్చు లేకనే పంపబడును.

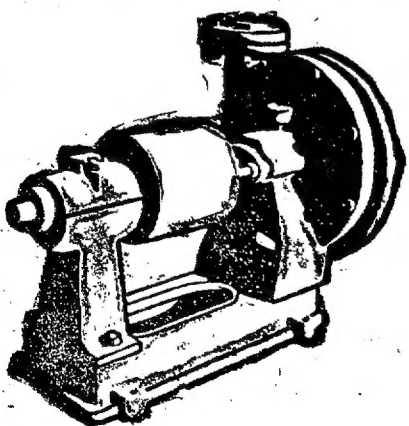
అంతక నిగ్రహ ఫార్మసీ

26, బ్రాడ్వే మదరాసు.

జాతకము

జాతకచక్రము పకటనగాని జననకాల ఘడియలు లేక ఘంటలుగాని ఉత్తరము వ్రాయుకాలముగాని మాకు పంపినచో జాతకునియొక్క రూపము, వ్యభిచారము, ధనము, భూమి, విద్య, సంశానము, కర్మము, అయ్యుర్దాయము, ఉద్యోగము, శివనము, మొదలుగానిల 28 విషయములు వ్రాసి రు. 2-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. క్యాలెక్టరు రీడింగుతో ఒక పం. రు. 1-4-0. ఆకర్ల వెంకటకృష్ణ, 1402 8249

గోపాలపురం. కొత్తపేటపాడు, గోవాపరీజిల్లా

కిర్లోస్కార్ వంపులు.

అన్ని పనుల

కుపయోగించును.

4067

కిర్లోస్కార్ వంపులు, అనేకవిధములుగా తయారు కాబడి చేతితోగాని పవర్ తోగాని యు. యోగియుటకు వీలగునట్లు చిన్న పెద్ద సైజులలో దొరకగలవు.

మీకు కావలసిన దెద్దియివ్వను మీ కుపయోగమునకు సరియగునట్లు యివ్వగలము. అవి బలకరముగా తయారు కాబడినవి. ధరలు మిగుల సరసము, పూర్తి క్యాలిట్రాగునకు వ్రాయుడు.

కిర్లోస్కార్ బ్రదర్స్ లిమిటెడ్.

కిర్లోస్కార్ వాడి (నతారాజుల్లా)

లోకల్ స్టాక్స్ ట్రేడింగ్. గాలీ ఆంధ్రుకో,

164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

దక్షిణియిండియా వ్యాపార సంఘము

తెన్నిను పందెములు

వర్షపు యిబ్బందులవలన, కింగిలు ఫైరలు, డబ్బులు పై నలు ఆటలు సోమవారమునాటివరకు ఆపివేయబడినవి. ఆదివారమున కింగిలలు, ప్రవాదుగాడు కింగిలు పై నలులలోనూ, బాల గోపాలను లక్ష్మణులూ, వారాయనాస్వామి మలెకొలు డబ్బులు పై నలులలోనూ ఆడెదరు. గెలిచినవారికి గా, ఉస్మాకొనా పేరుగారు బహుమతులను పంచివెట్టెదరు.

కలకత్తాలో గొప్పకార్మిక నమ్మేలు

కలకత్తా, మార్చి 29:—రైల్వే కార్మికరఫు పనినాండ్లు పమ్మెక్టియితర పనివాండ్లకు కర్మాగారములలోనికి పోనీయకండా ఏత్యాగ్రహము నవలించి దాకిండ్లము తగులుదున్నార. పోలీసువా రేమి చేయదగునా యని యాలోచించుచున్నాడు.

బర్మ ఆంధ్రు కంపెనీలోని పనివాండ్లు 700 మంది పమ్మెదాతల యాటంకములవల్ల పనిలోనికి రాజాలకవాయి.

వెల్లింగటన్ గోగువార పంచుల ఫ్యాక్టరీలో పనినాండ్లు పమ్మెక్టియితర పనివాండ్లు దొమ్మిచేయకండుటకై పోలీసు వారు కాపుదలగా నున్నారు. తుపాకులు పేల్చుటకై 4 గెరికి దెబ్బలు తగిలెను. ఇద్దరు ప్రాణాపనానదశలో నున్నారు.

(ఆ. ప్రె.)

విదేశవస్త్ర భహిష్కారపు ఏర్పాట్లు

బొంబాయి, మార్చి 29:—బ్రిటిషువస్త్రములను పూర్తిగా బహిష్కరించుటకు ప్రచారముచేయుటకై వాలంటీరు దళమును ఏర్పాటుచేయదలంచి ఇందునిమిత్తమై ఒకకమిటీని బొంబాయి పంచులు నియమించిరి. బొంబాయిలోని అనేక ముఖ్యమైన పంపుములు 29 వ లేదీ సాయంకాలము సభచేసి యీ కమిటీని ఏర్పాటుచేసినవి.

(ప్ర. ప్రె.)

నయ్యుక్తపరగణాల మంత్రుల రాజీనామాలు

అలహాబాదు, మార్చి 29:—నయ్యుక్తపరగణాలమంత్రిలకు రాయ రాజేశ్వరకాలిగాడును తానరు రాజేంద్రంగుగారును తమపదవులకు రాజీనామెదరిన నూచించుచు జిల్లా సభాదలలోని లీడరప్రతికలో వ్రాయబడినది. ఈ విషయమునే నూయ్యుక్త పరగణా కాన్సుడులో జరిగిన రాజకీయోద్యోగులబిందులో చెప్పియుండిరి.

(ఆ. ప్రె.)

కావలి తాలూకాబోర్డు

మాకు కావలివండి యీక్రింది తండ్రివార వచ్చినది:— మేనమామ సీతారామరెడ్డి: ఈ, (కాంగ్రెస్) కావలి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడుగను, దేశభల్లవారానుకూలముగైగారు వి. పి. స్టేషన్, ఉపాధ్యక్షుడుగను నమ్మకొనిబడిరి చాల మంది సభ్యులు ఖద్దరుధరించి సభకువచ్చిరి. కాంగ్రెస్ పట్ల ప్రజలు చాల ఉత్సాహము జూపుచున్నారు.

అభినందనము

బెజవాడనుండి గోపాలకృష్ణయ్యగారి క్రిందితండ్రివార నంపుచున్నారు. బెజవాడ ప్రావ్యుతేతరుల కృష్ణయ్యగారిలా మెంబరుయినందుకు చాల సంతోషించుచున్నారు. వారిని అభినందించుచున్నారు. చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు తగిన శాటివి నియమించినందులకు వారినిగూడెభినందించుచున్నాము. భగవంతుడాయనకు ఆయురారోగ్యములిప్పుగా! ఇమ్మ బాతుల కత దత్తంలో పకరియ్యగా!

ప్రకటన

(2046)

గోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబులదానముగాని కోగలక్షణములను తెలుపుచు చేసినచో కోగస్వయము ప్రయ్యోగనవలసిన మందు, పద్ధతు, వ్యక్తరాలు వివరముగ పులిచిమగ వ్రాసి పంపబడును. (సం 2)

డాక్టరు శ్రీరాజ కృష్ణమూర్తి, బా.ప్రె., బెజవాడ.

ప్రకటన

శ్రీ ముక్కల రాహుగారు పనిసాయుర్వేదముగను లుమాస్త్రీయముగా శ్రద్ధతో తయారుచేయించి, అంగురము, కల్వరమునట్లుచేయ దలచెట్టి అర్ధరసాయనపాటికె కోగలక్షణముగను, ఆయుర్వేదము అన్నియు యెన్నుటలో కోగలక్షణముగను కొరకు వ్రాయుడు.

1226 ఆంధ్రనాయకశాల ముక్కల కృష్ణు.

అవారీగారు నిరశనదీక్ష మానివేయుట

నాగపూరు నల్లగూడెం నాయకుడు
నాగపూరు కారాగారమున శిక్ష ననుభవింపచున్న
అవారీగారు ఉద్యోగులు వరిగా ఆదరించుటలేదని కారణమున
తొంతకాలముక్రిందట భోజనమును మానివేసిరి. 12-3-28 వ
తేదీని అవారీగారు మరణభోజనమును ప్రారంభించిరి. ఆనా
డు అతని పూచగా 116 పౌణ్యముండెను. అటుపిమ్మట ఏ
మాట జయించు భోజనమున అయిన తినుచుండెను. 25-3-28
వ తేదీని మరల పూచగా 144 పౌణ్యముండెను. అని ప్రభుత్వ
ప్రకటనకాఢాధికారి నిన్న 29 వ తేదీని ప్రకటించెను.

జగత్ నారాయణలాల్ గారిపై కేసు

రాజద్రోహమునకై 1 సంవత్సరము శిక్ష రు 1,000 జరిమానా
పొట్టుచున్న 26-1-1913-సం॥ మహాసభ కార్యదర్శియు,
కాననపూర్ణపట్టణము 'మహావీర్' పత్రికాధిపతియునగు జగత్
నారాయణలాల్ గారిమీద, ప్రభుత్వమువారు తెచ్చిన కేసులో
ఖాకీ బహదూర్ మామీదుగారు యీ రోజున తీర్పుచెప్పిరి.
ఈయన జైన్ రాజుగారు మిత్రసామరస్యముమీద నొసగిన
యుపన్యాసమునకు తన పత్రికయందు ప్రీతిపైన విమర్శన
చేసినాడట. దీనికై గుండూరికాకరి ద్రోహియని తలచి, సంవ
త్సరం విడిఖయింపును, రు 1,000 జరిమానాయు విధించిరి.

ఆంగ్లేయులకు బోధించవలెనన్న ఇంగ్లండులో

ప్రచారము చేయవలెను
దక్షిణాఫ్రికానుండి స్వంత వృత్తి వ్యవహారముల పని
మీద యీ దేశమునకు వచ్చిన పోలకుగారు ప్రీతిపైన ప్రతి
నిధితో నిట్లు చెప్పిరి.—
గత 7 సం॥ రమలనుండియు భారతదేశమునుగూర్చి ఇం
గ్లాండులో ప్రచారము చేయుట మానివేసి యున్నాడు. ఇది
శ్రేయోదాయకముకాదు. ఇప్పుడు ఇంగ్లాండులో ప్రచారము
చేసి భారత దేశాభిమానాదరణ మాంగ్లేయులయందు కల్పించుట
కు చాలా యదను కలదు. భారతదేశమునుగూర్చి ఆంగ్లేయులకు
బోధించవలెనన్నచో ఆంగ్లేయులలోనే ప్రచారము చేయవల
యును. (ప్రీతిపైన)

ది ఈ స్టు ఇండియా మా చ్ కం వె నీ, లిమిటెడ్.

[1913 వ సం॥పు (VII వ) ఇండియను కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారము కూర్చబడినది.]

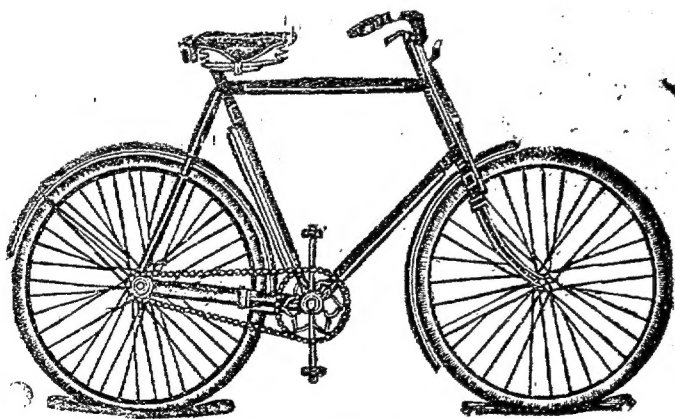
4567

రిజిస్టరుడు ఆఫీసు : "పార్కు-హౌసు", గ్రాండుట్రంకు రోడ్డు, రాజమహేంద్రవరము

వలయువారికి ఈ కంపెనీ తాలుకు ప్రాస్పెక్టసును
(Prospectus), దరఖాస్తు ఫారమును
(Application Form), మా రిజిస్టరుడు
ఆఫీసునుండి పంపబడును

చ వు క యై న ది - బ రు వు లే ని ది

"ది రాయల్ స్పెన్సరు" సైకిలు

పురుషులకు 24" 26" ఫ్రేములు

స్త్రీలకు 22" 24" ఫ్రేములు

[ఫ్రేము: అతుకులు లేని చక్కని స్టీలుట్యూబు, వాలకుండానుండు సీటు
గొలుసును పట్టియుండు ముళ్లు.

గొలుసు: మొదటిరకము "హన్సురెనాల్డు"

హాల్సు: బ్రామ్మటక్, బి. యస్. ఎ. ఆక్స్‌లులు, కప్పలు.

పెడలు: బ్రామ్మటక్.

ఫ్రీవీలు: బి. యస్. ఎ.

హండిలు బార్డు: క్రిందవంకి మంచిని కలుచేయబడినది.

కాడిలు: లి కెట్స్ రి కాయ్ పే పెడ్.

లైనుసీలు, పళ్లు: లిటిఫుదేశములో తయారైనవే.

బ్రేకులు: డబ్బురులకు లివరు.

ఫీనిషింగ్: మంచిరకపు నల్ల ఎనామెంట్, బంగారపురంగు అంతు, ప్రధానమైన,

సానములు చక్కగ నుడును.

డెవలప్ కేంట్రిడ్జి లైగువేయబడినవి. డెవలప్ కార్బుట్యూబులు, లాంపు, గంట,

పు సామానుల సంచి, సామానులు, ఆయిలుకాను మొదలగునవి గలవు.

ఒకచోటనుండి మరొకచోటికి గొంపోవు సాధనములలో చవుక
యైనదియు, బరువులేనిదియు నగు సాధనము బైసికలుకన్న వేరులేదు.
జనసామాన్యమునకు బాహుళ్యముగ నడుపబడుచున్న బండ్లతో నిమి
త్తము లేక ప్రత్యేకత్వమును బొందగలవు. ఎప్పుడెక్కడకు పోవలె
నన్న అక్కడకు గొంపోగలదు. క్రిక్కిరిసి యుండు ట్రాములకు, బస్సు
లకు వేచియుండ బనిలేదు. పైగా సులువైన వెల. ఉపయోగించుకొను
చునే ప్రతిమానము కొంతసామ్మి చెల్లించుచుండు పద్ధతిని అతిస్వల్పము
కాలములో అసగా కొన్ని మాసములలో బైసికలు సీన్వంతము గాగల
దు. ఇంతకు మించి, యేమియు నియ్యనక్కరలేదు. ఈ మూల్యము
నీవు సాధారణముగా బస్సు మొదలగు వాటికి వెచ్చించు ఖర్చును
మించదు. 1299

వాయిదాల మీద చెల్లించు పద్ధతితో గూడిన
యితరములైన వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు.

పురుషులకు రు. 95.

స్త్రీలకు ,, 105.

స్పెన్సర్స్ సైకిల్ యింపోర్టరులు, మద్రాసు.

అవసర ఆంధ్రరాష్ట్రప్రాథమిక
పాఠశాలోపాధ్యాయ మహాసభ

ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి చిత్తు ప్రాధమిక విద్యా బిల్లువిషయమై ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాయలు తమ అసంగిక అభిప్రాయమును తెలుపుట చాల అవసరముగ ను, గుంటూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యాసంఘ కార్యదర్శియగు ఘోరి గుబ్బరామయ్యగారు ఆంధ్రపత్రికలో, మార్చి 9 వ తేదిన గుంటూరునందు ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యా మహాసభను జరపమని వ్రాయుటయే గాక, మరల లేఖమాలమున గుంటూరునందు సభను జరపవలయునని గుంటూరు ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాయలను కోరు టవలెను, గుంటూరు ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాయలు కొందరు మహాసభను జరప నుద్దేశించి శ్రీయత తిక్కావర్ణులు లక్ష్మీ నారాయణగారి యజహన్మనుని మ్యునిసిపల్ వెంట్రలు స్కూలులో 22-3-28 తేదిన సభను జరగఁ జేరి క్రిందితీర్మానము లను జరపిరి.

1. పట్టణమున 1925 సం.ము ఏప్రిల్ 7 వ తేదిన (శనివారము) అవిసర ఆంధ్రభాష్య ప్రాథమిక పాఠశాల వాఙ్మయ మహాసభను జరపవలయునని ఈ సభ వారు తీర్మానము చేశారు.

2. పై తీర్మానమును ఆమలులోనుంచుటకు ఈ క్రింది వారు ఉద్యోగస్థులగునండి అన్నానపంథునును యేర్పాటుచేసి సభను జరుపుటయుగా జరుపుటకు అధికార మివ్వడమొనరి.

1. నడింపల్లి బెంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారు (ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు)

ఉపాధ్యక్షులు:— 2. కల్యాణము గోపాలకృష్ణయ్య గారు, 3. గోరాయ్ కోబుగారు, 4. చాపలి వెంకట పూర్ణయ్యగారు, 5. తిప్పకర్ణులు లక్ష్మీనారాయణగారు, 6 కొప్పరి మాణిక్యమ్మగారు.

7. చావలి సత్యసారాయణగారు (ప్రధానకార్యదర్శి)

సంయుక్తకార్యదర్శులు :— 8. రామాయణం లెక్చిగర
సింహముగారు, ఉప్పగంధూరు. 9. అన్నంరాజు సుబ్బరాజు
గారు. 10. రూపకల లెక్చిగరాయంగారు. 11. దేశరత్నం
డ శేషయ్య తామ్రెగారు.

3. ఆవ్యాసంఘ సభ్యత్వరహితులు 1-0-0 ఉండవల
యునని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

4. ఈ తీర్మానములు ఆంధ్రప్రదేశ్కు సంపుటకు అధ్యక్షులకు అధికారవివరణమైనది.

తిప్పవర్షుల లక్ష్మీనారాయణ

22-3-28

ఆంధ్రరాష్ట్రములోని సోదర ప్రాథమిక పాఠశాలా పా
ధ్యాయులకు తెలియజేయుటకు సమర్పించి ఏప్రిల్ 7-వ తేదీన సభ
జరుపుటకు తగిన ఏర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. శ్రీయుత గాడి
చర్ల వారిసర్వోత్తమ రావుగారు సభకు అధ్యక్షతవహించుటకు
దయతో సంగీకరించిరి. కావున ఆంధ్రరాష్ట్రములో ప్రాథమిక
పాఠశాలా పాధ్యాయులందఱు సభను జయప్రదముగ జరుపుట
కు ప్రార్థింపబడుచున్నారు. సభకు సంబంధించిన వ్యవహారము
లు సాధ్యమైనతెగరకు అందఱును జేగ జేగ తెలియబరచుచుం
దుము. కాని ఇంట్ల విశాలప్రదేశములో ఉద్దిష్టని సాధ్యముకాక
పోవునేమాయని భయపడుచున్నది. కాని సోదర పాధ్యాయు
లందరు ప్రతిదినము ఆంధ్రపత్రికను ప్రచురించినవిషయములు
గమనించి ప్రత్యేకముగ అప్యయములు కొందరికి అందకపోయి
ననఁ, సభ జయప్రదముగ జరుగ విశ్రిలి ప్రార్థించుచున్నాను.
మన ప్రాథమిక పాఠశాలా పాధ్యాయుల జీవితమునందు ఇప్పు
డు జరుగచున్న కాలము గాఢముగా నున్నది గనుక అందరును
క్రద్వహింపవలెను. మహాసభసమయమున ఉచితభోజనములు
ఏర్పాటుచేయుటకు ప్రయత్నించుట జరుగుచున్నది. విగళినవిష
యములు ప్రతిదినమును పత్రికయందు గమనించుచుండవలయు
నని ప్రార్థించుచున్నాను.

చావలి సత్యనారాయణ,

ప్రధాన ఆహారసంఘకార్యదర్శి.

(పట్టిక అంధరాష్ట్ర) ప్రాథమిక పాఠశాల

పాఠ్యాయ మహాసభ, గుంటూరు.

జాంనగరులో హైకోర్టు సాపించుట

జానగరు స్వదేశ సంస్థానమునందొక హైకోర్టు న్యాయ
చుట్టకై పదరు సంస్థానాధీశులు తరువు బారీచేసిరి.

స్వామి పరిపాలనాధికారమును, స్వామి విచారణా
ధికారమును ఒక్క ఆద్యోగికే యమృతపద్ధతిని కద్దుచేసి వేర్య
రు ఆద్యోగులకు యిచ్చిరి.

అనగా పోలీసు అధికారమును (శేరూర్ పబ్లికాధికారమును) మేజిస్ట్రేటు అధికారమును (శేరపచారపబ్లికాధికారమును) ఒక్క జిల్లా కలెక్టరునకే జిమ్మింగునపదచి భర్తవరదముని యీ స్వరేఖ ప్రభువు గ్రహించి చెండు అధికారమును వేళ్ళు ఉద్యోగులకు యిచ్చిరి. (అ. పే.)

ఈ ప్రసిద్ధమైన కాఫీ

ను పయోగి ~~చూ~~ చూడుడు

మీరు యిదివరలో ఎల్లప్పుడు మీ కాఫీని యింటివద్ద తయారు చేయించున్నప్పటికీ, లేక యితర రకములను వాడుచున్నప్పటికీ, పాల్స్నెస్ ప్రెంచి కాఫీని రుచిచూడుట మాత్రం మరచివేద్దు. అప్పుడు అది ఎంత రుచి కరముగను, ఆరోగ్యకరముగను ఉండునో గమనించగలరు.

పాల్స్ న్న కాఫీ మంచిదగుటయే కాకుండా గుండెలకు మంచి టా
నిక్ - మీ ఆరోగ్యముకొరకు యీ కాఫీనే మీరు వాడవలెను.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ಶ್ರೀ

4200

పుష్టికి ఆరోగ్యము
నకు అందరు దీనినే
పుచ్చుకొనుడు.

హరికృష్ణ మాలైడ్ మిల్లు - ఇది బొంబే
 ధము నాదు.
 విలే జీవము నిచ్చు ఆహారము. ప్రాజాధారక శిని గలిగించును.
 బలహీనమైన వెన్నెముక గల పురుషులు, జబ్బుగా నున్న
 స్త్రీలు స్వాభావికమైన జీవమును గలిగించునట్టి హార్మి, గోద
 ములు, పాలు మొదలగునాటి సత్తునుండి మంచి బలమును గలి
 గించునట్టి దానినే ఉపయోగించుచున్నారు. ఇది హరికృష్ణ.

THE SOUTH INDIAN EXPORT Co., P. O. Box 37, MADRAS

నామినేటెడు సభ్యుల బలవంత మొనర్చుట

ప్రభుత్వ సభ్యుల తంత్రములు బయల్పడుట

రాంజీరావుగారికిని-స్టేటరుగారికిని ఘర్షణము

నామినేటెడు సభ్యులను ఎటువో ఒకటి బలవంత పెట్టి ప్రభుత్వమును పునః నిర్మించుట కై ప్రభుత్వము గలవారున్నారో ఈ సమయమున కాసనసభకు 20 తేదీన రాంజీరావుగారికిని లేబరు కమిషనరుగారికిని జరిగిన సభ్యులను గురించి జరిగిన ప్రశ్నోత్తరములను బయల్పడుచున్నాము. ఈ ప్రశ్నోత్తరములు జరుగుచున్నంతవఱకు, స్టేటరుగారు సభలోకిరాక సభాద్యక్షుడు ప్రక్క నిలిచియుండుననియుండునని.

ఎ. పరమరావుగారి గాకింది ప్రశ్నల నడిగిరి. గా. రెవిన్యూసభ్యుడు- రాంజీరావుగారికిని-స్టేటరుగారికిని ఘర్షణము

(1) 1928 మార్చి 20-న తేదీన కాసనసభలో మంత్రుల తీర్మానములపై వోటింగు ముగియగానే, లేబరు కమిషనరుగారు స్టేటరుగారు మేమిది రాంజీరావుగారిని (కాసనసభ్యుడు నామినేటెడు) సమీక్షించి, మంత్రుల వోటుల గ్రాంటులో తగ్గింపు (ప్రతిపాదన వోటునకు స్టేటరుగారు తటస్థముగ నున్నందున బహిరంగముగ వారి నాక్షేపించుచు మాట్లాడినవిషయము నిజమేనా?

(2) నామినేటెడు సభ్యుల తీర్మానముగ వోటుచేయుటకు నడియు దెబ్బలు కేవల నిబంధనగలవా? ఉన్నచో వానిని సభవారియెదుట నుంచెదరా?

(3) ఏ విషయమునందైనను నామినేటెడు సభ్యులు ప్రభుత్వమువారికి ప్రతిపాదనలు వోటుచే నయెడల అటులేన వాత నింతకు వారు సభ్యులుగ నుండవచ్చునా?

(4) స్టేటరుగారి తీరక మరెయిక ప్రభుత్వసభ్యుల మామూలుగా నామినేటెడు సభ్యులను ప్రభుత్వమువారి తరపు వోటుచేయజేసెనని ప్రచారమునందు నలవాటు గలవను విషయము నిజమేనా? నిజముగనోలేదును వారి కేవల రద్దీకార మిచ్చిరి. ఏయేసందర్భములందు.

గా. సర్ మార్గబాంకుగారు పై ప్రశ్నల కి క్రిందివిధ ముగ సమాధాన మొసగిరి (1) ప్రశ్నలో నూచింపబడినటుల జరిగినటుల ప్రభుత్వమువారికి తెలియును. (2) (3) నిబంధనలు లేవు. (4) అసలు జరిగినది ప్రశ్నలో నూచింపబడినటులని ప్రభుత్వమువారికి తెలియును. కాని సభకుం దేవైపువారి సహాయమునైనను గోరరాదని భేదము లేదు.

సత్యమూర్తిగారు:- 20 వ తేదీన తాను రాంజీరావు గారిని కలసి వారిలో మాటలాడినమా, లేబరు కమిషనరుగారి నేటకుగవచ్చునా?

అధ్యక్ష:- ఈ విషయమై వారికి నోటిను ఇవ్వలేదు. అంతియగాక స్టేటరుగారి ప్రశ్నలో తే.

సత్యమూర్తిగారు:- అయినను ఈ ప్రశ్నను రికార్డులో చేర్చవచ్చును. అంతియగాక ప్రశ్నోత్తరములు ముగించినపిదప స్టేటరుగారు సభకువచ్చినెడల అప్పు డీ ప్రశ్న సమగ్రము అను మతి నొసగవలెనని గోరుచున్నాను.

అధ్యక్ష:- అందు కాక్షేపణలేదు.

సత్యమూర్తిగారు:- ఈ ప్రశ్నలు ప్రభుత్వమువారి కంపిన విమర్శలు నైనను, ఈ ప్రశ్నలోని ఆశోపణ తేంతవరకు నిజమో చెప్పికోనటకు ప్రభుత్వమువారు విచారణచేసిరా?

గా. సర్ ఎస్. మార్గబాంకుగారు:- చేసెదమి. కాని, ప్రశ్నలోని ఆశోపణలకు ఆధారము గలవింపలేదు.

సత్యమూర్తిగారు:- ప్రభుత్వ సభ్యుల సమాధానము చాలా సంక్షిప్తముగనున్నది. ఏదే ప్రభుత్వమువారి విచారణలో చేసిన అసంజగములేమి? అసలు స్టేటరుగారు రాంజీరావు గారి వద్ద కా దినపున నిర్ణయించుటచేత? మాట్లాడినచో నేనిగురించి?

రెవిన్యూసభ్యుడు:- నేను క్రొత్తగా చెబుతున్నాననియు చెబు లేదు.

సత్యమూర్తిగారు:- నా ప్రశ్నలకు అవుననియో కాదని యో చెప్పిన బోధపడును. కాని రెవిన్యూసభ్యుడు చాకచక్య ముగా.....

అధ్యక్ష:- గౌరవీయు సభ్యుడు వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచును. సత్యమూర్తిగారు:- ప్రభుత్వసభ్యుల సమాధానము సంక్షిప్త ముగ నుండుటచే-స్పష్టముగ దెలుపవలసినదని ఆక్షేపించుచున్నాను.

అధ్యక్ష:- గౌరవీయు సభ్యుడు తమ ప్రశ్నకు తరచుముల దెలుపగలడు.

సత్యమూర్తిగారు:- పోనీ నా ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పె నదా?

రెవిన్యూసభ్యుడు:- నేను చెప్పదగిన దింతమియును లేదు.

అల్బర్ట్ నామినేటెడగారు:- ఈ విషయమున నిజానిజ ముల చెప్పికోనట కొక్క స్టేటరుగారిని ప్రశ్నించిరా? రాంజీ రావుగారిని గూడ ప్రశ్నించిరా?

గా. రెవిన్యూసభ్యుడు:- విచారణ ఏమియు జరగలేదు. స్టేటరుగా రధికారిగీత్యా రాంజీరావుగారిపై కేవిగగనైన జువంత ప్రశ్నవాదని విచారింపితిని. కానిగ తెలిసెను.

సత్యమూర్తిగారు:- ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు తమ రిని విచారింపిరా?

రెవిన్యూసభ్యుడు:- ఆ విషయముల బయల్పరచుటకు విలులేదు.

సత్యమూర్తిగారు:- ఈ విషయమును గురించి స్టేటరు గారిని ప్రశ్నించిరా?

రెవిన్యూసభ్యుడు:- ప్రశ్నించిరి.

సత్యమూర్తిగారు:- స్టేటరుగా రేమి చెప్పిరా?

రెవిన్యూసభ్యుడు:- ఏమిచెప్పెనో వివరించలేదు.

సత్యమూర్తిగారు:- ప్రభుత్వసభ్యులు రాంజీరావుగా రిని ప్రశ్నించిరా?

రెవిన్యూసభ్యుడు:- లేదు.

సత్యమూర్తిగారు:- ప్రభుత్వమున సాగించుటకు తోడ్ప డుట నామినేటెడు సభ్యుల ధర్మమని మొన్న ఆర్థికసభ్యుడు ప్రకటించెను. అందుచే నామినేటెడు సభ్యులవద్ద నేమైన వాగ్దానములు పుచ్చుకొన బడెనేమో యడు గ వచ్చునా?

అధ్యక్ష:- గౌరవనీయు సభ్యుడు కారణముల దెలుప రాదు.

జి. విశ్వనాథంగారు

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజియందలి ఆంధ్ర విద్యార్థి. 1924 సం. న ఇంగ్లాండు పోయి, ఎడింబరో విశ్వవిద్యాలయమునందు బి. కాం. డిగ్రీ ప్రథమతర గతియందూ పట్టభద్రులై, యీమధ్యనే మదరాసు వచ్చిరి. బళ్లారి ఇంజీనియరుబ్యాంకునందుండిన జి. శ్యామ్మచెట్టిగారి పుత్రులు.

సత్యమూర్తిగారు:- నా ప్రశ్నను ఇతరుల కర్తవ్యమ నటుల చేయవలెనా? ఈ క్రొత్తనిర్ణయములచే ఈపని నాక్షేపిం చించిపోవుచున్నది.

అధ్యక్ష:- అర్హత అర్హత. గౌరవనీయు సభ్యుడు ముగ్ధున వలెను. నానిర్ణయములపై వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచున్నాను.

చావలి రామసోమయాజులగారు:- ప్రభుత్వమువారు సభలో ఏదే పునాది సహాయమైనను గోరరాదని నిశ్చయము లేదని ప్రభుత్వసభ్యుడు నడిచెను. ఇది సభయందలి ప్రతిపాదన లను విత్రించునా?

రెవిన్యూసభ్యుడు:- వర్తించును.

మల్లయ్యగారు:- డివిజను గంట వాయింతుబడినపుడు నామినేటెడు సభ్యులను బలవంతముగా ప్రభుత్వమువారి తర పున నిలాఫెట్టులుకు స్టేటరుగారి కధికారము గలదా?

అధ్యక్ష:- ఈ ప్రశ్న సస్టి మెంటరీ ప్రశ్న గాదు.

సా. వెం. శెట్టిగారు:- ప్రశ్నలో గానించిన ఆశోపణ అసత్యమని స్టేటరుగారు చెప్పిరా?

రెవిన్యూసభ్యుడు:- చెప్పిరి.

“మేము స్వయముగ దిగుమతి చేయుటవలన మా సీమకమలము లిందు మీకు నిక్కువ లాభము కలుగును.” 4359

పోగిలాల్ మంగల్జీ అండ్ కో, 89 సాలవీది, పార్కుటవుక్, మద్రాస్.

నారాయణరాజుగారు:- ఈ విషయమై రాంజీరావు గారిని ప్రశ్నించి నిజము తెలిసికొనెదరా?

రెవిన్యూసభ్యుడు:- ప్రశ్నింపదలమకొనలేదు.

పి. ఆంజనేయులుగారు:- రాంజీరావుగారి విషయమై గవర్నరుగారికిగూడ ప్రాసిన విషయములు ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా?

రెవిన్యూ సభ్యుడు:- నాకు తెలియదు.

బషీరు అహమ్మదుగారు:- నామినేటెడు సభ్యులు తమ ఇష్టము వచ్చినరీతిని వోటుచేయవచ్చు నని ప్రభుత్వసభ్యు లిదివరకు సభలో నడువలేదా?

రెవిన్యూ సభ్యుడు:- ఇప్పుడందుకు విరుద్ధముగ నేమి యు చెప్పలేదు.

పి. ఆంజనేయులుగారు:- ఈ విషయమై 20-వ తేదీన రాంజీరావుగారికి స్టేటరుగారికి పెద్ద సంఘర్షణ జరిగెనను విష యము ప్రభుత్వ సభ్యునికి తెలియునా?

రెవిన్యూ సభ్యుడు:- తెలియదు.

వెంకటరమణ అయ్యంగారు:- ప్రశ్నలోని ఆశోపణ లను ప్రభుత్వమువారు లేదని ఖండింపగలరా?

రెవిన్యూ సభ్యుడు:- కోంతవర కాయారోపణలో నిజ ముండవచ్చును.

ఆర్. శ్రీనివాసగారు:- (నామినేటెడు అద్దెదారి డి) ఆంధ్రప్రదేశ్ లకు సంబంధించిన విషయములందు గూడ నామినేటెడు సభ్యులను తమవయపున వోటుచేయజేసెనని ప్ర భుత్వమువారు నిర్బంధింపవచ్చునా? (నినుడు వివరించు కేకలు)

అధ్యక్ష:- అది సస్టి మెంటరీ ప్రశ్న గాదు.

నామిదుఖాన్ గారు:- ఈ విషయమును ప్రభుత్వము వారు పూర్తిగా విచారించి, తత్ఫలితముల ప్రకటించెదరా?

రెవిన్యూసభ్యుడు:- ప్రభుత్వమువారు పనికి పూ ను కొనరు.

భక్తవల్లభాయుడుగారు :- స్టేటరుగారు లోనికి రా కుండ సభాద్యక్షములోనుండుకొని తప్పించుకొనయత్నింపవచ్చు నా? (ఇంతవరకును సభాద్యక్షమువద్ద నిలుచుండి చూచుచున్న స్టేటరుగారు ఇపుడెవలకు పోయిరి.)

అధ్యక్ష:- అది సస్టి మెంటరీ ప్రశ్న గాదు.

విశ్వనాథ దాసుగారు:- 20 తేదీన రాంజీరావుగారి కిని స్టేటరుగారికిని ఈవిషయమై ఘర్షణ జరుగుచుండగా నేను స్వయముగా చూచితిని.

బషీరు అహమ్మదుగారు:- రాంజీరావుగారు సభలో నున్నారు. ఈవిషయమై వారిని చెప్పనిచ్చినయెడల బాగుం డును.

అధ్యక్ష:- ఆ పద్ధతి 12 వ నిబంధనక్రిందకు రాదు.

సత్యమూర్తిగారి సమాధానము

ఇంతటితో నీవిషయమై ప్రశ్నోత్తరములు ముగిసెను. అంతట సభ్యులందఱు తన నిర్ణయము “క్రొత్తగా నిర్ణయమని” సత్యమూర్తిగారు నడివిరిన తేలిపి అట్లు నడుపుటలో దాని అర్థ మేమియో చెప్పవలసినదని ప్రశ్నించెను.

సత్యమూర్తిగారు:- ఇదివర కీవిషయమై నిర్ణయము లే దు గనుకను ఇట్టి నిర్ణయమున కిడియేమియు గనుకను క్రొత్త నిర్ణయముంటిని. అంతియగాని అధ్యక్షుని నిర్ణయము నాక్షే పించుట నా యభిప్రాయము గాదు.

రెవిన్యూసభ్యుని విచిత్రవైఖరి

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగానే స్టేటరుగారు కాసనసభ లోనికి వచ్చి తనస్థానమున కూర్చొనెను. నామినేటెడల తెట్టిగారు వెంటనేలేచి, సత్యమూర్తిగారు మొట్టమొదట నడిగి న ప్రశ్నను జ్ఞప్తిపరచి, అధ్యక్షుని వాగ్దాన ప్రకారము స్టేటరు గారు సభలోనికి వచ్చిరిగనుక నిపుడా ప్రశ్న సమగ్రనియ్యవలసి నదని గోరిరి.

అధ్యక్ష:- ఈ విషయమున ప్రభుత్వసభ్యుని అభిప్రాయ మేమి?

రెవిన్యూసభ్యుడు:- నే నందు కంగీకరింపను.

అధ్యక్ష:- ప్రభుత్వసభ్యు డంగీకరించుటలేదు గనుక నే నిపుడేమియు చేయకాలను.

మల్లోజ్జలో చిన్న మేకలను పెద్దరామబంధు ఎత్తుకు పోవుచున్నదట. అందుచే కాపులు భయపడుచున్నారట. దానిని జంపుటకు ఆయుధపాణులై యున్నారు.

8556

DIAMONDS & JEWELLERY

BAPALAL & COMPANY
216 CHINA BAZAAR ROAD
MADRAS.

మదరాసు శాసనసభ

వ్యవసాయశాఖా డిమాండుపై చర్చ
మార్చి 30— నేటి యాదయము చర్చపురి శాసన సభ
లో ప్రశ్నోత్తరానంతరము వ్యవసాయశాఖా డిమాండుపై చర్చ
జరిగి తుదికి డిమాండు ఆమోదింపబడెను.

వ్యవసాయశాఖకై రూ. 17.86 లు గ్రాంటు చేయవలసిన
దిగి తృతీయామాత్యులు గౌ. సేతురత్నం ఆయ్యరుగా రుపహ
దన గావించిరి.

ప్రభుత్వమువారి వ్యవసాయశాఖా పరిపాలనా విధాన
మును విమర్శించుటకు, వ్యవసాయమును అభివృద్ధి చేయుటకై
గ్రాంటును రూ. 100 లుచే తగ్గింపవలసినదిగ జె. పి. సల్లానాగారు
సవరణ నుపపాదించిరి.

ఆర్యురసామి ఉడయరు, ఏ. బి. పెట్టి, ప్రేమయ్యగారు
ప్రభుత్వమువారి విధానమును విమర్శించుచు వ్యవసాయశాఖాభి
వృద్ధికై ప్రభుత్వమువారు తగిన ప్రయత్నముల గావించుట
లేదని తమ యసంతృప్తిని వెల్లడించిరి.

గౌ. సేతురత్నం ఆయ్యరుగారు సమాధాన మొసంగుచు
వ్యవసాయశాఖాభివృద్ధికై ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టియున్న
జేర్వేరు విధానములను వివరించి ఆర్థికాభివృద్ధికి ఈ విధా
నము సమతుల్యమైనట్లుకు సాధ్యముగాక పోయెననియు,
వ్యవసాయపు రాయల్ కమిషను తమ నివేదికను తయారుజేయు
చున్నందున, ఆ నివేదిక పూర్తియైన వెంటనే ప్రభుత్వమువారు
వారి శిఫార్సుల ననుసరించి పెట్టగలరని పలికిరి.

"మహమ్మదు—కొండ"

మహమ్మదు సుమ్మాడుగారు ఆర్యురసామి ఉడయరు
గారితో తమ ప్రసంగ సందర్భమున "మహమ్మదు యొద్దకు పర్య
తము రానిచో, మహమ్మదు పర్యతము నొద్దకు వెళ్లవలెన"ని
పల్కిన వాక్యమునకయి ఆక్షేపించుచు ఇస్లాము మతమునకు
విరోధులైనవా రీకథను కల్పించిరిననియు, మహమ్మదీయు మత
గౌరవమునకు నింద్యమును నిట్టి ప్రస్తావన ఈసభలో గావించ
బడకూడదనియు పల్కిరి.

అధ్యక్షులు:—గౌ. హోముమెంబరుగా రీనియము
పై తమ యభిప్రాయమును తెలియజేయుదురు గాకయని
కోరిరి. (నవ్వు).

హోముమెంబరు ఊస్మాన్ సాహేబుగారు ఆవాక్యము
ఆక్షేపణీయమని పల్కిరి.

అధ్యక్షులు:—ఆర్యురసామి ఉడయరుగారిని ఆ
వాక్యము నుపసంహరించుకొనవలసినదిగ కోరిరి.

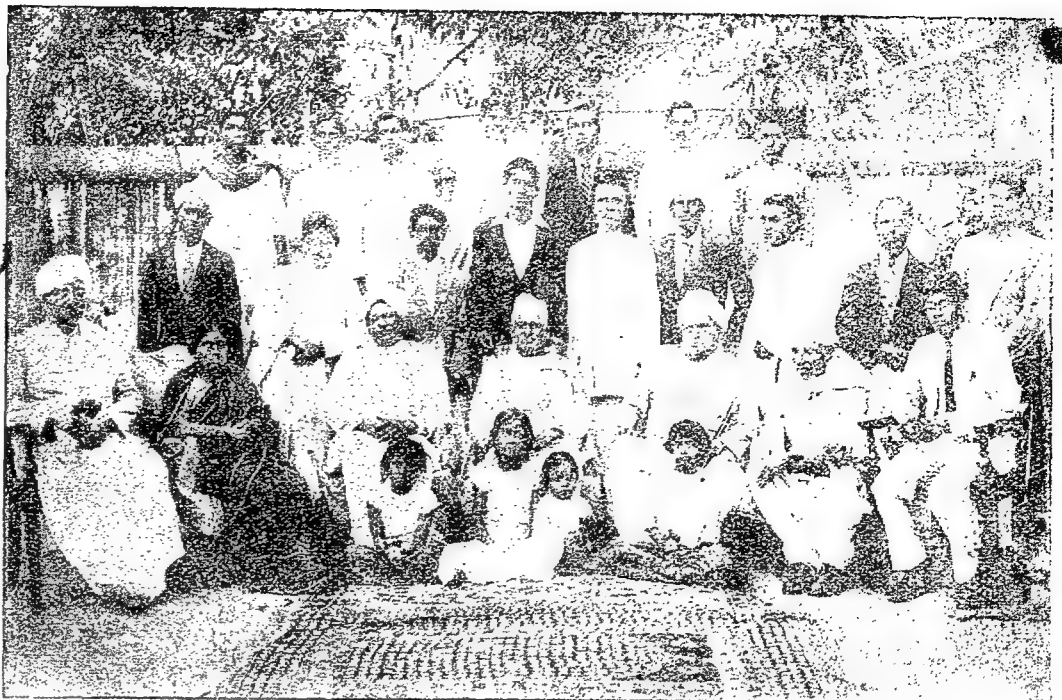
ఆర్యురసామి ఉడయరుగారు:—ఆ వాక్యము నుప
సంహరించుకొనుచు తాము ఇస్లాము మతమును నిందింపవలెనని
యెంతమాత్రమును ఉద్దేశింప లేదనియు, అట్లు నిందాస్పద
ముగ ఎంచబడినందున తక్షణమే ఉపసంహరించుకొనుచున్నా
మని పల్కిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు సల్లానాగారి సవ
రణపై మాట్లాడుచు వ్యవసాయ శాఖయందు మంత్రిగారు
సర్వస్వతంత్రులనియు, స్వల్పవిషయములం దైనను వారికి తమ
అధికారమిరుల తోడ్పాటు అవశ్యకముగ నుండెననియు, మం
త్రిగారు గావించిన వాగ్దానముల చెల్లింపగలరని తమకు నమ్మ
కము లేదనియు పల్కిరి.

గౌ. ఆర్థిక సభ్యుడు మాట్లాడుచు ఆర్థిక పరిస్థితి అభి
వృద్ధియైనదాని ఆర్థికశాఖచే ఒక్క వ్యవసాయశాఖా డిమాం
డైనను నిరాకరింపబడలేదని పల్కిరి.

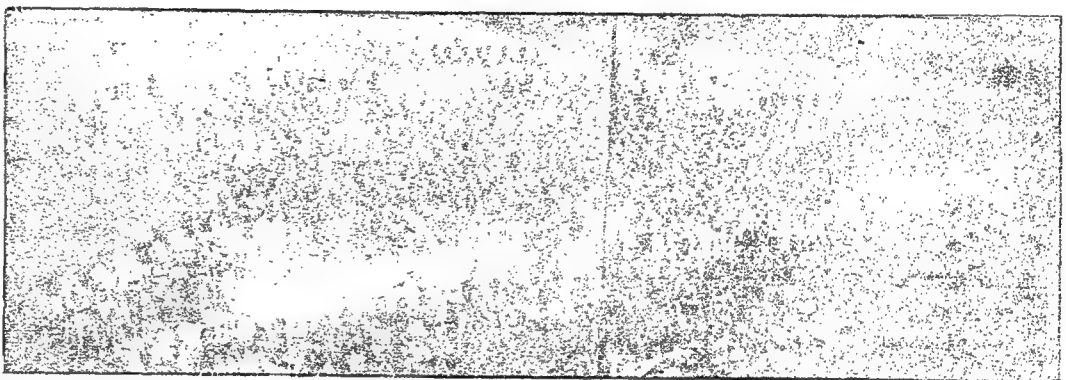
పిదప సల్లానాగారి ఉపపాదన వోటుకుపెట్టబడి ఓడిం
పబడెను. గ్రాంటు వోటుకుపెట్టగ ఆమోదింపబడెను పిమ్మట
సభ్యులు ఫలాహారములకై 1 గంటకు సభ ముగించిరి.

ఇంగ్లండులో పనిలేనివారి సంఖ్య క్రిందటివారము
5000 తగ్గినది. ఇంగ్లండులో పనిలేకున్న స్త్రీపురుషులు, బాలికా
బాలుర 1086100 మంది యున్నారు.

మదరాసు ఆయుర్వేదకళాశాల

ఎ. శాశ్వతరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద పైకళాశాల వార్షికోత్సవము జరిగెను. విద్య పూర్తిజేసి
వెడలుచున్న విద్యార్థులు డా॥ లక్ష్మీకాంతిగారికి సన్మానపత్ర మొసంగిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

1000 మందికంటె ఎక్కువమంది అస్పృశ్యులను యజ్ఞోపవీతధారులుగ జేయుట

భారతదేశపు 'బాలశ్యాండో' బాలునిపేరు
మాస్టరు కే. కే. భా. 3½ సంవత్సరముల వయసు.
135 పానుల బరువుగల ఇనపగొలుసును త్రొవెను
గడురానేములో పాటను అను గ్రామవాసి.

తాలూకాబోర్డు యెన్నికలు

కందుకూరు, మార్చి 30:—పూర్వీకము కాంగ్రెసు ప
క్షమున ఆపెట్లీపర్వలకు మ. రా. శ్రీ బత్తిస వెంకటాచలయ్య
కుగారు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి పాడు
లందరును మహోత్సాహ భరితులైరి

ఎన్నికలయందు విశేషము తోడ్పడిన మహమ్మదీయసో
దరులు తమయూనందమును వెల్లెముట్టుటకు గొప్పజెండాలుత్య
వమును జరిపిరి.

వేదలకు అన్నదానము

గత 6 సంవత్సరములవలెనే యీ శ్రీరామమఠి దిన
మునకుడ వేదసాదలకు ఏకాదును వంచములు మున్నగువారికి
వేయిమందికి అన్నప్రదానము జరిగినది. అందులకుగాను శ్రమప
డి పనిచేసిన మామబురిశిష్టాదుగా రిగు రంగారావుగారుకు రా
మయ్యగారును ఎంతయు సంతోషపడిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

డా॥ వి. జె. తామరగారు

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు ఎకనమిక్సు
ప్రాఫెసరు భారతదేశ ఆర్థికపరిపాలనగూర్చి పరిశో
ధనలు చేయ ఇంగ్లాండునకు ఈవారము వెడలిరి.
(ప్రె. ఫో. బి.)

సుగుణవిలాససభవారు

కళాప్రపూర్ణ వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిలవారిచే
రచింపబడిన

శాకుంతలము

అను సాటికమును

1928 నం॥ ఏప్రిలు నెల 1 న తేది ఆదివారము

సాయంత్రము 5-30 ఘంటలకు

విక్టోరియా పబ్లికేషన్సులో

తెనుగున ప్రదర్శింతురు

4694

టిక్కెట్లు హోటలందు విక్రయింపబడును.

చెన్న పురిమంతులు - నైమనుసంఘము

బహిష్కార మొనర్చుమని గవర్నరునకు వాగ్దానమొనర్చుట

మంత్రుల తంత్రాంగము శాసనసభలో వెల్లడియగుట

మార్చి 29 - మంత్రులు, నైమను కమిషనునకు తోడ్పడుటకు ప్రయత్నించుచున్నారా లేదాయను విషయమున ఈ దినమున చెన్న పురి శాసనసభలో ప్రశ్నితముల పదు యమున, నడుగబడిన ప్రశ్నలవలన, నైమను కమిషనునకు పహాయ మొనర్చుటకు ప్రభుత్వమువారికి తంత్రాంగములకు దిగుచున్నదియో, మదరాసు మంత్రు లాతంత్రాంగము నెటుల ప్రోత్సహించుచున్నదియో బయల్పడును.

పత్తయూర్తిగారిట్లు ప్రశ్నించిరి - విద్యాంగమంత్రిగారి క్రింది ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పారా?

(1) నైమను కమిషనువారికి నివేదించుటగాని, వారి విచారణార్థము పంపుటగాని, సాక్ష్యములగాని స్టేటుమెంట్లుగాని తయారుచేయుటలనవని తమ పరిపాలనక్రిందనున్న శాఖాధికారుల కేవల ఆ త్రువుల గావించిరా? ఇంతవరకు కాదని యుండనియో ఇకమీద నిన్నడలరా?

బి. ఆటులైనయెడల - నైమను సంఘముతో సహకార మొనర్చరాని శాసనసభవారు గావించిన తీర్మానమునకు భిన్నముగ ప్రవర్తించుటకు కారణమేమి?

గౌ. డా. నుబ్బరాయనుగారు, (విద్యాంగమంత్రి) ఇట్టి ప్రశ్నలు ముగ్గురు మంత్రులపేరను వేర్వేరుగ నడిగిరి. ఈ ముగ్గురు తరపునను నేనే జవాబు చెప్పుచున్నాను.

అగ్య - ప్రశ్నలు ముగ్గురియందును వేర్వేరుగా నడిగిరి గనుక అందరి తరపున ఒక్కరు జవాబు చెప్పుటకు వీలులేదు.

గౌ. డా. నుబ్బరాయనుగారు పత్తయూర్తిగారి ప్రశ్నకిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. మంత్రు లీ విషయమున నెట్టియు త్రువులను గావించకు.

ఎస్. పత్తయూర్తిగారు - ఎవరు మంత్రులైనను, ప్రభుత్వశాఖ నైమను కమిషనువారు గోరినవివరముల దెలుపకుండ నుండబాలరనియు తాముగూడ అంగీకరించుచున్న మంత్రిగారు మొన్న సభలో ప్రకటించిరి. ఆ ప్రకటనకును ప్రస్తుతముగావించిన ప్రకటనకును వరుసపర సంబంధముగ లేదా?

డా. నుబ్బరాయనుగారు - భారత ప్రభుత్వమువారు కోరినవివరములను ప్రతిశాఖవారును దెలుపవలెనని డివల్యూషను నిబంధనలలో విధింపబడినది. వారు గోరినవివరములదెలుప నిరాకరించుటకు వీలులేదని మొన్న ప్రకటించితిని. దాని కిది నే నిపుడు గావించు ప్రకటనకును సంబంధం లేదు.

పత్తయూర్తిగారు - భారత ప్రభుత్వమువారు తమకు దెలుపవలసినదని గోరిన వివరములను నైమను కమిషను వారికి నివేదించుటగాను మంత్రిగారి ఆధికారముక్రిందనున్న శాఖలవారికి నివేదికలను తయారుచేయుచుండుటలేదుగదా?

డా. నుబ్బరాయనుగారు - మంత్రుల హోదాలో మేము నైమనుసంఘముతో నెట్టి సంబంధమును పెట్టుకొనుటలేదు.

పత్తయూర్తిగారు - మంత్రులహోదాతో స్వయముగ గాకపోయినను తమ క్రిందనున్న ప్రజాయత్ర శాఖలద్వారా ఏమైన సంబంధము గలిగించుకొనెదరా?

డా. నుబ్బరాయనుగారు - భారత ప్రభుత్వము వారికా బాబుద్యారా, డివల్యూషను నిబంధనలో 5 వ నిబంధన క్రింద కొన్ని వివరములగురించి నివేదికలను సంపాదించినదియు త్రువుచేసిరి. ఆయు. త్రువుల నిర్వహించక వీలులేదు.

పత్తయూర్తిగారు - భారత ప్రభుత్వమువారు కోరిన నివేదికల తయారుచేయుటలనవని మంత్రిగారు తన క్రిందనున్న శాఖాధికారులకు అనుమతి నొసగిరా?

డా. నుబ్బరాయనుగారు - ఆ పయము వింకను రాతేదు.

పత్తయూర్తిగారు - ముందుముం దట్టి యు త్రువుల నొసగుటకు మంత్రిగారు ద్వేషించిరా?

డా. నుబ్బరాయనుగారు - సయము వచ్చిన త్రుదానివయమును నిశ్చయించుకొనెదను.

పత్తయూర్తిగారు - కనుక ఆవిషయమును గురించి వారితవరకేమియు నిశ్చయించుకొనలేదన్నమాట.

డా. నుబ్బరాయనుగారు - దాని అర్థ మడిగాదు.

పత్తయూర్తిగారు - దాని అర్థ మడికొనినో మరేమి యో చెప్పెదరా?

గౌ. నుబ్బరాయనుగారు - నాకువచ్చినంత ఇంగ్లీషు గౌరవనీయసభ్యునికిగూడ వచ్చును.

పత్తయూర్తిగారు - కాని వారి ఇంగ్లీషు భాష నాకే క్రికి వింటివోవుచున్నది. (నవ్వు)

పత్తయూర్తిగారు - నైమను కమిషనువారు గోరు నివేదికమును నిరాకరింపబాల మని ప్రకటించినపుడు మంత్రిగారే ఆభిప్రాయముతో నుండినో ఇప్పుడును ఆభిప్రాయముతో నే ఉన్నరా లేక మార్పుకొనిరా?

నుబ్బరాయనుగారు - మార్పుకొనలేదు.

పత్తయూర్తిగారు - కనుక, సయము కమిషను యెడుట సాక్ష్యమును దాఖలు చేయుటకే మంత్రిగారు నిశ్చయించుకొనిరన్నమాట.

డా. నుబ్బరాయనుగారు - అవును.

పత్తయూర్తిగారు - మొదటనే ఈ పరమాధానము నొసగినవో అందరకును చాల శ్రమకృషి. నైమను సంఘముతో సహకార మొనర్చరాని శాసనసభవారు తీర్మానించి యుండగా మంత్రిగారి త్రువుల తద్విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుటకు కారణమేమి?

డా. నుబ్బరాయనుగారు - డివల్యూషను నిబంధనలలో 5 వ నిబంధనయే కారణము.

పత్తయూర్తిగారు - భారత ప్రభుత్వమువారు తమకు గావలసిన వివరముల నడిగినవో దెలుపవలెనని మంత్రమే ఆ నిబంధనలో గలదు. చెన్న పురిగవర్నరుగారివలె, మంత్రిగారు గూడ, సయము కమిషను నొసగినను భారత ప్రభుత్వముననను ఒకటేయని భావించుచున్నారా?

అగ్య - ఈ సభలో, గవర్నరుగారి చర్యలను గురించి విమర్శింపరాదు.

పత్తయూర్తిగారు - చిత్రము. ఆవిషయము నటులుంచి, నైమనుకమిషను గోరిన నివేదికల తయారుచేసి యొసగవలెనని డివల్యూషను నిబంధనలలో గలదా?

డా. నుబ్బరాయనుగారు - గవర్నరు జనరలుగారు, ఈ నివేదికలను తయారు చేయవలసినదని నెం రిరు డివల్యూషను రూ. బక్రింద నడిగిరి. అందుచే తయారు చేయవలెను.

పత్తయూర్తిగారు - కనుక ఈ విషయమున తన విచక్షణ ముద్రాగించుటకు వీలులేదనియు, వీలున్నచో, నిజుల చేసెడివాడను గాననియు మంత్రిగారు చెప్పెదరా?

నుబ్బరాయనుగారు - నేనటుల చెప్పలేదు.

హమిద్ ఖాన్ గారు - మంత్రిగారింతకుముందు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, తా నీ విషయమై నిశ్చయించుకొనవలసిన సయము వింకను రాతేదనియు, వచ్చినపుడు నిశ్చయించుకొనెద ననియు చెప్పెను. భారత ప్రభుత్వమువారి సూచనకారము నివేదికల తయారుచేయుచున్నారని ఇప్పుడు చెప్పెను. ఈ రెండు వాక్యములను ఎటుల సమన్వయ మొనర్చెదరు?

గౌ. నుబ్బరాయనుగారు - ఆ రెండును రెండు ప్రత్యేక విషయములు.

పత్తయూర్తిగారు - ఈ నివేదికలను సభాయుతుడగు గవర్నరుగారికి సమర్పించెదరా?

డా. నుబ్బరాయనుగారు - అవును.

పత్తయూర్తిగారు - చెన్న పురి ప్రభుత్వమువారు సరాసరి ఈ నివేదికలను, నైమను సంఘమునకుగాని, నైమనుసంఘ కార్యదర్శికిగాని పంపెదరా?

గౌ. డా. నుబ్బరాయనుగారు - నే నావిషయమును చెప్పజాలను.

పత్తయూర్తిగారు - ఆ నివేదికలను భారత ప్రభుత్వము వారికి, నైమనుసంఘమువారికి ఇరువురకును సమర్పించబడునని అనుకొనవచ్చునా.

గౌ. డా. నుబ్బరాయనుగారు - నే నివేదికలను చెప్పిన దానికంటె ఎక్కువ చెప్పజాలను.

పత్తయూర్తిగారు - సవర నివేదికలను నైమను సంఘమువారికిగూడ పంపవలసినదని శాఖాధికారులకు ఉత్తర్వు చేసిరా?

నుబ్బరాయనుగారు - మంత్రు లెట్టి యు త్రువులను గావించలేదు.

పత్తయూర్తిగారు - అయితే ఆ త్రువులను గావించిన దెవరు? (పకపకనవ్వు)

గౌ. నుబ్బరాయనుగారు - నోటీసు గావలెను. (సభ ఆంతయు తిరిగి పకపక నవ్వు)

పత్తయూర్తిగారు - భారత ప్రభుత్వమువారు లేయే విషయములగురించి, వివరముల దెలుపవలసినదని వ్రాసిరి.

నుబ్బరాయనుగారు - అది రహస్యమును. భారత ప్రభుత్వమువారి బాబు రహస్యమైనది.

పత్తయూర్తిగారు - మంత్రిగారి సమాధానము శాస్త్రీయమునవని ఆక్షేపించిరి. మంత్రిగారే ముందుగా నాబాబును గురించి సభలో నుచూరించెను. ఆబాబును గురించి ఉదహరించుటయెగాక, 5 వ డివల్యూషను రూ. బక్రిము కొన్ని వివరముల దెలుపవలసిన దని భారత ప్రభుత్వమువారు గోరిరని చెప్పబలన ఆబాబులో కొంతభాగమునుగూడ వెల్లడించెను. అందుచే ఆబాబునందున్న విగిలిన విషయములనుగురించి ప్రశ్నించినపు డాబాబు రహస్యమైనదని సాకుచెప్పుటకు వీలులేదు.

అగ్య - మంత్రిగారు నాబాబు నుదహరించినంతమాత్రమున ఆక్షేపణ యుండజాలదు. కాని ఆబాబునందు నెం రిరు డి వివల్యూషను రూ. బక్రిము ప్రకారము వివరముల గోరిరని డివల్యూషను యెడల ఇపు డాబాబు రహస్య మని నుడువుటకు వీలులేదు. మంత్రిగారు నుడివియుండిరా?

గౌ. నుబ్బరాయనుగారు - నేనటుల నుడువలేదు. నెం రిరు డివల్యూషను ప్రకారము నివేదికనంపి తీరవలెనని మంత్రమే నేను చెలిపితిని.

టి. సి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు - నైమను కమిషనుతో నెట్టి సంబంధమును పెట్టుకొనరాదని శాసనసభవారు గావించిన తీర్మానముపైన మంత్రి ఏమైన చర్యదీక్షుకొనదలచిరా? తీసుకొనదలచినచో అది ఏమి?

గౌ. నుబ్బరాయనుగారు - నే నా ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పజాలను.

టి. సి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు - శాసనసభ తీర్మానముపై తాను ఫలానిచర్య దీక్షింపదనని మంత్రిగారు గవర్నరు జనరలుగారికి చెలిపిరా?

గౌ. నుబ్బరాయనుగారు - నే నా ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పజాలను.

టి. సి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు - ఆ విషయమున మంత్రిగారు గవర్నరుగారి కేమైన సలహానొసగిరా?

నుబ్బరాయనుగారు - మంత్రులు గవర్నరుగారి కొసగు సలహాలు రహస్యములు.

టి. సి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు - అసలు మంత్రిగారు కేమైన సలహానిచ్చిరా?

గౌ. నుబ్బరాయనుగారు - నే నా ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పను.

పి. ఆంజనేయులుగారు - శాసనసభవారు గావించిన తీర్మానమును ముగ్గురు మంత్రులును మన్నింపవలెనని చెలియునా?

గౌ. నుబ్బరాయనుగారు - నాకు చెలియదు. (పకపక నవ్వు)

గవర్నరునకు క్రొత్తమంత్రుల వాగ్దానములు

పిమ్మట పత్తయూర్తిగారు మొట్టమొదట నుబ్బరాయనుగారి నడిగిన ప్రశ్ననే రెండవమంత్రియగు ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారికిగూడ అడిగిరి.

గౌ. ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు - తాను తన శాఖల విషయమున నెట్టియు త్రువులను గావించలేదని నుడిగిరి.

పత్తయూర్తిగారు - నైమనుకమిషను సంవర్షమున ప్రధానమంత్రియగు డాక్టరు నుబ్బరాయను గారు రవలం బించిన ధోరణితో మీరే కే భ విం చెదరా? నైమను కమిషను బహిష్కార తీర్మానమునకు వీరుగూడ అనుకూలముగా పుష్కలము నొసగియుండిరి. వీరిపు డాభిప్రాయముల మార్పుకొనిరా?

ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు - ఇది వ్యక్త్య భిప్రాయము నడుగుట.

అధ్యక్షుడు - అది వ్యక్త్య భిప్రాయము నడుగుటయని నేను భావింపను. (వినుడువిడుదను కేకలు.)

ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు - నే నపుడొసగిన వోటునకును ఇప్పటి చర్యకును వరుసపరవిరుద్ధము గనుపించుటలేదు.

పత్తయూర్తిగారు - రెండవ మంత్రిగారి క్రిందనున్న శాఖాధికారులకు నైమనుకమిషను యెరుటనుండుటకు నివేదికల తయారుచేయవలసినదని యు. త్రువులనుపెరిరా?

ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు - లేదు.

పత్తయూర్తిగారు - తన క్రిందనున్న శాఖలవారు నైమను కమిషను యెరుట నుండుటకు నివేదికల తయారు చేయుచున్నారను విషయము మంత్రిగారికి చెలియునా?

గౌ. మొదలియారుగారు - నోటీసుకావలెను.

శ్రీనివాస అయ్యంగారు - నైమనుకమిషను బహిష్కారమును గురించి మీ రింకను చెనుకటి ఆభిప్రాయములతో నే యున్నారా మార్పుకొన్నారా.

మొదలియారుగారు - అప్పుటి ఆభిప్రాయములను ఇప్పటి ఆభిప్రాయముల వరుసపర విరుద్ధములుగావని మంత్రమే చెప్పగలను.

పి. ఆంజనేయులుగారు - నైమను బహిష్కారమును గురించి తన ఆభిప్రాయమును మార్పుకొంటినని ముత్తయ్య మొదలియారుగారు రొకరికి వాగ్దానిచ్చిరా లేదా?

ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు - నే నా విషయమును బయట చెప్పజాలను. పత్తయూర్తిగారు ప్రశ్ననే తిరిగి అడిగిరి.

గౌ. ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు ఆ "ఒకరు" ఎవరో చెప్పినగాని నేను చెప్పవీలులేదు.

పత్తయూర్తిగారు - గవర్నరుగారికి.

ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు - గవర్నరుగారికి నేను గావించిన వాగ్దానము రహస్యముగ నుంచవలెను. (పకపకనవ్వు)

మూడవమంత్రియగు నేతరుత్తము అయ్యగారికిగూడ నీ ప్రశ్నలకుగుటకు పత్తయూర్తిగారు లేచిరి. కాని ఇంతలో ప్రశ్నోత్తరములకు నిర్ణయింపబడిన వ్యవధి ముగిసినచెప్పి అధ్యక్షుడు ప్రశ్నల నాపివేసెను.

రామయ్య పిళ్ళవారిచేత దేవరాయలను పూజించి క్రొ
వేలములను పూజించి అందు నాకాదారు కనుకొత్తుడు విడుదలచేసి
గిరించి నాకాదారుచికిత్సయి యధికారమును పొమ్మబుచ్చుటకు
పయ్యించినది. దేవరాయలను విడుదలచే ప్రభువేదముననుసరి

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

బడ్జెటు ఆమోదించబడుట

మార్చి నెల 29 వ తేదీ మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము 81 గంటలకు మద్రాసు నెలెటు భవనమును నెలెటువల్ల కావించబడినది. ప్రస్తుతము ప్రస్తుతములకు పదవిని జూచుచున్న కె. రామనివాసము ఈ రద్దీ కులంగనుండి. చాలమంది సభ్యులు సభకే తెలిపిరి

ఇదివరలో వై నుచున్నందున సర్ ప్రాంతముగా ఈ మరణించినందులకు మిక్కిలి విచారించుచు వీర ప్రార్థన విశ్వవిద్యాలయమునకు పంపినట్లు కీ సభవారు అభిప్రాయించుచున్నాడు. ఈ తీర్మానము ప్రస్తుతము వై నుచున్నందున కె. రామనివాసముగా రుపపాదించి సర్ ప్రాంతముగా రిని. ఈ యి వారు విశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించుటకు పరిశీలనకు గూర్చియు జెప్పిరి. తీర్మానము ఏ గ్రామముగా నామోదించబడినది.

వై నుచున్నందున సర్ ఆర్. వెంకటరత్నంబాయుడు గారు పంపిన లేఖను అధ్యక్షులు చదివిరి. ఆ లేఖనుండియుండెను.

లేఖనందు నెలెటువల్ల యుచున్నందున ముఖ్యముగా గతీర్మాన వారు నామోదించిన సమాచారమునకును పంపిన సమాచారములు నియమములకు లోబడి నేను వై నుచున్నందునగా సరిపైన పనియింపజేసేటట్లు లుండవచ్చును. వాటి కల్లు ను మన్నించవలసినది ప్రార్థించుచున్నాను. సంవత్సరాది రిపోర్టును జరిపించినవారు ఆ నేతములను నెలెటు ఆశయములను అభివృద్ధి చేసి వాటిని అవరణించుచున్నందున తగిన లాభములు గలవని తెలిసికొనగలరు. సభవారికి మరల కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనములను లభింపించి నెలెటుయొక్క అభివృద్ధికి పదా భగవంతుని ప్రార్థించుచుందును. ఈ లేఖను సభవారు నిశ్చయముగ వినిరి.

తరువాత కాన్వేక్షనుము నామోదించి ప్రశ్నితములు గూడెను

ఎ. రామనివాస మొదలియగుగా ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పుచు వై నుచున్నందున విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయ భవనమును నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు 2 లక్షల రూపాయల నొసంగినందున త్వరలో భవననిర్మాణము కాగలదనియు జూపెను.

జానువరముగాడు:—ప్రతివారి 8 వ తేదీన కళాశాలకు కలవచ్చి ఆ కళాశాలకు వీర బిరుదు కాగూడదని నిండికేటు నందే సభ్యుడైన ప్రభుత్వముగాంచి యుండెను. అట్లుండిన వారలగున్న యేదివరకు దీనిని నామోదించుచున్నాను.

జవాబు:—సభ్యులు ప్రత్యేకముగ జరిపిన పనులకు నిండికేటు వారికి జవాబుదారితో.

ప్రశ్న:—కళాశాలయందు కిక్కురుకాదును నిండికేటు వారి జవాబుదారితో? నిండికేటునకు జవాబుదారితో జెప్పిరిగాన ఈ విషయముగూర్చి మీరు తిరువితరణ కావించి యుండలేదని తెలుపవచ్చునా?

జవాబు:—ఈ విషయము నిండికేటున కంతమాత్రమున సంబంధించినదికాదు. ప్రత్యేకముగ సభ్యులు చేయు పనులకు నిండికేటు జవాబుదారి కాదు.

ప్రశ్న:—తరువల తదుపరి సంవత్సర కిరీట్ల నామోదించవలసినది కాదా? డబ్బులు, మొదలుగా రుపపాదించిరి కిరీట్ల తృప్తికరముగా నున్నదనియు, శాసనము లేకున్నదనియు, మొదలుగా రుపపాదించిరి.

ఈ తీర్మానమువలన కల పనులన్నియు ఆకాశ్రమములకు వై నుచున్నందున నుడిగిరి.

యన్. సభకే అయ్యగారు నెలెటు తరువాత సమాజముగా గాన సంవత్సర రిపోర్టువలన సభ్యులయొక్క ఉద్దేశ్యములను జెప్పటకు సావకాశ మొసంగవలెనని కోరిరి.

కె. మధుసూదనశాస్త్రిగారు రిపోర్టువలన ప్రసంగించుచు చేయుచున్న పనిని గూర్చి రిపోర్టు తెలియజేయుచున్నదనియు తెలుగుభాషయందు కొంతకృత్రిమము కృషిజరపబడినదియు జెప్పిరి.

ఎ. లక్ష్మీనాథుని మొదలియగుగాడు:—ఉపన్యాసముల వారి స్వంతభాషకమీద నుడువుచున్నారా లేక విశ్వవిద్యాలయము వారి అధికారముగలిగి ప్రసంగించుచున్నారా?

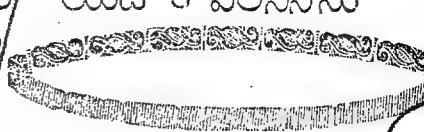

మధుసూదనశాస్త్రిగారు:—నా స్వంతభాషకమీదనే నుడువుచున్నాను. రిపోర్టు ఆమూల్యముగ పరిశీలించి, తృప్తికరముగ నుడిగిన దాని నామోదించవలసినదని జెప్పిరి.

మధుసూదనశాస్త్రిగారు రిపోర్టువల్ల జేయు విద్యార్థులకు ఇంకను సౌకర్యములొసంగవలెననియు, ప్రచారకాధానము బాగుగ వృద్ధిచేయవలెననియు, ప్రత్యేక ఉపన్యాసములను ఉచితముగ ముఖ్యము ప్రదేశముల యందెప్పించవలెననియు జెప్పిరి.

ఓటునకు బెట్టుగా మొదలుగా తీర్మానము ఆంగీకరింపబడినది.

దీరకాలమునుండి నున్న మాదుకొణమును మరువకుడ 1842

బంగారు వెండి నగలలో యేది కావలసినను
మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి

మా వద్ద కొనుగట్టివారికి గల లాభములు ఇదివరలో మాతో లావాదేవి చేయుచున్నవారికి తెలియును.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గారు విశ్వవిద్యాలయ కమిషనరీ

నగలవర్తకులు, 25, మైసూరుబజార్, మద్రాసు.

తంజినిలాసము:—ఉమ్మడియార్

(1) ఫోన్ నెం. 2802

కె. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు ఆక్రాంటులను ఆమోదించవలసినది ఉపపాదించిరి. కాన్వేక్షుగారు ఆమోదించిరి.

వి. సి. రంగనాథంగారు రిజిస్ట్రార్ గారి ఆఫీసునకు పనియొక్క నిపుణత అభివృద్ధికాగలదని నిండికేటువారు తన చొరవతోనైనా సవరణనుపాదించిరి.

కె. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు ఆడిటరు గారు నూచించిన లోపములు జరుగకుండునని నిండికేటు వారు ఆలోచించుచున్నారని గాక సవరణ అవసరమని, ఓటునకు బెట్టుగా సవరణ పీఠాపాయము తీర్మానము మోడికపబడినది.

యన్. సభ్యులగు గారు అదనముగ ఖర్చును దయచేయవలసినదని ఉపపాదించిరి. సంవత్సరమునకు తలవచ్చు ఖర్చు కలుగుచున్నదిగాన అట్టివానికి ఈ ధనమును సాక్షును జేయవలసినదని కోరిరి.

1928 సం॥ పరీక్ష చేపట్టిన పరీక్ష లేఖనకు పరీక్ష బాధ్యకమ్యుతేతనము ఒక రూపాయికి తగ్గించవలసినదని కె. మధుస్వామిశాస్త్రిగారు సవరణ జెప్పిరి. సంవత్సర పరీక్ష చేపట్టమొదలును యందనేకతప్పులు కలవలయు ఆ తప్పులన్ని విద్యార్థులకు చాల నష్టము కలుగును. ఇంతేగాక విశ్వవిద్యాలయ గౌరవముగూడ తగ్గి పోవునని జెప్పిరి.

వి. యన్. మధుస్వామి అయ్యగారు సవరణను బలపర్చు ఇట్లు పరీక్ష చేపట్టయందు తప్పులు వచ్చుట చేత విద్యార్థులు ఇతర పరీక్షలనుగూడ పాడుచేసిరి దెప్పిరి.

వి. మధుస్వామి అయ్యగారు (మదరాసు) గారు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడుచు పరీక్ష చేపట్ట యందు చాల విషయము ప్రశ్నలనే ఇవ్వబడినది. అందు ప్రశ్నించుటకు వీలులేదు. కాని యెవరు లోపములను ఆయన జేయునపుడు అప్పు లోపములు కలిగినందున పరీక్షదారులను నిగనింపుట మంచిపని కాదనియు సవరణ అవసరమనియు దెప్పిరి. మధుస్వామి శాస్త్రిగారు సభవారి అనుమతి ప్రసవరణనుపసంహరించుకొనిరి.

మొదటి తీర్మానమువలన సి. వి. వెంకట రమణ అయ్యంగారు ప్రసంగించుచు నిండికేటు పట్టుకు పరీక్షదారులకు నుండకూడదని, తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

నిండికేటు పెనులు గ్రాంటు విషయమై సలిపిన పలకలను ఆమోదించవలెనని మొదలుగా ఉపపాదించిరి. కాలేజీ కమిషను ఒకటి రాష్ట్రమునకు కళాశాలలను పరీక్షించి ఒకటి రెండు విశ్వవిద్యాలయముల చేర్చుననియు, ఇంకొక ప్రభుత్వమువారు రు 15,000 ఇచ్చుట కంగీకరించిరి. ఇంకొక రు 10,000 యిచ్చుటకు నెలెటువారి అనుమతి కోరుచున్నారనియు జెప్పి ఇట్లు జేయుటకు విశ్వ విద్యాలయ మభివృద్ధి జెందుటకు పనికియులేదని దెప్పిరి.

దీనికి మధుసూదనశాస్త్రిగారు సవరణ జెట్టిరిగాని పీఠాపాయము. అసలు తీర్మానమువల్లవారికే ఆమోదించబడినది.

ఫిఫంతులొనుంచి రు 20,000 ఇచ్చి 1928-29 లో స్కీము అమలునకు దుండచుని ఆకడమిక్కు కాంసిలు వారి సలహాలకు ఆమోదించవలసిన దని ఇ. యన్. ఇ. రంగనాథంగారు ఉపపాదించిరి. తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

అకడమిక్కు కాంసిలువారి సలహాల నాచరణనుండుంట్లు రిపోర్టు దివలవ మొదలు మొత్తములో నుగిది రు 8000 ఇయ్యవలసినదని మొదలుగా ఉపపాదించగ, సభవా రామోదించిరి.

జనరలు అడ్మినిస్ట్రేషను ఇంక కొన్ని కాఖల మొత్తము రు 9000 వరకు మోచ్చి లెక్కిన బడ్జెటు (1928-29) సం॥ ను నామోదించవలసినదని, ఎ. లక్ష్మీనాథుని మొదలియగుగాడు ఉపపాదించిరి. అట్లు చేయుచు మొదలియగుగాడు ఆగ్రహిత్వ విద్యాలయము వచ్చినను విద్యార్థులు చాలమంది వచ్చుచున్నారని గాన వారలకు అన్ని సౌకర్యము లొసగూర్చవలెనని చెప్పి వివిధకాఖలయందు కావలసిన మొత్తమును చెప్పుచు విరమించిరి. మధుసూదన శాస్త్రిగారు ఆమోదించిరి.

సాధారణ పరిపాలన ఖర్చు

ఎ. ఆరావము అయ్యంగారు

రిజిస్ట్రార్ గారి ఆఫీసువారి జీతము క్రింద నిమిష బడిన రు 50,900 ఒక రూపాయికి తగ్గించవలెనని తీర్మానము ఉపపాదించి ఇది వారలయందు దసవృత్తి తెలుపుట తీర్మానము కాదుగాని పట్టణేతర ప్రదేశములయందు దున్నారలకు కాన్వేక్షనుపట్టికలు వకాలమున పంపబడుట లేనందున వారి బట్టెఖర్చులు ఆసఫ్యముగ నియమించుచున్నందున పట్టణేతరముల నుండి ఇచ్చితికచ్చి ఉపన్యాసము లిచ్చువారలకు సరిగ్గా తెలుస కావించబడుట లేనందున ఈ విషయములలో రిజిస్ట్రార్ గారు తగ్గిత్వ వహించవలసినదని కోరిరి. వై నుచున్నందున గూర్చి ధాన మొసగుటచే సభవారి అనుమతి తీర్మాన ముపసంగించుకొనబడినది.

పరీక్షదారుల కిచ్చుచేతనములక్రింద నున్న రు 50,900 ఒకరూపాయికి తగ్గించవలెనని మధుస్వామిగారు ఉపపాదించిరి. కాని పీఠాపాయము.

ఎ. ఆరావము అయ్యంగారు తీర్మానమును బలపర్చుచు నిండికేటువారు తమవలె కష్టములను వెల్లెబ్బిరి. అట్లు బట్టెఖర్చు నంది విషయముగల వారైనను పరీక్ష చేపట్టనచూచుటకు అసిస్టెంటు ప్రొఫెసర్ నే నియమించవలెను. ఒకపర్యాయము పరీక్షాధికారులకు నష్టవారలకే యిరు ఆపదవులను యివ్వకుండ అందరికిని అట్టిసౌకర్యములను కలగజేయవలెను. ఆ కష్టపడ్డ డిగ్రీసాలలకు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు చదివి 10 సంవత్సరములకంటెయు ఉపాధ్యాయులుగ నున్నవారలకే ఇట్టిపదవుల నొసంగవచ్చును. మనిషియొక్క తెలివితేటలను బట్టి పరీక్షాధికారి పదవులొసంగవలెనని అనుభవజ్యురారు.

ఎ. లక్ష్మీనాథుని మొదలియగుగాడు జవాబుచెప్పుచు ఈ విషయములన్నియు అకడమిక్కు కాన్సిలువారు జెప్పవలెనని గాని నిండికేటున కేమి అధికారము లేదని జెప్పిరి. ఓటునకు బెట్టుగా సవరణ పీఠాపాయము.

టి. యన్. వెంకటేశ అయ్యగారు లా-వృత్తివిద్య పరీక్షలక్రింద రు 6200 గల మొత్తము 1 రూపాయికి తగ్గించవలెనని ఉపపాదించుచు 1928 సంవత్సరములో 81 గంటల పరీక్షలకు రెండు భాగములుగ విభజించబడి అది విద్యార్థులకు కష్టముగ నుండుటచే తీసివేయబడినదియు, పరీక్ష చేపట్టనచూచుటకు వ్యాయవాదులకే యొసంగవలెనని చెప్పిరి. ఓటునకు బెట్టుగా సవరణ పీఠాపాయము.

తరువాత 'పరీక్షలకుగాను ఖర్చులు' అను కీర్తిక ఓటునకు బెట్టుగా ఆమోదించబడినది.

తరువాత రిపోర్టు దివలవ మొదలు ఆక్రాంటు, ప్రెజిడెంట్ ఆక్రాంటు, పబ్లికేషను ఆక్రాంటు చర్చ లేకుండనే ఆమోదించబడినది.

వి. రామదాసు పంతులుగారిచేత నున్న సవరణ వై నుచున్నందున ఆకాశ్రమమునని దెప్పిరి. రామదాసుపంతులుగారు ఈ విషయము చాల ముఖ్యమైనదిగా కాశ్రమముగా నుండునట్లు చేయుట వారిని కోరియుంటిని. ఈ ప్రకారముగానే కాన్సిలు ఆఫ్ ట్రేటునందు కాశ్రమముగ నుండునట్లు ప్రభుత్వమువారు పహాయము జేయుచుగలగాన ఇంకనుండునట్లు ఆప్రకారము జేయవని చెప్పిరి.

బడ్జెటు ఎన్నిమేటు తదుపరి సభవారిచే నామోదించబడినది.

పబ్లికేషను ఆక్రాంటులో రు 25500 లకు బదులు రు 39000 వరకు మోచ్చుజేయవలెనని యన్. మందరేశ్వరంగారు ఉపపాదించిరి. దేశభావలయందు నాండిటెయిలు పుస్తకములు అంత తృప్తికరముగ లేవు అని చెప్పిరి. తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

టెలిగ్రాఫ్ లాక్సియ ఆక్రాంటును ఇంక అధికముజేయు అను పదములను తీసి రు 3000 చేర్చవలెనని సవరణను జెట్టిరి.

కె. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు ప్రత్యేక విషయములకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యము నియమించుట లేదు. మే మను కొనిన అవంతరము లనేకములు వస్తుచుండునుగాన నిండికేటా వారు ఈ విషయమే ఆలోచించి యేర్పాటుజేసిరి గాన ఆమోదపత్రమునిచ్చిరి. ఓటునకు బెట్టుగా 7 మంది అనుకూలగు 17 మంది ప్రతికూలగులగు నుండుటచే తీర్మానము వీగిపోయెను.

కాని అసలు తీర్మానము సభవారీచే ఆమోదింపబడెను. తైబ్రీ ఆక్టోబరు నెలపుండునకు ఉపన్యాసముల ఆక్టోబరు ఆమోదింప నుండోమొందు ఆక్టోబరు ఆమోదింపబడెను అందుకు బదులు అంతయు ఆమోదింపబడెను.

రెండవ దినము

మార్చి 30:— శేషము ఉదయము 12 గంటలకు సెలవుదినము. మిద్రాను విశ్వవిద్యాలయము నెలకునూరే మాయెను. పత్రికము వైకుంఠపురముగానున్న కె. రమణమూసగురు ఆధ్వర్యమునకు నుండిరి.

ఇంటర్ యూనివర్సిటీ బోర్డునందు సభ్యత్వమును మరల నింకొక రి సంవత్సరములకు ఉంచవలసినదని యన్. జి. రంగ నాథముగారు ఉపపాదించిరి. ఇంటర్ యూనివర్సిటీ సభ్యులుగా నుండి చాల మందికార్యములు జరుపబడెనని జెప్పిరి. ఈ సభ వారు తీర్మానమును ఆమోదించిరి.

తైబ్రీయను చిలకమర్కట నెలకు 15 రు మొదలు 100 వరకు యేకీకరింపగలిగిన ఖర్చుబెట్టి తరువరి తైబ్రీ కమిటీకి స్టేటుమెంటును ఉపపయ్యునన్న తీర్మానమును ఎల్లాము స్మిత్తుగారు ఉపపాదించిరి. తైబ్రీ కమిటీకి బదులు "సిండికేటు" అని పదమును యన్ యన్. నువ్వేకనుగారు ఉపపాదించిరి. సవరణ ఆమోదించిరి.

సవరణచేయబడిన ప్రకారము అసలు తీర్మానము సభ వా రామోదించిరి.

సిండికేటువారు ప్రావిడెంటుఫండు చట్టములను పనరించి తయారుజేసిన చట్టములను ఆమోదింపవలసిన దని ఎ. లక్ష్మణ స్వామి మొదలియారుగారు ఉపపాదించిరి.

ఈ తీర్మానము యన్ యన్. కృష్ణస్వామి అయ్యగారి సవరణ పి. ఎ. నుబ్రహ్మణ్యాయ్యగారి (వద్రాను) సవరణ యన్. కె. ఎస్సె వారాయణ అయ్యగారి సవరణ ఇంక కొన్ని తీర్మానములతో ఆమోదింపబడెను.

అకడమిక్సు దుస్తులను ధరించుటను గూర్చి సిండికేటు వారు చేసిన సలహాను ఆమోదింపవలసినదని సభ్యులూరిగారు ఉపపాదించిరి. ప్రాచాస్సెలరు, వైకుంఠపురము లగుగారు వారలకు నియమించబడిన ఆడదుస్తులను ధరించుట తప్పనిదనిచి చట్టములయొక దెవలనకేదు కాన్వేక్షన్ సమయములందు తప్పకుండ వీరు తమకు నియమించబడిన ఆడదుస్తులను ధరించవలసినది సిండికేటువారు చేసిన సలహా రామోదించవలసినదని నుడిచిరి. ఈ తీర్మానమును సభవారామోదించిరి.

రిజిస్ట్రారుగారి జీతము

రిజిస్ట్రారుగారి ఆఫీసునుగరించి సిండికేటువారు తయారుచేసిన చట్టములను ఆమోదింపవలసినదని సభ్యులూరిగారు ఉపపాదించిరి. రిజిస్ట్రారుగారు చాలకాలమునుండి పనిజేయుచున్నాన గాన వారి జీతము హెచ్చించవలసినదని జెప్పిరి.

కుప్పపామి కాస్త్రిగారు ఈ తీర్మానము కాస్త్రియముగానున్నదా అని ప్రశ్నించగా అవునని వైకుంఠపురముగారు నుడిచిరి.

ఎ. లక్ష్మణస్వామి మొదలియారుగారు ఈ తీర్మానము రామోదించిరి. యెస్సె వారాయణ అయ్యగారు అలనెస్సెలతో కలిసి రు 15000 రిజిస్ట్రారుగారి జీతము అధికము కాగూడదని సవరణ నుపపాదించిరి.

పి. నుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు తీర్మానమును బలపర్చుచు 10 సంవత్సరములనుండియు చక్కగ ఉపయోగమును పని జేయుచున్న రిజిస్ట్రారుగారికి జీతము తప్పక హెచ్చించవలెను. ఇందు జాతిమతవిత్తములు పాటింపక ఉపయోగకరమును పనిని జేయువారలైనను పూజనీయులే అనియు అట్టివారలకు మంచిజీతము ఇవ్వకతప్పదని జెప్పిరి. పి. యన్. నుబ్రహ్మణ్యగారు సవరణను బలపర్చిరి.

బెద్దునాథ అయ్యగారు వైకుంఠపురముగారి కుదమిని జీతములేకండ కానసభ్యులందు తీర్మానము గలదుగాన అది యేమి జరుగునో జూచి తరువాత ఈ విషయమును గూర్చి విచారించవచ్చునని జెప్పిరి.

సభ్యులూరిగారు జవాబుజెప్పుచు భారతదేశమందు రు 100 తక్కువకాకుండునకు రు 1000 హెచ్చులేకండ భారతీయులందరికిని జీతములేకండ అనిజెప్పినవారులే ఇప్పుడు జెప్పుచున్నామనిరి. ఇందు ప్రేమున్నేటలు మంచిదిలేకపోయినను అది ఉపయోగముగ నుండునని తలచి అట్లుజేసితిమనియు క్రమక్రమముగ రిజిస్ట్రారుగారు రు 1500 జీతమును జేందనదనియు రు 1500 జీతము తీసికొనినచో వారు చాల అశుభమును సంపాదించిరిని లేలుననిరి. వైకుంఠపురము పని ఇప్పుటిలో గౌరవార్థమునకుపనిగ చేయవలసి జెప్పిరి. ఇప్పటి రిజిస్ట్రారుగారు చాల ఉపయోగముని పనిచేసిరి గాన ఈ జీతమునువారి జీతములనుగదిగ తీర్మానము రామోదించవలసినదని జోరిరి.

నూరు సంవత్సరము నుండి ప్రతేదేశము లలో అంతం దేశీ వేర్చు కొబ్బు మంచి నేర్చి హితులువలె యున్నది. చక్కగా యుండ వలెనన్న వారందరూ వేర్చు కొబ్బు కొనవలెను. నబ్బు కొనుక్కొన్న వ్యధ మేరుచాలా భార్యం లేనుకొండి. వేర్చు నబ్బు యేకావాలి, మరే నబ్బు వద్దు, అని అడగవలెను.

Pearls' SOAP

Matchless for the Complexion

A. & F. Pearls Limited,
London, England.
Established

Soapmakers to T.M. The King-Emperor & The Queen
1789

ITG 20-14 TL

ఇందుగూర్చి తయారుజేయబడిన చట్టములను ఓటునకు బెట్టుగా 1, 2, 3, 4 చట్టములు ఆమోదింపబడెను, 5 చట్టమునకు సవరణ కె. కుప్పపామి కాస్త్రిగారు ఉపపాదించిరి.

అది ఆ కాస్త్రియము ని సభ్యులూరిగారు తెలిపిరి. వైస్ ఛాన్సలరుగారు సభ్యులూరిగారిలో శీతీభవించుచు కుప్పపామి కాస్త్రిగారు దీనిని విచారించుటకు కొంతకాలమువరకు జరుపవచ్చునని తెలిపిరి. కుప్పపామి కాస్త్రిగారు 5 చట్టమును విచారించుటకు ప్రస్తుతము మానవలసినదని తీర్మానము జెట్టిరి.

ఓటునకు బెట్టుగా 28 అనుకూలగులగు 28 ప్రతికూలగులగు ఓటుజేయుటచే తీర్మానము వీగిపోయెను.

5, 6, 9 చట్టములను 10, 11, 12, 13, 14 చట్టములును ఆమోదింపబడెను.

బోర్డు ఆప్వేక్షణను గూర్చి సిండికేటువారు తయారుజేసిన చట్టములను సభ్యులూరిగారు ఉపపాదించిరి.

రెండవచట్టమునకు కుప్పపామి కాస్త్రిగారు సవరణ నుపపాదించగా సవరణ చట్టమును సిండికేటువారి విచారణకు పంపవలసిన కె. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు జెప్పిరి. అందులకు సభవారంగీకరించిరి.

రె-వ చట్టమునకు సవరణయుండగా దానిని ఇదివరకున్న దానివలె సిండికేటునకు పంపుడని ఉపపాదించిరి. సభ్యులూరిగారు దీనికి అభ్యంతరము తెలిపిరి. కుప్పపామి కాస్త్రిగారి సవరణ ఓడిపోయెను. 3, 4, 6 చట్టములు ఆమోదింపబడెను.

6-వ చట్టమునకు సవరణను కె. కుప్పపామి కాస్త్రిగారు తెలిపిరి మొదటి రిపంతులను తీసి రిమిటింగులకు రానికమిటి అధ్యక్షుని మార్చి ఇంకొకని నియమించుకొనవచ్చును అని చేర్చవలెననిరి. దీనిని ఎరల్ స్మిత్తుగారు, పి. నుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు, సభ్యులూరిగారు ఆక్షేపించిరి. సవరణ పిగిపోయెను. తరువరి 7, 8 చట్టములు ఆమోదింపబడెను.

ద్రావిడభాషలకు ప్రస్తుతము ఒక డైరెక్టరును 2 సంవత్సరములవరకు నియమించి అవసరమునచో ఇతరదేశములకు బంపినది విద్యాభద్రులు, 3 నెట్టి మొదలగు పనులు జేర్చునట్లు జేయవలసినది కాండెత్తుగా రుపపాదించిరి.

ఎ. రామ స్వామి మొదలియారుగారు యీ తీర్మానమును అకడమిక్సు కాన్సెలువారి అభిప్రాయమునకు బంపినవారు సిండికేటువారికి ఈ విషయమై ఇంకను తగుచర్య తీసికొని ఈ సభవారికి పంపుడుగాన అట్లుజేయవలసినదని నుడిచిరి. కుప్పపామి కాస్త్రిగారు దీని రామోదించిరి. రామస్వామి మొదలియారుగారు ఉపపాదన నెట్టెను.

వై. వామనగారు విద్యార్థులకు శీవవికాలమున రెండు నెలలు కలవు ఇవ్వవలసినదని ఉపపాదించిరి.

డా॥ కృష్ణస్వామి అయ్యగారు రి నెలలకు సవరణను జెట్టిరి. వోటునకు బెట్టుగా సవరణ ఓడిపోయినది. అసలు తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

ఇంతటిలో సభవారు సలహాములకు లేచిరి.

ఫలహారాంతరము నెనటువారు కె. రమణమూసగురుగారి ఆధ్వర్యతక్రింద సమావేశమై ఈ క్రిందికార్యక్రమమును జరిపిరి.

“యల్. జి. పరీక్షకు దరఖాస్తుపెట్టుసమయమున క్రభుత్వమువారిచే గాని విశ్వవిద్యాలయమువారిచే గాని ఆమోదింపబడి పాఠశాలయందు రి సంవత్సరములనుండి వరుసగా ఉపాధ్యాయుడుగా నుండియు, గ్రాడ్యుయేటుకాక పూర్వము ట్రైనింగు న్యూలునందుగాని, కళాశాలయందుగాని ట్రైనింగు అయిఉండినచో వారు యల్. జి. క్లాసునందు హాజరు కావలసిన రోజులనుగూర్చి కళాశాలాధికారులవద్దనుండి సర్టిఫికేట్లు తీసికొని రావలసినదని అకడమిక్సు కాన్సెలువారు నిర్ణయా చేయుచున్నారు. ఈ వై తీర్మానమును గ్రీవోగారు ఉపపాదించిరి.

స్మిత్తుగారు ఆమోదించిరి. తీర్మానము సభవారి అనుమతి బడెను.

“వి. యె. క్లాసునందు మొదటి గ్రూపులో యన్. రామా నజంగారి వేర్చును విశ్వవిద్యాలయమువారిలోనున్న కళాశాలలకు పంపుటకై సైమెలుగ్రాంటును దయచేయవలసినదని క్రభుత్వమువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.”

ఈ తీర్మానమును. మధ్యేటగా రుపపాదించుచు రామా నజంగారి గొప్పతనమును కొనియాడిరి. ఈ పుస్తకము ప్రక్క చకమండగల అన్ని పుస్తకభాండాగారములందు సుంతగో నదిగాన ఈ పుస్తకమును విశ్వవిద్యాలయమునకు దుంచవలసి నని జెప్పిరి. తీర్మానమును సభవారు ఆమోదించిరి.

అన్ని జాతులకు శాఖాహారవిందు

“నూలు-నూలు క్లాసులో ప్రవేశించి మరల పెదవి పోవుకాలములో విద్యార్థి తన సహాధ్యాయులతో కలిసి పాఠశాలయందు రి శాఖాహారవిందులను గానించినగాని, యే విద్యార్థియు ఈ విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు హాజరునటలు మీలెదని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.” ఈ వై తీర్మానమును పి. రామస్వామి మొదలియారుగారు రుపపాదించుచు తీర్మానము నందుగల కొన్ని అంశములనే సభవారు గమనించక అందుందు భావమును పరిశీలించవలెననిరి. ఈ తీర్మానము కాస్త్రిగారు పంపుచున్నది.

ఈ విశ్వవిద్యాలయము శీవలము పరీక్ష జేయు

ట్యూబ్ గాక యవకులయందు బాటియ భావములను పెంపొందించుటను జూడవలెననిరి. నువ్వని విజ్ఞానము కలవాని గతే నీ జేతే సాంప్రదాయములను గుర్తించి ప్రజలను నడుచుకొను ప్రజల ప్రజలను పాత్రులనుగా జేయునట్టి విధమునదగును. ఈ తీర్మానము సంఘము విధమున పాత్రులయందున్న విద్యార్థులందరు బాటియ విద్యార్థులను పాటి పక్కపంక్తిని భావము కావించి వనో వారలయందన్వేష్య ప్రేమ సోదరభావము పెంపొంది టయేగాక వికమత్యులగుడ బరగుచును.

యేవిషయమునైనను వారు వికలబుద్ధిగోను దుర్మార్గుత్వము అలొందింపగలిగియుండునగాన ఈ తీర్మానము లందరు యేకగ్రీవముగ నామోదించవలెనని నుడివెరి.

తీర్మానమును ఎ. లక్ష్మణస్వామి మొదలియగుగాన ఆమోదించిరి.

కన్యస్వామిశాస్త్రిగారు నెలలునాడ ప్రజలవలెవిషయము లలో కలగజేసికొనగూడదని ప్లాండింగు ఆర్డరులయందున్నదని శాస్త్రియ ప్రశ్నను జేసిరి.

వైస్ ఛాన్సలరుగారు తీర్మానము శాస్త్రియమైనదే యని చెప్పిరి. మొదటగారు తీర్మానమున కనుసరిగా నుటాడిరి.

పి. సుబ్రహ్మణ్యం ఆయనగారు కార్యక్రమ పట్టిక యందున్న తరవాత విషయమునుగూర్చి విచారించునని ఉపపాదించగా సభవారందరి కంగీకరించిరి.

నాకా పరిశ్రమ విజ్ఞాన

“బొంబాయి నగరమునందు డిప్రీట్ ” నందు నాకా శిక్షణ నొకంగును పాత్రులకు విశ్వవిద్యాలయవరగాయం దున్న విద్యార్థులలో నేరి ఇద్దరికి కలకు 60 రూపాయల నొక్కన స్కూలగడపలనిచ్చి పంపవలెనని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

వి. గోవిందమగారు వైతిర్మానముపై ముచ్చటించుచు 14 వత్సరములందు నాకాశిక్షణ నొకంగు పాత్రుల కల కొల్పవలసినదని ప్రభుత్వము వారిని కొరగా కొరగా వివరకు బొంబాయి నగరమునందు పాత్రులను కలకొల్పియున్నారనియు, హిందూదేశము దన్ని రాష్ట్రముల నుండియు విద్యార్థులనుచ్చి శిక్షణ పొందుచున్నారనియు, ఇట్టి విద్య భారతీయు లభ్యసించుట మఖ్యపరముగాన వరాను విశ్వవిద్యాలయమువారు ఇద్దరు విద్యార్థులకు డనపహాయముచేసి యుచటే బంపుట మఖ్యపరమని చెప్పిరి.

కాండెట్టగారు ప్రవగించుచు ఈపాత్రులలో 14 సం వత్సరముల వియన్నునకు మించిన వారిని జేర్చుకొనరు. కన్య విద్యాలయముందు 14 సంవత్సరములకు కిక్కురి వియన్ను గల విద్యార్థులు లేదగాన ఈతీర్మాన ముచ్చట ఆనావిశ్వాసుని చెప్పిరి.

వైస్ ఛాన్సలరుగారు కాండెట్టగారిలో కేకీభవించి తీర్మానము ఆశాస్త్రియమని చెప్పిరి.

ఆర్టు నైపుణ్యకళాశాల నొకదానిని విశ్వవిద్యాలయము వారు స్థాపించి ఇతరకళాశాలలయందు జేప్పనిక్రొత్తసంగతుల సుబోధించుచుండునలెననియు ప్రభుత్వమువ రియొక్క ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలను నెలలునాడియున్నట్లు సిండికేటువారు ప్రభుత్వముతో మట్టడవలసినదనియు, ఈసభవారు తెలుచుచున్నారు. వైతిర్మానమును వెంకట్రామయ్యగారు ప్రతిపాదించిరి.

పి. సుబ్రహ్మణ్యం ఆయనగారు బలపర్చిరి. కొంతవర్షముగిన పిదప తీర్మానము ఉపసంహరించుకొనబడె.

“స్వామిశాస్త్రి కళాశాలను, అందుకు చెందియున్న స మస్త్రములతో నెలలుపరిపాలనకు ప్రభుత్వమువ రొకగు నట్లునాటిలో మట్టడవలసిగా సిండికేటువారి ఈసభవారు జోరు చు చున్నారు. ఈ తీర్మానము ను ను యన్. యన్. వెంకట్రామయ్య గారు ప పాదించిరి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం ఆయనగారు బలపర్చుచు నెలలు యొక్కన భాగ్యవంతిమొదలి కాకపోవుటచే భుక్తు సంపాదించుటకై ఇదిగో అనేక ప్రయత్నములు సలిపియున్నదగా నిధులనునొందునెడిది. ఈ స్వామిశాస్త్రి కళాశాలను సెక్రటరీ యాజమాన్యము క్రిందికి తీసికొనినచో ధనము విశేష ముగ నుచ్చుననిరి. నెలలునాడు పరిపాలనకై ఈ కళాశాల యున్నచో ఇప్పటికంటె అన్ని విధముల భాగ నుండునలెనని నొక్క నక్కాడించిరి.

అసంధిమము నును గూర్చి సభవారందరందరికన్న సామిశాస్త్రిగారు శాస్త్రియ ప్రశ్నను జేసిరి. వైస్ ఛాన్సలరు గారు తీర్మానము శాస్త్రియమైనదేయని చెప్పిరి.

ఎ. రామస్వామి మొదలియగుగాన తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ ప్రసంగించుచు ధనముకొరకై ఈ కళాశాలను తీసికొనగోరుట మంచిది కాదనియు మోక్షగూడు ఈ కళాశాలను బాగ్ తిక్కపరిపాలించుచున్నారనియుజేప్పి ఇంగ్లాండునందు స్వామిశాస్త్రియ్య ఒక సంఘమువారి అధికారమునందుగాన ప్రభుత్వము సాత్యని విశ్వవిద్యాలయము నుగూర్చి కళాశాల పరిపాలన యందు కలగజేసికొనరు, నెలలునాడు ఈ కళాశాల పరిపాల

న తీసికొనినచో చాలకష్టముననుచు ఇందులకు అసలను కే మోసముననుచునదియు ముచ్చించిరి. కన్యస్వామి శాస్త్రి గారు ఈతీర్మానము అకడమిక్కు. కాన్సెల్ వారికి పంపవలసి యని తీర్మానముజేసిరి. ఈ తీర్మానమునందు విశ్వవిద్యాలయ విధానముగూర్చి విచారించవలసియున్నదిగాన అకడమిక్కు కాన్సెల్ వారు బంపుటయే మంచిదని మొదటగాన తెలిపిరి. అల్లాడి కన్యస్వామి ఆయనగారు తీర్మానమును, అందుమీద వచ్చిన సంగతి నుఖండించుచు ప్రభుత్వము వారు కడునిపుణతతో పరిపాలించుచున్న స్వామి కళాశాల పరిపాలన విశ్వ విద్యాలయమువారు తీసికొనజూచుటకు ప్రయత్నింపరాదనియు జేప్పి తీర్మానము నడచుకొనియుకొనవలసినది గకొరిరి. రామస్వామి మొదలియగుగా ఇంగ్లాండునందు ఈవిద్య నుగూర్చి పరిపాలనా విధానము చెప్పిరి. ఆర్టులు ఆ విధముగ తరతరములనుండి ను నుచ్చుచున్నది. హిందూదేశ భుక్తుల సాంప్రదాయములు చేరుగాన ఇంగ్లాండునందు జనన విధముగా నిచ్చుట యేర్పరుచుటకు అల్లాడి కన్యస్వామి ఆయనగారి కంగీకరించలేదు. ఇది పరిపాలనా విషయమును గూర్చిన ప్రశ్నగాన అకడమిక్కు కాన్సెల్ వారు పంప నక్కరలేదనిరి.

టి. వెంకటేశయ్యగారుగారు తీర్మానమును ప్రతిఘటించుచు విశ్వ విద్యాలయమునందనే లోపములనుచి ఆ లోపము లను తెలియజూపక ఇంకొక క్రొత్తసంస్థలను పరిపాలించజూచుట మంచిదిగాదనిరి

అకడమిక్కు కాన్సెల్ వారు పంపవలసినదనిన తీర్మానమును సభవారు ఆమోదించిరి. అసలు తీర్మానముతోనే వైచిరి.

“విశ్వవిద్యాలయ దేవులలో ఖచ్చితము విధానమును పరికించి సాధ్యమైనంతవరకు ఖచ్చితము తప్పించి ఒక ఆక్టాంటు నుండి ఇంకొక ఆక్టాంటు ను మార్చి పరియ్యెన మార్చుచుండుచి ఈసభవారు వరల ఆర్టుబరసయి సమావేశ మగునప్పుడు తెలియజేయగలవలె ఒక ఉపసంఘ మేర్పరు పవలెనని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. ఈ వైతిర్మానమును యన్. యన్. సభేషగా ఉపపాదించుచు విశ్వవిద్యాలయధనము ఆవనరముగ ఖచ్చితముచున్నది. కాన దీనిని తగ్గించవలెనని చెప్పిరి. ఎ. లక్ష్మణస్వామి మొదలియగుగాన తీర్మానము నాడేమియు తాము చాల కష్టపడి డబ్బు ఆక్టాంటు విషయమై నూతనముగ కొన్ని చట్టములను తయారుజేసి వాటి ప్రకారము పరిజేయుచున్నామనియు, ఈ ప్రకారము కొంతకాలము గడచినచో ఎల్లుండునో చూచి తరువాత అవసరమునో మార్పులు కలగజేయవచ్చునని చెప్పిరి.

సభవారి ఆమోదించే తీర్మానము ఉపసంహరించుకొనబడెను.

“వీరవారూ పరిక్ష దగభానులకు విశ్వవిద్యాలయధనము నిచ్చుకొనలేక మునిజేయువలసి. వచ్చుచున్నదిగాన ఇదరు విద్యార్థులకు పరిక్ష దరకానులకు గర్హంపబడిన ధనములో సగము ఫీజు ఇవ్వవలసినదని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

రాబల్ వి. గోవిందమగారు వైతిర్మానమును పాదించుచు ప్రభుత్వ పరమఫీజు జేట్టిగారి విద్యుత్తులందు ప్రభుత్వం దకు ధనవంతులుగాన ఇట్టిలాభము వారలకు అక్కరలేదనియు వీరలకు అట్టి సౌకర్యము కలగజేయవలెననియు ఇంగు బాతి మత వివరములను పాటింపక వీర లందరికి సౌకర్యములను కలగజేయవలెననిరి.

ఈతీర్మానము సలహాపూర్వకముగ లేదుగాన ఆశాస్త్రియ మని అభ్యర్థులు చెప్పిరి.

“సంవత్సర రిపోర్టు, బడ్జెట్టు ఎన్ని మేల్లుని తయారు జేసి నెలలు సమావేశమునకు ముందు కనీసము మొదలవరము లకు వైసను నెలలుసభలకు కందుట్లు సిండికేటువారు జూడవలెనని జోరుచున్నారు.” ఈ వైతిర్మానము యజ్ఞ వారాయణ ఆయనగారు పాదించిరి. చచ్చ లేదంతకే సభవారు ఆమోదించిరి.

స్వామిశాస్త్రి పరిక్ష ఫీజు

“విశ్వవిద్యాలయ ఫీజునకు 50 లకు పగు 40 లకు చేర్చవలసి”దని టి. వెంకటేశ ఆయనగారు ఉపపాదించుచు వి. పి. ఇంటరుమీడియేట్టు పరీక్షల ఫీజు భరించుకొనజే మొచ్చుచేయబడెనగాని స్వామిశాస్త్రిపరీక్షల ఫీజు చాల అధికము మొచ్చుచేయబడెననియు, అందులకు విద్యార్థులు చాలకష్టమునకు లోనగుచున్నారనియు జేప్పిరి. స్వామిశాస్త్రి ఫీజు సభి కము జేయుటకల్ల నెలలునాటికి చాల లాభము కలుగుచున్నది. ఈతీర్మానము ప్రకారము జూదినచో ఇందుకు కన్నురు 140 లెక్కన నుచ్చునగాని పూర్వముకన్న యెక్కువ కష్టము రావలసిన నుడివెరి. పిటడకు చెట్టుకా తీర్మానము విగి పొయెను.

“యన్. యన్. పరిక్ష ఫీజు గ 50 లకు పగు 40 లకు 80 లకు చేర్చవలెనని టి. వెంకటేశ ఆయనగారు ఉపపాదించిరిగాని తీర్మానము సభవారు ఆమోదించలేదు.

విశ్వవిద్యాలయ చట్టములలో 3 వ చట్టము నందు స్వామిశాస్త్రి మేగాక చిత్రకళలుగూడవలెనట్లు చట్టమును మార్చి చేయవలసినదని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.” ఈ తీర్మానమును ఆర్. శ్రీనివాసరావు ఉపపాదించుచు చిత్రకళలకు మంచి ప్రాముఖ్యము నొసంగవలెనని నుడివెరి. తీర్మానము సభవారు ఆమోదించిరి.

ఈ సమయమున సభయందలి నిర్దేశపథ్యము లేనంత సభవారు దలజేయవలసినదని ఒక పథ్యమునుడివెరి. నిర్దేశ పథ్యము లేకుండ సభ జరుగరాదని ఆధ్యక్షులు సభను ముగించిరి.

గాంధీగారికి చాల ఆనందము గలిగినది

అహమదాబాదులో నూలువడుకు ప్రదర్శనము.

500 మిల్లు పనివారి పిల్లలు ప్రదర్శనమున పాల్గొనుట అహమదాబాద్, మార్చి 31:—కార్మిక సంఘముగా గ నడుపుచున్న పాత్రులలోని 500 మంది పిల్లలు, మహాత్మా గాంధీ, అహమదాబాదు ప్రభుత్వయెదుట, గాంధీహాలు లో నూలువడిరి. చిన్న పిల్లలు తమ ప్రావీణ్యమును జూపించు లకు గాంధీగారికి చాల ఆనందము గలిగిడి. సంఘకార్యదర్శి నిజేడికనునడిచెను. కార్మికపాత్రులకు 23 డిగ్రీలకొనపిల్లలు 1,400. వహాత్తుకు తరువాత పిల్లలకు హిత భోజనమైనది. విద్యార్థులు శుభ్రముగానుండవలెనని చెప్పెను. విద్యధరించుటవలన పాత్రులకుగలగలగలనని చెప్పించి. మిల్లుముజమానులు యాబాబుయెడ తగుత్తవహించక యున్నారు. మిల్లుముజమానులలో సంత్రుదించి, వారి విరాళముల నన్నిటిని, తిలక్ స్వరాజ్యసిధి కిచ్చునట్లు తానుప్రోత్సాహ పరచెదనని ఆతడు చెప్పెను. వారికి మిల్లుముజమానులు డబ్బుని వ్యక్త పోయిన నుభగవంతుని ప్రేమచుండు వారికి గట్టి నమ్మకమున్న యెడల వారికి కావలసినంత డబ్బువచ్చునని చెప్పెను. ఉపాధ్యాయులను సాధ్యమైనంతవరకు పుస్తకములులేకుండా విద్యార్థి చేయమనియు, పుస్తకములు మేధాకి తగ్గించుననియు, రమ్యదేశములో పుస్తకములేకుండా విద్యార్థి జరుచున్నదనియు, చెప్పెను. సత్యముట ఫిడక, యాపాత్రులను అదర్శప్రాయమై విధిగా చేసిరేని, పిల్లలందుకు వచ్చి వృద్ధికొందెదరనియు చెప్పెను. (ప్రీ. ప్రెసు.)

వండిత ఇంద్రగారిపై కేసు

ధిల్లీ, మార్చి 30:—తంజావూ మైజిస్ట్రేట్లో వండిత ఇంద్రగారు, తమపై శిక్షవిధించుట ఆక్రమముని తెచ్చిర అప్పిలను న్యాయస్థానమునారు త్రోసివేసిరి.

రాంగూన్ నాననప్రపుదావా

రాంగూన్, మార్చి 30:—అకమగారు కొరాలెడ్డి మొద తెచ్చిన కునకన్యపుదావాలో మరికొందరు సాక్షులు విచారించబడిరి. కొరాలెడ్డి సాక్షులయ్యుచు తానుమునుపు చెట్టి (నారాణ సంఘాధ్యక్షుడు) గారియెదుట సాక్షులయ్యినని చెప్పెను. తాను భాగముగానుండిన కె. సి. వెంకటరెడ్డి కంపెనీకారర్, అకమగార్లకు అనేక సార్లు డబ్బుచ్చితిమని చెప్పెను. వెంకట 400 గాక అప్పుకప్పుడు చాలడబ్బు నిచ్చుచుండిరి చెట్టిగారి యెదుట తాను చెప్పినదంతయు బుద్ధిపూర్వకముగా యె. చెట్టిగారు తన పుట్టిమణిగదలి అభయమిచ్చి గుచ్చిగుచ్చి యడుగుటచేత చెప్పవలసి వచ్చిరే. ఎంత యుచ్చినది పుస్తకము లుగూడునను. ఈపుస్తకములలోని లెక్కలు ఆకమగ లేఖలు లాభ. పరియెనదే వెంకటరెడ్డిగారు ఆకంపెనీయొక్క మేనేజరు తాను భాగముగా 1922 నెంబెరులలో చేరి జూన్ 1927 లో వదలెను. నుపెసి తీసి పొునేసినప్పుడు భాగములెద్దరు ఆనొద్దయ్యుగాకయెందరి. లెను కంపెనీవారు మూడుగల పుస్తకములనుంచి, ఒకటి సుద్దునలెల్ల రెండవది ఇనకా లాగి పొచ్చునడవలెనా చూపెను లెచ్చునలెల్ల భూమిగదలి అంబాలపురము కే సీ కంబెరెడ్డిగారేను చెప్పిరేని కంపెనీవారు చెప్పవలెననిరి కేను 4 తేదీ నూలుదా మేనుబడిన.

తమిళనాడు కాంగ్రెసు భాదీవస్త్రాలయము

సర్ పి. సి. రేగారు దర్శించుట

గత గురవారము రాత్రి సర్. పి. సి. రేగారు తమిళనాడు కాంగ్రెసు భాదీవస్త్రాలయమును దర్శించి, వస్త్రాలయ పరిచయపుస్తకముతో తమ సంతకముతో యాక్రించుభిప్రాయ మునిచ్చిరి:—1. మద్రాసు విద్యార్థులు చాలమంది ఖచ్చితభరించుచుండుటచూచి సంతోషించితిని. రామరామ ప్రతిభారతి యందుచూచి బుద్ధి, సత్వముగలవారైనట్లును భుక్తులను టయెకగారవిన్నాముగా భావించుగాక,”

చెన్నపురి శాసనసభ

మరికొన్ని డిమాండులపై చర్చ

మార్చి 29 తేదీ మధ్యాహ్నం తర్వాత చెన్నపురి శాసన సభయందు ఇంకను ఈ క్రింది అదనపు డిమాండులపై చర్చ జరిగెను.

గౌ|| ఎం. ఆర్. నేతురత్న ముగారు (మంత్రి) రు 100200 ల నొసగవలసినదని ప్రతిపాదించుచు ఈ మొత్తము రాజధాని కలకాలయందు "నేమరల్ పైన్స్" తరగతికి ప్రత్యేకముగా నొకపాటు నిర్మించుటకు వెచ్చింపబడునని నుడివరి.

అయ్యదేవర కాశ్యపరావుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు, భవనములనిర్మించుట అన్నిటికంటెను అత్యవసరమనియు, అవసరము నిర్ణయమైనప్పుడు చెన్ననగర కలకాలయపైనే ప్రభుత్వమువారు ధనవంతులైన వెచ్చించుట అన్యాయమనియు నుడివరి.

సి. రామసోమయాజులుగారుగూడ ప్రతిపాదన నుడివరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, ఈ మొత్తము ద్వేషపాదకమని, ఇకపది వత్సరములగా వేచియున్నదనియు (క్రాంతిదినాదినా, దివిషి, దీనిని అయవ్యయ పట్టికలో నెంచుకు చేర్చలేదని ప్రశ్నించిరి.

డిమాండును ఓటునకు వెట్టుగా అంగీకరింపబడెను.

గౌ|| ఎం. ఆర్. నేతురత్న ముగారు (మంత్రి) సివిలవర్క్సులక్రింద మరియొక లక్షరూప్యముల గ్రాంటు నొసగవలసినదని ప్రతిపాదించుచు, గవర్న మెంటు ప్రెయిసింగు స్కూలు ప్రస్తుతము వింటుభవనములందలదై గృహముననుంచితమనియు ఆ గృహమును కొనుటకు ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించిరనియు అందుకీ మొత్తము గావలెననియు నుడివరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు ఓట్టియున్న ప్రాత గృహములను కొనుటను నిరసించిరి. ఇట్టి చర్య చాల అవమానములకు అవకాశమొసగుననియు నుడివరి. గృహములపై పెద్దపెద్ద మొత్తములను వెచ్చించుపద్ధతినిగూడ ఆంజనేయులుగారు నిరసించిరి.

సావి వెంకటాచలకెట్టి. కె. వి. ఆర్ స్వామి, డాక్టరు మల్లయ్యగారుగూడ ప్రతిపాదనను ఎదిర్చిరి.

ప్రతిపాదనను ఓటునకు వెట్టుగా అంగీకరింపబడెను.

గౌ|| ఎం. ఆర్. నేతురత్న ముగారుగారు రూ. 14500 నొసగవలసిన మరియొక ప్రతిపాదనను కావించుచు ఈ మొత్తము నెల్లూరు బాలికాపాఠశాలలలోని బాలికలను కొనుటకు ఎకతమస్కర భూమి కొనుటకు వెచ్చింపబడునని నుడివరి.

హమీదుఖాన్, జవీద్ అహమ్మదు సయ్యద్, ఆంజనేయులుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు ప్రభుత్వమువారు పన్ను సహకరింపచాల పొచ్చునెల నొసగుచున్నారని ఆక్షేపించి ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

గౌ|| ఎం. ఆర్. నేతురత్న ముగారుగారు ఇంకను 8900 నొసగవలసినదని ప్రతిపాదించుచు కావేస్తదీ పంతులను మరమ్మతు చేయించుటకొక ఎక్స్ క్యుటీవు ఇంజనీరును నియమించుటకీ మొత్తము వెచ్చింపబడునని బిల్లివీర్. ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

గౌ|| ఎం. ఆర్. నేతురత్న ముగారుగారు ఇంకను 8900 నొసగవలసిన ప్రతిపాదించుచు ఈ మొత్తము తుర్కీగోదావరి జిల్లా ఏజన్సీ ప్రదేశమున తుర్కీవాసులనుగా నొక సంవత్సరము నిర్మించుటకీ మొత్తము వెచ్చింపబడునని నుడివరి.

పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు ఈ ప్రతిపాదనకు రెండుసవరణ నుపపాదించెనని నోటిఫికేషన్ నొసగెను. కాని అగ్రితమైన సవరణలు సక్రమమైనవిగానని నిరాకరించిరి.

పిమ్మట కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, ప్రభుత్వసభ్యుడు పూచించిన కార్యముకంటె చాల అత్యవసరములకు కార్యములెన్నియో నిలచియున్నవని నుడివరి.

పి. ఆంజనేయులుగారుగూడ ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, ఇతర ప్రదేశములందు అందు ముఖ్యముగా తెనాలి తాలూకాయందు, తురచాక వాగుకంటె చాల అత్యవసరములకు సంవత్సరములను చాల కాలమునుండి నిలచిపోయియున్నదని నుడివరి. తెనాలి తాలూకాలో కామలలో సంవత్సరములో పది నెలలు నీరు ప్రవహించుచుండును. వీనిపై పంతులలేక ప్రజలు చాల బాధపడుచున్నారు. తెనాలి తాలూకాలో చందూర్, పెదపూడి గ్రామములవద్ద పంతుల నిర్మించవలసియున్నదని ప్రభుత్వమువారు గమనించి, అందజాలనుగూడ తయారుచేసిరి.

ఇది జరిగి చాలకాలమైనను ప్రభుత్వమువారికి ను వనిని ప్రారంభింపలేదు, ఇది చాల అకాథంగికరముగనున్నది. ప్రభుత్వమువారినివలయుమై త్వరలో విచారించి పనిని ప్రారంభించెదరని నమ్ముచున్నాను.

అజీర్ణవ్యాధిగ్రస్తులకు ఆద్యుతవార్తలు

అజీర్ణము, కడుపునొప్పిచే బాధపడుచున్న భోజనానంతరము 'బై సురేటెడ్' మెగ్నీసియాను పొడివిగాని లేక బిర్లసు గాని పుచ్చుకొనిన తక్షణమే గుణముగలుగును. ఉదరవ్యాధులకు ముఖ్యకారణములగు పులుపుకు, పులుపుసాగుట కడుపు బిర్లము, కడుపులోమంట, రొమ్మునొప్పి తత్సంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగువాటికి తప్పకగుణమిచ్చునట్టి శాస్త్రగ విధియొక్క టెబ్లెట్లను.

బై సురేటెడ్ మెగ్నీసియా ఉదరమునందు ప్రవేశించినతోడనే అపాయకకరమైనపులుపును నిస్సత్తుకగా చేసి, ఎట్టి నొప్పి లేక సుఖముగా జీర్ణముగలుగు తోడ్పడుచున్నది.

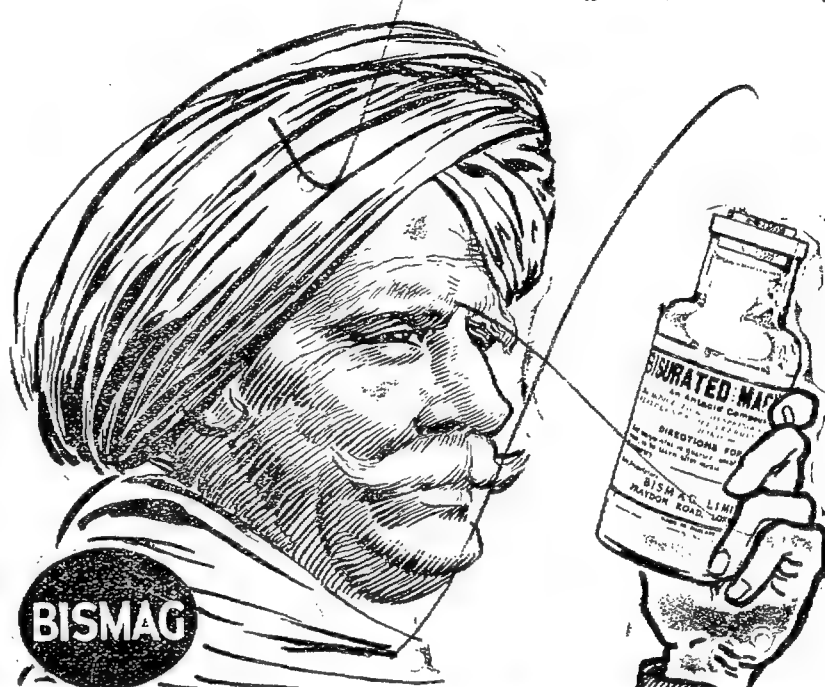
బై సురేటెడ్ మెగ్నీసియా బలహీనముగా చేయబడిన ఉదరసంబంధమైన అంగములకు బలమునొసంగి నొప్పి లేక బాధగలుగునవిధమున విరగిపోయినవారములను తినిపించగలుగునట్లు చేయుచున్నది. మీరుకాదా దారినంత నేడే ఒకబుడ్డి బై సురేటెడ్ మెగ్నీసియాను కొనుట. అది పొడిగాన, బిర్లసుగాన విక్రయింపబడుచున్నది. ప్రతిపాక్షకేతనైనను చిన్న "బిస్ మాగ్" గుఱుతును గమనించి తీయుడు.

టోప వర్తకులు:—

(4810)

ఆల్ వెడ్ యంగు ఆండు కో

పోస్టుబాక్సు నెం 40 మద్రాసు

బై సురేటెడ్ మెగ్నీసియా 'BISURATED' MAGNESIA

గౌ. సర్. ఎస్. మార్లు బాంక్సుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగినవిమ్మట గ్రాంటు అంగీకరింపబడెను.

గౌ. సర్. మార్లు బాంక్సుగారు రటునిమ్మట కోరావుట్టులో ఎక్స్ క్యుటీవు ఇంజనీరు నివసించుటకు గృహముల నిర్మించుటకు రు 20 వేల నొసగవలసినదనిగూడ అంగీకరింపబడెను.

గౌ|| మాయర్ గారు, గత తులసవలస నవ్వవడిన మునిసిపల్ ఉచ్యోగలకు ముందులనొసగుటకుగాను రు 12400 ల నొసగవలసినదని ప్రతిపాదించగా సభ వారంగీకరించిరి.

గౌ|| టి. ఇ. మాయర్ గారు, ఇంకను రు 15 వేల నొసగవలసిన ప్రతిపాదించుచు, చెంగల్పట్టు జిల్లా పూనమ్మిలో నేర్పరపబడిన, పాలసరఫరా సంఘముకీ మొత్తము ఋణముగా నొసగవలసినదనియు ఈ మొత్తముతో వారు పాలను పూనమ్మికిండి మరరానుకు చేర్చుటకు రెండు మోటారు బండ్రు, వెన్నదీయు యంత్రములకు కొనెదగని బిల్లిరి

కొంత చర్చ జరిగినపిదప ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను. అంతటితో నాదినమునకు సభ ముగిసెను.

కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయము

ముత్తి య్యభాగవతరు స గీత ప్రచురణము

కె. ఆర్. శాగప్ప, బి. ఏ. గారు దేశావళి నుండియు వ్రాముచున్నార:— ముత్తి య్య భాగవతరుగారు 27-8-28 తేదీని ప్రాథమిక శేష ద్విగా భవమున ఒక పెద్దపళ్లెలో తమ సంగీతపూర్వము గావించిరి. సభికులు తప్పకుండా పోయిరి పిమ్మట అన్ని భావలలోను నువ్వ్యాసము యవ్వబడెను. భాగవతరు గారి వందనములతో సభ ముగిసెను.

మరణవార్త:— ముమారు 11 మాసములనుండి గ్రహణ వ్యాధిచే బాధపడుచు యీ నెల 24 వ తేదీ రాత్రి ముమారు గం-8-15 లకు శ్రీమంగంటి శివయ్యగారి సతీమణి వరును మీరిన భర్తగావించి పిమ్మట కొమాలులకు కుమారులను దుఃఖ సముద్రమున ముంచి స్వర్గప్రాప్తి జేయెనని వ్రాయుట కంతయు చింతిల్లుచున్నాను. (ఒకవిలేఖరి)

సరిహద్దురాష్ట్ర సంచారము

భారత శాసన సభ్యులకు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుజేయుట

డిల్లీ, మార్చి 30-భారతశాసనసభ్యులలో కొందరు సరిహద్దు రాష్ట్రములందు సంచారముజేయుటకై ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటు జేసిరి. పండిత నెహ్రూ, శ్రీనివాసయ్యంగారు, కెల్కర్, జోషి, పండిత మంజు, ఆర్థరమూర్తి, అమరనాథు దత్త, కివ్యా, నవాబు ఇస్మాయిల్ చౌదరీ, సర్ అబ్దుల్ ఖయ్యము, డా|| మూంజీ గార్లు 11 గురు సభ్యులు 28 రాత్రి డిల్లీలో జయలుదేరిపోయిరి. నిరుచు బడ్జటుచర్చలందు సరిహద్దు రాష్ట్ర పరిపాలకసూక్ష్మ విమర్శనగా, యీ మధ్య ఆరాష్ట్రమునందు గొప్ప మార్పులు జరిగెననియు, శాసనసభ్యులు యిట్ల పక్షపాద బోయి జూరమచ్చననియు, ఆక్షుడు ప్రభుత్వమువారు దెప్పి యుంకిరి. ఈ యేడు బడ్జటుచర్చయందు ప్లాపకము చేయుగా ప్రభుత్వమువారు తమమాట చెల్లించుకొనుటకై యీ సంచారము యేర్పాటుజేసిరి. 30 వ తేదీన గౌరవనీయులగు సభ్యులు డేరా ఇస్మాయిల్ ఖాసందు దిగిరి. కాంటెయి పురమునందు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు, హిందూ సేవాసంఘము కిలాఫతు సంఘ ప్రతినిధులు వీరిని పంపిరించి చుట్టుపట్ల పురజను లెల్ల యెడల "మేమాతరు" అను శేకలతో మనః పూర్వకముగ సవాసించిరి. ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనకు సంచారముజేసి అనాడు తిత్తలెల యందు బయలుదేరి తిరిగి ఢిల్లీ చేరుదురు.

టోకయోకు సరాసరి లిండింగుగారు ఆసియాగుండ్ పోయి యూరపు కేరెదరు.

కన్యంగుల్ బర్మాకు మహారాజాగారి కడగొట్టుకుతురు నను కొనుచు పుట్టును.

కేళుప్రభువు చనిపోయెను.

గాంధీగారు-సభ్యత్వము

రెవరెండు స్టాన్లీ జోన్సుగారు

లండన్, (మొయిలు) మార్చి 1:—గాంధీగారి గూర్చి రెవరెండు స్టాన్లీజోన్సుగారికి రిట్యూ ప్రాయశ్చిత్తము:—మహాత్మాజీని పిలుచుట గాంధీగారికి యిష్టము. అందుచే నేనాయనను గాంధీగారికి పిలిచెను. గాంధీగారిలో సభ్యత్వము ఆశక్తి మహాత్మాగారికి లభించినది. నాజన్మ పాపమునది. ఆ నిరాడంబరమైన జాతీయ సేవ, వీరసాహస ప్రభుత్వమునకు మరలను. ఇటువంటి సభ్యత్వమునకు ఆంగ్లేయులకు ధర్మం, పాలములను దున్ని రాబట్టిన దుష్టమునాగు పాకిషియన్లను చూపును. దీక్షాదండయాత్రావ్యూహంలో ఒక బ్రాహ్మణుడును, జర్మనీ ప్రతినిధి, హిందూ పండితుడును పాకిషియన్లను చూపును.

జాతీయస్వాతంత్ర్యమునకు గొప్ప పోరాటము జరుగుచున్నది. దేశమును పట్టుకుని ఇంక కనిపించదు. అంతటనే మహాత్మాజీ తానును చూచుచున్నది. గాంధీగారిని జూచిన నా కింత గౌరవము ఇంతటికి అని చెప్పజాలను. ఆదిమ్యంగుల విగ్రహము ఆధునికతకు ఈ ఆశ్రయమునకు బలము. నిజముగా ఆశ్రయములో సార్వభౌమము, క్రమశిక్షణము జరుగుచున్నదనవచ్చును. ప్రాంతాలము 8/45 గంటలకు మేల్కొలుపుట జరుగును. ఈ పాటికి బెంగాల్ లోని పిలిచెను. గట్టిమోగును. అందరితో బాటు నేను కిరిబాటి స్వామివారిని ప్రార్థన చేయుచున్నాను. ఇంకొక గంటకు తెలువారు ననగా నక్షత్రమాలికం ద జపము చేయుచున్నాను. ఆనమయమున గాంధీగారి గీతా పారాయణము గానించుచున్న బయలుదేరు గానామృతమును గ్రోలుచున్నాను. ఒకప్పుడు ఆస్వాదముగ పడలు తనను ఆత్మ పించినపుడు కొక ముచ్చటచుండెదననియ, ఇప్పుడు మరలమో పూర్తిగా శక్తిగల్గుటచే నాటిని పాటి చుట లేదనిరి. ఇటువంటి ఆయన చేసిన మహాసాధనము కనిపించుచున్నది.

ప్రకంఠములో కాస్త్రములను శాసనములను గమనించి ఆశ్రయము నడుచుకొంటిమని దైవమును జూడగల్గుచున్నది. నామనకులో విహికమును తలంపులు లేనపుడు దైవమును కనుగొందుననిరి. మానవాతీతమును కార్యములను జేయనక్కరలేదు. దైవమును గమనిం గోరువారే తయో ఓరికతో నండులెనని కేంకరాచార్యులు చేసిన యాపకమును జూపిరి.

ఈ మాటలకు ఆకించి గాంధీగారిని జూచుచున్నంత కాలము ఇంకను దైవమును ఆశ్రయము కనుగొనలే గనుకొంటిని. కాని శాంతికాలము వచ్చిన ఆ ఘన కనుగొనీతి నని నిశ్చయించితిని. ఆయన పట్టుకు, ఓరిక ఆట్లు ప్రతిబింబించుచున్నది. ఎన్ని జన్మలు లే త్రిసను ఆయన దైవమును కనుగొనీతిను. తిరిగి నేను నేరసాలను వచ్చునకి దైవమును కనుగొనుటకు మానవాతీతమును కార్యములను జేయనక్కరలేదు. కొన్ని యాగములు పట్టుకు- ఆనుమాటలు నూత్రము నాచెలిలో నిండుకు నునుచున్నవి.

Protects the surface
—Prevents rust

Metals cleaned and polished with Cobra Liquid Metal Polish resist the formation of new rust, grime and tarnish. It is one of the things that makes Cobra different from—and better than—any other cleaning polish you can use. Cobra cannot scratch—and it is for use on all metals.

COBRA
Liquid Metal
POLISH
—cleans—polishes
—shines all metals

Contains no animal fat
Made by the Makers of the famous
Cobra Boot Polish & Cobra Boot Cream.
FIFTH & PLATT LTD., WATFORD, ENGLAND
C.B. 251-215

4617

మద్రాసు అండు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

4682

8-4-1928 తేదీనండి పాకాల బండ్లను పొందిక యుండునట్లు ఈదిగువ తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము ధర్మము అంతర్గతము స్వేచ్ఛలకు మునుపటికంటే మిక్కిలి తక్కువగా ఉంచబడును.

నెం 220 రు మిక్కిలి.

నెం 77 రు మిక్కిలి.

ఆనంతరమునండి బయలుదేరుట రాత్రి Xoll 2-20

పాకాలనుండి బయలుదేరుట రాత్రి Xoll 8-16

ధర్మవరము చేరుట

4-40

నెం 211 రు మిక్కిలి.

నెం 78 రు మిక్కిలి.

ధర్మవరమునండి పాకాలకు బయలుదేరుట ఉదయం Xoll 6

ధర్మవరమునండి బయలుదేరుట రాత్రి Xoll 9-45

ఆనంతరము చేరుట

11-2

టి. బి. మెహతా అండ్ సన్సు

సిమకమలములు, పచ్చలు, కెంపులు మొదలైన

రత్న వ్యాపారస్తులు

453, టంకాబాద్, పోర్టు

4028

ఫోను. 3555.

పొర్టు-టాను, మదరాసు.

ప్రజాపక్ష విజయము

భారత శాసనసభ గూర్చి సత్యం

మిత్రగారి అభిప్రాయము

గ్రామములందు ప్రచార మవనరము

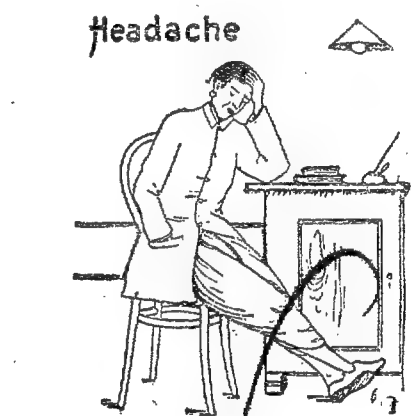
దీర్ఘ, మార్చి 29:—సత్యం ప్రకారము మిత్రగారు, ఎసం ద్వియంతు కాంగ్రెసుపక్షము ప్రధానకార్యదర్శి (ప్రీ) (సెను) ప్రతినిధిత్వో వింగల్వీ సభ్యుగూర్చి యిట్లు తెలిపిరి:—

ప్రభుత్వసంబంధము

ఈ సారి భారత శాసనసభ పూర్తిగా ప్రజాపక్ష విజయమును చూపుచు, రిజర్వ్ బ్యాంకువిల్లు, ఇంటి కను నాకా దళచట్టము, ఈరెండును చాలముఖ్యములైనవి. దేశీయుల కను గుర్తించుకొనునట్లు ఆధికారతరస్థులు గావించిన నూతనలకు ప్రభుత్వమువారి కేంద్ర మంగీకరించునట్లు యీ రెండు చట్టములును నిరాకరించబడినవి. భారతీ యాత్మగౌరవమునకు భంగకరమును నైపును బూటకమును సభనా రంగీకరించలేదు. అందుకను ఖర్చులను గూడ నిరాకరించిరి. ఆయుష్షుపట్టిక యందు సైనిక కార్యనిర్వాహకకళాశాలయందు సభవారి ఓటు స్వాధీనమునందున్న ఆశ్రమమునొంటిని నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వమువారు బలవత్తరముగ నెదిర్చిన సరిహద్దు రాష్ట్రముల గ్రామములందు మినహాయింపు నెక్క. ఆ రాష్ట్రమునందు సంస్థానముల ప్రవేశపెట్టువలెనని సభవారు నూచించుటవలన ఆయనకు మహమ్మదీయులనుకూలముగ నున్నార. హిందువు లెవ్వరను లుచున్నారని ప్రభుత్వమువారి బూటకపు పలుకులు ఆసత్యమును వెల్లడిచేయుచున్నది. కాంగ్రెసు ఆశ్రమమునందలి పట్టణ విషయములందు కాంగ్రెసుపక్షమువారు కల్పనలకు పాటుకొని, ఆట్లని కాంగ్రెసు వారి ప్రతిపక్షముగ వర్తించుచున్నారని విషయములందు ఓటుజేయుటకై ఆశ్రమమునందు కొన్ని ఆధికారతరస్థులు సభకు హాజరయిరి. సభను తిరిగి ప్రాతినిధ్యము చేసిరిగాని జానులోగాని సమావేశముచేయుటకు. ఆశ్రమము ఆస్తుల దానక్రియ సత్కార్యకారముల చట్టము సవరణ గూర్చి చర్చ జరుగవచ్చును. దానితోబాటు నైపును సంఘముతో పనిజేయు ఉపసంఘము నిజమిటులను గూర్చిగూడ సభలో ప్రతిపాదించుట కెట్టి ఆశ్చర్యము లేదు. కావున ప్రజాత్రయము యీ విషయమున ప్రభుత్వమునందు జరుగుత్రయములగూర్చి ఏమియుండరాదు. కనడాబోవనినవారు ఆగస్టులో బోవనన్నాగుగన యిబ్బందిలేదు.

జరుగవలసిన పనియంతయు యిప్పుడున్నది. బహిష్కారమును జయప్రదముగా కొనసాగించుటకు దేశములో ప్రచారము చేయవలెను. దేశములో ప్రచారము జరుగనిది శాసనసభలో పని నిరకము. ఇందునిమిత్తము 28 వ తేదీన పండిత నాచుగారింటి నాయకులందరు సమావేశమును బహిష్కారప్రచారపు బోర్డు నొకటి స్థాపించి కృషిజేయుచున్నారని తెలుపుటకు సంకేతముచున్నది.

(ప్రీ) (సెను.)

తలనొప్పి: సహాయము?

భయంకరమైన తలనొప్పిలో దేనిచే నై నను బాధనొందుచున్నప్పుడు మనమెంత నిరాశతో ఉపశమనమునకు మన మడుగుచున్నాము. అమోఘమైన ఈగుణము గలిగినట్టి

కాఫియాస్పిరిన్

గారి బేయర్స్ బిల్లలను గురించి మన మొత్త ప్రశంసించవలెను. బిల్లను మింగి, కావలసినంత నిద్రను త్రాగుము. కొన్ని నిమిషములైన తరువాత మీరు హాయిగానుండురు.

కాఫియాస్పిరిన్ కంటచూర్ణము, చెవిలోని, తుంటిలోని, కండరములకు సంబంధించిన నొప్పి, జలుబు, శీతలము, జ్వరము, ఎండలొడుము మొదలగు వాటినికూడ తక్షణమేమరుదార్చును.

బేయర్స్ ఎస్ట్రాని కవరులలో నుంచబడి కవరు 1-కి ర్పు 0-2-0 వంతున విక్రయించబడుచున్న వాటినే కొనుడు.

3950

మదరాసు శాసనసభ

శాసనసభ

మదరాసు శాసనసభ నిన్నటితో ముగిసెను.

ఈనాడు రాజధానిలో, నీటి వర్షమున కెంత భంగముకలిగినో, యీమారు సభలో చెలినవచ్చెను. ప్రజాహిత జీవితము మలినపూరితమయ్యెను. సైమనుకమిషనును మదరాసు శాసనసభ బహిష్కరించుచు నిలవకుపూర్వము తీర్మానించెను. ఈ తీర్మానమునకు వివిధపక్షములవారును బద్ధులైయుండిరి. మంత్రులతో నిరువురు శాసనసభపట్లగల బాధ్యతను గ్రహించిరి. ప్రధానమంత్రిమాత్రము శాసనసభవారి తీర్మానమును ధిక్కరించి, కమిషనువారికి తోడ్పడసాగెను. గవర్నరుగారు వీరికి యండగ జేరుటచే, మిగిలినమంత్రులు ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుటకై తమపదవులకు రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను. ఈసమయమున రాజీనామా నీయవలసినవా రెవరయిన నున్నయెడల, వారు డాక్టరు సుబ్బరాయనుగారే. కాని వీరు తమప్రధానమంత్రి పదవిని నిలుపుకొనుటయేగాక, శాసనసభవారి తీర్మానమును, పక్షనియనుమతుల విడనాడి ద్రోహమొనర్చిన యిరువురను తమ మంత్రివర్గమునంధు జేర్చుకొనిరి. వీరికి వెనుక పక్షబలము లేకుండెను. అధికారవర్గసహాయముతో, వీరు తమస్థానములను నిలుపుకొనగలిగిరి. నామినేతుడు సభ్యులు మంత్రుల వేతనములకు వ్యతిరేకముగ వోటుజేయకుండ సరికట్టబడిరి. పక్షబలములేని స్వతంత్ర మంత్రివర్గమునకు తా మేవిధమున తోడ్పడజాలమని వెనుక చూచిన, సర్ పానగల్ గారు పక్షబలమనలేలేని సూతనమంత్రివర్గమును బలపరచిరి.

మంత్రుల రాజీనామాకు, సైమనుకమిషను బహిష్కార ప్రశ్నయే ముఖ్యపేతువుగ నుండగ, తామిదివరకు గావించిన తీర్మానమును నిలువబెట్టుకొనవలసినబాధ్యత శాసనసభవారిపై నిలిచియుండ, మంత్రులవేతనములకును బహిష్కార సమస్యకును ఎట్టి సంబంధములేదని సర్ పానగల్ గారును, ది.బి. కృష్ణకానాయకుగారును నుడువుట ఎంత చోడ్చుమో యూహింపవచ్చును. ప్రమాదేశమునందును, యుద్ధమునందును, సర్వమును న్యాయమే యను అంగ సామెతయొకటిగలదు. జస్టిసుపక్ష వైఖరి తుదకీతీరుననే పరిణమించినది. ఏతీరుననైన మంత్రులను తమచేతులలో నుంచుకొనవలయును. లామెంబరు పదవిని సంపాదించవలయును. ఈరెండు కోర్కెలును నెఱవేరినవి. కొలదికాలములో, యిబ్బందిగనున్న కోయంబత్తూరు తీర్మానములను రద్దుపరచియో, లేక వాని పట్ల నిర్లక్ష్యము జూపియో, జస్టిసుపక్షము మంత్రిపదవులనుగూడ సంపాదించవచ్చును. మంత్రివర్గపుటునికి కెక్కడ భంగము

వాటిల్లనోయని, ఎల్ల సమయములందును మంత్రులను జస్టిసుపక్షమువారు బలపరచుచునే యుండెరి. మద్యపాన నిషేధము ట్రాన్సుగర్బ శాఖగాదని, ప్రధానమంత్రిగారు క్రొత్త సిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించినపుడుగూడ, జస్టిసుపక్షమువారు చారి యండ నిలిచిరి. సర్ పానగల్ గారి పూహమువలన, లామెంబరు పదవి జస్టిసుపక్ష ప్రముఖులలో నొకరగు ది. బి. కృష్ణకానాయకుగారికి లభించినది.

కోయంబత్తూరు తీర్మానమున కిది విరుద్ధముగాదని చెలిసి జస్టిసుపక్ష సరిపెట్టుకొను చున్నది. “రాష్ట్రమునకు రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము లభించువరకు జస్టిసుపక్షమువారు ఉద్యోగబాధ్యతలను అంగీకరింపగూడదని” కోయంబత్తూరు తీర్మానము స్పష్టముగ చెలుపుచుండ జస్టిసుపక్ష అపార్థము గావించుట వ్యర్థప్రయత్నము. ద్వంద్వప్రభుత్వము నిరుపయోగమై నిష్ఫలమైనపుడు ఏభాగమున ప్రవేశించినను నష్టమేగలుగును. మంత్రుల వేతనముల తీర్మానసమయమున ప్రభుత్వ పక్షమున వోటు జేయనందులకు రాజీరావుగారిని లేబరుకమిషనురు గారు మందలించిరా యను విషయమై నిన్నటిదినము వెక్కుప్రశ్న లడుగబడెను. రాజీరావు గారికిని స్లేటరుగారికిని మధ్య చర్చజరిగినటుల ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి. కాని, అధికారరీత్యా రాజీరావు గారిలో స్లేటరుగారు ప్రసంగింపలేదని మాత్రము ప్రభుత్వమువారు తెలుపుచున్నారు. ఈవిషయము గూర్చి విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపరయిరి. నామినేతుడుసభ్యుల ధర్మమును ఆర్థికసభ్యులగు మాయరుగారిటీవల సూచించిరి. పరిపాలనా, విధానమునకు ప్రతికూలమున కాద్యములకు వీరు తోడ్పడగూడదని మాయరుగారి వాదముగుటచే స్లేటరుగారు అధికార సాంప్రదాయముల ననుసరించుట వింతగాదు.

నామినేతుడుసభ్యుల వోట్లగూర్చి సంస్కరణ శాసనముగాని, దానికి సంబంధించిన స్టాండింగ్ ఆర్డరులుగాని, ఎట్టి నిబంధనల గావించియుండలేదు. నామినేతుడు సభ్యులు ప్రభుత్వమునకు కూలముగ వోటుజేయవలసిన విధిగలదని, మాంటుఫర్డ్ గ్రంథకర్తలు సూచింపరయిరి. అల్పసంఖ్యకుల ప్రాతినిధ్యము నిమిత్తమే, యిట్టి నామినేషనులు గావించబడునని, వీరి తలంపు. మంత్రులకు ప్రసాదించబడిన శాఖలలో, అధికారసభ్యులు వోటుజేయుట మాని, అసాధికార సభ్యులకే నిర్ణయమును వదలిపెట్టవలయుననిగూడ చెలిపిరి. నామినేతుడు సభ్యులకు వాక్యావతంత్ర్యము, వోటింగు స్వాతంత్ర్యముండవలెననిరి. కాని, మంత్రుల వేతనముల నిరాకరణపు తీర్మానము ఓడిపోవుటకు అధికారసభ్యులు కారకులయిరి. మీదుమిక్కిలి నామినేతుడు సభ్యులు తమయిచ్చ వచ్చినరీతిని మెలగకుండ అడ్డుగలిగింపబడెను. ఎక్సైజు వోటింగుసమయమున మద్యపాననిషేధము బనికీరాదని, తాము వోటుజేయవలసి వచ్చినందుకు, నిమ్నజాతుల సభ్యులు కొందరు చింతించిరి. ఇంతయేల, సుండు పెంకయ్యగారు నిమ్నజాతుల సౌకర్యములకు సంబంధించిన తీర్మానమును ప్రతిపాదించగ, ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము నెదిరించుటచే, తదితర నిమ్నజాతుల ప్రతినిధులు తాటస్థ్యము జూపవలసివచ్చెను. అట్టితరి, నామినేతుడు

సభ్యుల వోట్ల కెట్టి విలువగలదో యూహింపవచ్చును.

ప్రస్తుత స్థితి పరిపాలనావిధానమెంత లోపభూయిష్టమయినదో తేటపరుచుచున్నది. ఎట్టి స్వల్ప సంఖ్యాకులయినను శాసనసభకేమాత్రము బాధ్యత వహించకుండ, ట్రాన్సుగర్బ శాఖలను పరిపాలింపవచ్చునని తేలినది. సత్యమూర్తిగారి ప్రశ్నలకు సుబ్బరాయన్ గారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములు యూహానే బలపరచుచున్నవి. శాసనసభవారు సైమనుకమిషనును బహిష్కరింపగోరినపుడు, మంత్రులు దానికి కట్టుబడియుండుట ధర్మముగద. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువు ప్రకారము, తాము కమిషనువారికి తోడ్పడక తప్పదని, సుబ్బరాయన్ గారు చెలుపుట జూడ, వీరు శాసనసభ పట్ల బాధ్యత నంగీకరించుటలేదని విదితమగుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమునకే తాము ఎక్కుడు బాధ్యులమని, వీరు భావించుచున్నటుల దోచును. వీరిచ్చిన జవాబులు బాధ్యతా సూత్రమునకు ఎంత విరుద్ధముగనున్నవో, జూచినంతనే తెలియగలదు. మధ్యరాష్ట్ర మంత్రులు సైమనుకమిషనును బహిష్కరించుటకు సమ్మతించినను, ఇప్పటికిని మంత్రులుగ బనిచేయుచున్నారు. వారి చర్యతో తమకు సంబంధములేదని, సుబ్రహ్మణ్యగారు కొట్టివెడిరి. మంచియో, చెడ్డయో, వీరు మొదటి నుండియు కమిషనుతో సహకారము నలుప నిశ్చయించిరి. మిగిలిన మంత్రు లిదివరకు బహిష్కారము నామోదించినవారే. అట్టివారు తమ చర్య నేటుల సమర్థించుకొనగలరు? కమిషనును బహిష్కరించువాడు మంత్రులుగ నుండగూడదని, గవర్నరుగారు చేసిన ఉత్తరువుకు వీరు లోబడక తప్పదు.

వీరిరువురును బహిష్కారమును పదులుకొందుమని గవర్నరుగారికి వాగ్దానముజేసినటుల చెలియుచున్నది. ఈసంగతిని గురించి ప్రశ్నింపగ మంత్రులు మానమువహించుటబట్టి యిది యర్థాంగీకారమనియే జెప్పవచ్చును. శాసనసభవారి తీర్మానమునకు మంత్రులు బాధ్యులనుసంగతి తమకు తెలియదని సుబ్రహ్మణ్యగారుజెప్పి మొదటికే మోసముచెచ్చిరి. అందుచే ద్వంద్వపరిపాలనము మంత్రులబాధ్యతన ఇసుమంతయు పెంపొందింపలేదని జెప్పవచ్చును. బడ్జెటు చర్చయంతయు ఒకప్రహసనముగ పరిణమించెను. బడ్జెటులో సన్నియంతములను పోషింపరుపవలసియుండ, చివరరోజులలో హెచ్చుగ్రాంటుల గోరువద్దతి మద్రాసురాజధానిలో దప్ప మరియొక చోట కనుపించదు. పార్లమెంటుసభలో నిట్టియాచారములేదు. భారత శాసనసభలోగాని ఇతరరాష్ట్రీయ శాసనసభలలోగాని యిటుల జరుగుటలేదు. అధికారవర్గము బాధ్యతలేకుండ ప్రవర్తించుట కిది తోడ్పడుచున్నది. కొరమాలిన గ్రాంటులను కోరుట కిది తోడ్పడుచున్నది. వీనిని చర్చించుటకు వ్యవధి కడు స్వల్పమగుటచే ఎన్నిగ్రాంటులయినను సులభముగ నంగీకరింపబడు చున్నవి. శాసనసభాధ్యక్షు లిట్టి డిమాండులు పరియ్యనవని నిర్ణయించుటచే శాసనసభ్యులకు గల స్వల్పపుహక్కులు నయితము అడుగంటుచున్నవి. గ్రాంటు లవసరమగుచో మున్ముందు నన్ని మొదటి గ్రాంటులను చెచ్చుటకు వీలున్నపుడు యిట్టిడిమాండుల నిష్పడే గోరుట కెట్టికారణముగనుపించదు.

కర్మాటిక్కు చేపరుమిల్లులగూర్చి ప్రభుత్వము వారి రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములు తీరిన యాశాభంగము కలిగిపోకమానవు. మిల్లులవారు గోరినధన సహాయము గావించి, మిల్లును సరియగు నాధారములపై నిలిపియుంచుటకు మారుగ, తమకు వెనుక రావలసిన బాకీనిమి త్రము ప్రభుత్వమువారు దీనినిస్వధీన పరచికొనిరి. దీనిని కుదకు యారపియను కంపెనీ కమ్మి వైచెదరని తలచుటకు ప్రభుత్వమువారు చెప్పినజవాబులు ఎడమిచ్చుచున్నవి. స్వామి వెంకటాచలం శెట్టి గారివిషయమై చెచ్చిన తీర్మానమునకు, ఆర్థికసభ్యులగు మాయరుగారు సరియగుజవాబు చెప్పక, కె. వి. ఆర్. స్వామిగారిని నిందించుటతో ప్రొద్దుమిచ్చి “శేషం కోపేన పూరయేత్” అను సాషేతను సార్థక పరచిరి. బాధ్యతగల మంత్రి యగు సెలెరత్నం అయ్యరుగారు, సభ్యులప్రశ్నల కెట్టిజవాబుచెప్పజాలనందున, ప్రభుత్వకార్యదర్శియగు టాంపోగారును, ఆర్థికసభ్యులగు మామిడిగారును పూర్తిజేయవలసివచ్చెను. సేతురత్నమయ్యరుగారి కిశముందయినను, తాము మాటలాడవలసిన విషయమును శాసనసభలోకి రాకముందు బాగుగ గ్రహించి వచ్చుచో, ఇట్టి ప్రహసనములు జరుగవు. మదరాసు శాసనసభవారు సైమనుకమిషనుపట్ల అవిశ్వాసమును జూపినసంగతిని, సైమనుగారు తమరెండవతేఖయందనలే ఎత్తుకొనరయిరి. జస్టిసుపక్షవైఖరియు, నూతన మంత్రుల పట్టును, తమ కనుకూలమని, సైమనుగారు భావించిరేమో తెలియదు. మదరాసు గవర్నరుగారు డిల్లీకి వెడలినపుడు, సైమనుగారి కిట్టి సమాధానము జెప్పియుందురని యూహింపవచ్చును.

సైమనుకమిషను : ప్రైమ్మి పత్రిక

సైమనుకమిషను ఇంగ్లండునుండి బయలుదేరకముందు, లండను ప్రైమ్మి పత్రిక ఎట్టి వ్యాఖ్యలగావించినో, సైమనుకమిషను హిందూదేశమునుండి వెడలుచున్నపుడు గూడ అట్టి వ్యాఖ్యలనే గావించుచున్నది. కమిషనువారి కధిక జయము చేకూరెనని, యీ పత్రిక వైకి జెప్పచున్నను, బహిష్కారపు తీవ్రత నిది గమనింపకపోలేదు. అందుకనియే వివిధపక్షములను కసిదీరతిట్టుచున్నది. స్వరాజ్యసత్కమువారు మొండివారు గాన, వారు బహిష్కారము నవలంబించుట, యీ పత్రికకు వింతగ దోచుటలేదు. కాని, మితవాదుల దృష్టి ధము, యీ పత్రిక కర్థమగుటలేదు. ఎట్టి అవమానములు వచ్చినను, వీరు సహింతురనియే, యీ పత్రిక నమ్మియుండెను. అట్టివారుగూడ కమిషనును బహిష్కరించుటకు కారణము, వారికి న్యలాభమున కంతరాయము గలుగుటయేనట. ఇట్టి నిందనే, ప్రైమ్మి పత్రిక వెనుక మోపి యుండెను. మితవాదనాయకులు దీని నిది జరకు ఖండించిరి. ప్రైమ్మి పత్రిక మరల నిట్టినిందనే మోపుచున్నది. పేరొక కారణ మీ పత్రికకు దోచదయ్యెను. రిస్పాన్సీవు సహకారవాదులు లొంగి పోయెదరని యీ పత్రిక చాటుచుండెను. వీరుగూడ ఎదురు తిరుగుట, పిచ్చయని ప్రైమ్మి పత్రిక నిరసింపచున్నది. నాయకుల పట్టుదలవలన ప్రైమ్మి పత్రిక కెంతటియాశాభంగము కలిగినో యీవ్యాసము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. అంగ్లో హిందవ

పత్రికయొనను పయెసీరుపత్రిక మాత్రము సైమనుకమిషనువారి ఆర్భాటములన్నియు పట్టిబూటకములని తెలుపుచున్నది. ఇట్టి పత్రికలుగూడ నిజము వెల్లడింపక తప్పినదిగాదు. కొన్ని సంఘములవారు సైమను కమిషనువారిని దర్శించినను రాజకీయ పక్షములెవ్వయు వీరితో సంబంధము పెట్టుకొనలేదని పయెసీరుపత్రిక చాటుచున్నది. బహిష్కారము దానియంతట యదియే విచ్చిన్నమగునని తలచుట వ్యర్థమనియు ప్రజలను త్వరలో సమాధానపరుపనిచో బహిష్కారోద్యమము మరింత బలపడుననియు ఇంగ్లండులో ప్రబలిన అశాంతి ఇండియాలో గూడ ప్రబలవచ్చు ననియు కేవల బలప్రయోగమువలననే పరిపాలించుటకు సాధ్యపడదనియు ఇంగ్లండు విశాల భావముతో ప్రవర్తింపనియెడల భావిపరిణామము అందకారబంధురముగ నుండు ననియు పయెసీరు పత్రిక ముదలించుచున్నది. పయెసీరుపత్రిక హైందవాశయకులపట్ల పక్షపాతమువహించునని జెప్పవీలు లేదు. దేశపరిస్థితు లిట్టి వ్యాఖ్యానములకు చోటిచ్చుచున్నవి. అందుచే ఇంగ్లం డీకముందయినను సత్యమును గ్రహించి ప్రజలను సమాధాన పరచినగాని అనుకూలపరిణామ మేర్పడదని నమ్ముట ప్రయోజనకరము. కాని, బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారు తమవైఖరిని మార్చుకొందురని నమ్ముట కవకాశము గనుపింపదు.

ఆంధ్ర దేశము : ప్రాచీనపరిశోధనలు

ఆంధ్రదేశమున కృష్ణామండలములో గుమ్మడి దుర్గునందునను, గుంటూరు మండలములో నాగార్జున కొండయొద్దను ప్రభుత్వమువారు నలుపుచున్న ప్రాచీన పరిశోధనలమూలమున, అమూల్యమగు వస్తుచిత్రము లెన్నియో బయలుదేరెననియు, ప్రాచీన చరిత్రయం దెన్నియో నూతనవిశేషములు బయల్పడెననియు, పరిశోధనశాఖవారు ప్రచురించిరి. ఇంతకు పూర్వము అమరావతిలో దొరకిన చిత్రము లెన్నియో, ఇంగ్లండు, కలకత్తా, మద్రాసు మ్యూజియములకు బంపబడినవి. అంతయుగాని, వీనిని భద్ర పరచికొనుటకు ఆంధ్రదేశము నోచికొనలేదు. ఈ మారు దొరకిన చిత్రములుగూడ కలకత్తా, మద్రాసులకు బంపబడునని తెలియచున్నది. ఇది ఆక్రమ మనియు, ఆంధ్రదేశమున గనుపించిన వస్తువిశేషములు ఆంధ్రదేశమునందే నిలిచియుండుట కేర్పాటులు జరుగవలయు ననియు, ప్రసిద్ధవిశేషకులొకరు వ్రాసినలేఖను స్థలాంతరమున ముద్రించితిమి. ఈ విషయమై ఆంధ్రులు పట్టుదలతో నాందోళనము కొనసాగించి, యభీష్టసిద్ధి బడయుట యవసరము.

స్త్రీలకు వోట్లు

పార్లమెంటుసభవారి ఎన్నికలలో పురుషులతోబాటు స్త్రీలకును వోట్లవిషయమున సమానాధికారము నీయవలయు నని దెచ్చినచట్టము రెండవ మార్గంకరింపబడెను. సర్ జాన్ సనుహిక్కు అను మంత్రియే యీచట్టమును ప్రతిపాదించినను కొందరు కన్సర్వేటివు లెదిరించిరి. పురుషులసంఖ్యకన్న స్త్రీలసంఖ్య యధికమగు నని వీరు ఆక్షేపించిరి. తేబరుపక్షమువారు మాత్రము చట్టమును మనస్ఫూర్తిగ నామోదించిరి. సర్ జార్జి కాకరెల్ గారికి స్త్రీలచే పరిపాలింపబడుట కిష్టము లేదు. కలనల్ అప్లెన్ గారు చిత్రమగు ఆక్షేపణనుదెలిపిరి. స్త్రీలుఇండి

యాను పరిపాలించుచున్నారని తెలియుచో భారతీ యాందోళనకారకులు ప్రజలలోను అందు ముఖ్యముగ మహమ్మదీయులలోను ఉద్రేకము బుట్టించెదరనియు చెప్పట ఎంతపరిహాసాస్పదమో యూహింపవచ్చును. కలనల్ గారు స్త్రీలవిషయమై ఎంతహీనాభిప్రాయము జూపుచున్నను భారతీయులు మాత్రము స్త్రీ స్వాతంత్ర్యము నంగీకరించెదరనుట నిశ్చయము.

“ఆతండ్రి కొడుకే”

మితవాదనాయకులందరును సైమనుకమిషనును బహిష్కరింపవలెనని కోరియుండ, కీ. శే. సింహా ప్రభువుగారొక్కరును కమిషనువారికి తోడ్పడవలయునని కోరియుండిరి. వీరికోర్కెను ఇతర నాయకులు పాటించియుండలేదు. సింహా ప్రభువుగారి కుమారులును, వారసులునగు ప్రస్తుత సింహా ప్రభువుగారు బొంబాయి కరుదెంచిరి. వీరితో శ్రీవెస్సు ప్రతినిధి ముచ్చటింపగ, తమతండ్రియభిప్రాయములే తమకును గలవనియు, సైమనుకమిషనుకు తోడ్పడుట హైందవధర్మమనియు, భారతీయులీతియన న్యపరిపాలనార్హతను జూపవలయు ననియు, నూతనసింహా ప్రభువు నుడివెను. వీరు ఆతండ్రికొడుకులేగదా. ఇంగ్లండుకు వెడలినపిమ్మట వీరు ప్రభువులసభలో జేరెదరట. అక్కడ ప్రభుత్వపక్షమును వీరు బలపరచెదరనుటకు సందియము లేదు.

సైమను సంఘము

బొంబాయి, మార్చి 30:— సర్ జాన్ సైమనుగారు వారి కార్యదర్శి శేషు బొంబాయివచ్చిరి. గవర్నరుగారి సైనిక కార్యదర్శి, బొంబాయి ప్రభుత్వ సభ్యులు, పోలీసు కమిషనరుగారు వారిని గ్రాంటురోడు స్టేషనువద్ద సన్మానించిరి. వెర్నను హార్టుమెరసుగారు ఉదకమండలమునుండి శేడే వచ్చిరి. ఇతరులకు గవర్నరుగారింట విడిది. ఆచ్చట రాత్రి విందు జరుగును.

సైమనుగారు కొందరు ప్రభుత్వసభ్యులు అధికారతరులు మంత్రులు, శాసనసభ్యులతో మాట్లాడిరి. సైమనుగారు వెడలిపోవులోపున అంగ్లో ఇండియను యూరపియను సంఘ ప్రతినిధులు వారివద్దకు రాయబారము వెడలనున్నారు. ఆ (పె. అందరు చేరుట

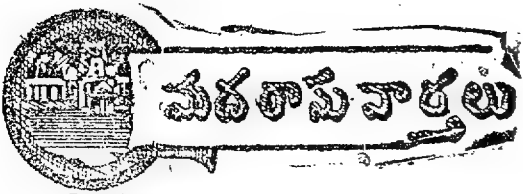
బొంబాయి, మార్చి 31:— మేజరు కాడగను, మేజరు ఆట్లీ, కర్న. తేనుభాస్కు, స్ట్రాక్సుకోనా ప్రభువు, బర్మిహాము ప్రభువుగారు శేషుదాసును డిల్లీ నుండి వచ్చిరి. అంగ్లో ఇండియను రాయబారవ్యవహారాని స్టేషనువద్ద దర్శించిరి. పిమ్మట వారు గవర్నరు నుండిరమనకు పోయిరి. శేషు మహాస్వామి ముల్లాను నౌకపై బొంబాయి విడిచి ఇంగ్లండు బోయెదడు. (ప్రీ. తెను.)

గాంధీగారు క్రైస్తవుడగుచో

మాంచెస్టరు విషపు ప్రశంస
జెరూసలం, మార్చి 27:— గాంధీగారు ప్రపంచములో అందరికంటె ప్రాయశః గొప్పవాడు.
క్రైస్తవు డగుచో ఆయన ఆదర్శమును కనుగొనుటలో విజయము గాంచెడివారు.
ఆయన పరిశ్రమ క్రైస్తవజాగరకమును నీనిదాయకముగను, ఆధ్యాత్మికమగు జేతుగను.

భూకంపము 8 గురు చనిపోయిరి

కోనుల్లోను ముఖ్యముగ ఉత్తర ఇటలీ, స్ట్రాస్ బా అడియాటికు తీరమునను జుగోస్లావియా టాలెస్టో కావజ్జో వర్షివీలో భూకంపము నష్టము గలుగజేసెను. పెక్కు ఇండ్లు నాశనమైనవి. దేవళము బద్దలైనవి. ఇంతవరకు 8 గురు చనిపోయిరి.

మహాసాహసము

డా॥ ముత్తుగూరి శాంతిబాబుగారి కుమారులు యొక్క శిష్యుల సాహసోత్సవము ఏప్రిల్ 9 వ తేది సోమవారమున జరుగెను.

లామెంబరు డి॥ బి॥ ఎం. కృష్ణమూర్తిగారికి రాజదాని యందలి అన్ని ప్రాంతముల బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణజాతల వస్తువంటి గూడ అభినందన కలిగి వార్తలు చేరుచున్నవి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

రెడ్ హిల్స్ లోకి నీరు హెచ్చుట:—రెడ్ హిల్స్ వద్ద వర్షపు నీరు సరస్సుయొక్క నీటిపనులట్లుగా 1 1/2 అంగుళాలు హెచ్చి మూడుదినములు పరిపడు నీరు కలిగినది.

అరుంధతీయ సెంట్రలునభ:—ఈసభ 1860 సం॥ ఇండియన్ గవర్నమెంట్ వారు 21 ప్రకారము రిజిస్ట్రీ కాబడినది. ఇకమీద అభిలభ్యత అరుంధతీయసభ యని పిలువబడును.

విదేశ తపాలా:—బొంబాయి మదరాసు ఎక్స్ ప్రెస్ రైలు సౌకర్యము చేతకు వచ్చినయెడల విదేశ తపాలాలు జరగలు పోస్టుచేసేవద్ద 1-4-28 తేది ఉదయం 7 గంటలకు వాతను చేయబడును.

ప్రొటెస్టంట్ యూనైటెడు క్లబ్బు:—ఏప్రిల్ 1 తేది ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు పచ్చయప్పకారేడి స్కూలులో వి. ఎస్. గణపతిగారి యధ్యక్షతక్రింద ఆఫీసు బేరర్లను ఎమ్మెల్యేలు జనరలుబాడి సభ జరుగును.

సుగుణవిలాససభ:—పై సభవారు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో 1 తేది ఏప్రిల్ ఆదివారం సాయంత్రము 5-30 గంటలకు కళాప్రభుత్వ వేదం వేంకటరామశాస్త్రిగారిచే రచించబడిన "కాళువల" నాటకమును తెలుగున ప్రదర్శింతురు.

శ్రీభక్తవిజయకాలక్షేపము:—1-4-28 తేది ఆదివారం సాయంత్రము 4 గంటలకు చింతాడిపేట స్వామి నాయకను రోడ్డు 104 నెం॥ వద్ద శ్రీమన్ మంజుశీరావు భాగవతానుగా "సాత్వికరాజు, కర్మాబాయి దశావతారము" లగునై తెలుగులో కాలక్షేపము జరిపెదను.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము 29 3-28 తేది సెక్షన్లు సభలో నొక విశ్వవిద్యాలయతనిభి కమిషను యేర్పరచుటకు నిశ్చయింపబడినది. నూతన విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణము గూర్చి విచారించుటకు యాకమిషను యేర్పరచ నిశ్చయింపబడినది. (ఆ. ప్రెస్)

రక్షణశిక్షణాసమాజము:—ఏప్రిల్ 1 తేది ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 6 గంటలకు బ్రహ్మసమాజముడి రమన (97 అన్నాపేటలో, టి. కంకరసింగు ఎం. ఏ. గారు వై వోపాసన చేయుదురు. ఆంగ్లమున నువసంసించెదరు.

సత్కథాసంగసభ, రామాయణ కాలక్షేపము:—1-4-28 తేది ఆదివారం సాయంత్రము 4 గంటలకు వాల్తాళ్ళనోడ్డులో పరమానందదాసు చోటాదాసు శిష్యుల వద్ద బ్రహ్మ పార్థశాస్త్రి భాగవతము గాథ "పాదుకాపట్టాభిషేకము" గూర్చి కాలక్షేపము జరిపెదరు.

యమునయందు మరణములు:—హైద్రాబాద్ 30:—బహుళాయన పురమునందు నేడు యము ఉల్లసితములు జరుగు చుండెను. ఒకచిన్న బాలుడు నీరులో తిరిగి రావాలసపోయినందున వానిఅన్ని రక్షించుటకు బోయి కానుగొడ మరణించెను శిశువులు దొరకలేదు. (ఆ. ప్రెస్)

రాకపోకలు:—సర్. సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు నేటిరాత్రి చెన్నపురినండి బెంగళూరు వెళ్లెదరు. శ్రీయుత కె. నాగేశ్వరరావుగారు నేటి ఉదయము చెన్నపురికి వచ్చిరి. టి. ఆర్. వేంకటరామశాస్త్రి, ఆరముస్వామి, ఎం. పి. రాజు గారు నేటి ఉదయమున కిన్నెటకు వచ్చిరి. గౌ॥ సి. వి. ఎస్. గణపింరాజుగారు నిన్నరాత్రి నరసపట్నమునకు బయలుదేరిరి. ఎ. ఎ. భానుగారు మైసూరు డా॥ మోపతుగారు ఆల్మోయ సత్యమూర్తిగారు తిరునల్వేలి, ఎతిరాజులునాయుడు నాథు గుంటూరు వెళ్లిరి.

సమ్మేదారులమీద సానుభూతి హాపును 2,200 ఇతరకూలీలు తమవసులను మానిరి

కలకత్తా మార్చి 30:—ఒకసం కంపెనీలో పనిచారు 1700, మార్చి 30 కంపెనీవారు 500 లిలోనా సమ్మేదారులయెడల సానుభూతి హాపును తమవసులను మానిరి. మేనేజర్లు జీతముల వృద్ధిచేయుదుమని చెప్పినను వారు విసలేదు. సమ్మేదారులు శాంతిముగా నున్నారు.

హవాసాజనరల్ ఆనుఫ్రాలో కనుగొనగా చెబ్బులు తిగి తినవారి గాయములు నయముచున్నవని తెలిసినది. ఈరోజున సమ్మేదారులు ఇతర కూలీలను పనులకు పోవద్దని నిరర్థక హాపునెదరు. పోలీసులు యథాప్రకారము కాపలా కాయుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

పిల్లల నెత్తుకపోవుట:—గతరెండు వారములలోను మదరాసులో పిల్లల నెత్తుకపోవుట కొందరుదొంగలు మిక్కిలి పొడవిడి చేయుచుండుటచే పోలీసువారు చాలా జాగ్రత్తగా మెలగుచు నేరనులను అరెస్టు చేయుచున్నారు. పదమూడేండ్లకాలిక చంపకలలియనునది తనతల్లితో కూడ పిట్టి కీరమున ఎరెస్టుచేయబడిన ఈ కుర్రని చింతాడిపేట పాతకాలలో ముగ్గురు బాలికలను మంచుమధునెచ్చెదనని చెప్పి తీసుకుపోయి ఆందు ఆరెరాయులులేని యిద్దరిని పంపితే మూడవపిల్లి అభరాయులు దొంగిలించబడినది.

వేచేరికూడ నిలువండి:—యెం॥ టి॥ జి॥ గి॥ ఆస్ట్రులు ముగ్గురుబాలికలలో వెటర్నరీ ఆస్పత్రులు అగు పరమేశ్వర ఆయ్యగారి కుమార్తెకూడ కలదు పెరియమెయిలో ఆరేండ్ల బాలవినెటి ముగ్గురు దొంగిలించబడినవి.

పనుమానకోడ్డుగారి బాల్యం వారసును బంగారు పనిచారు ఒకపాతకాలకు బోయి అచ్చు నోకబానిసి మిరండ్రి యొచ్చిన వగయిచ్చెదనకు రమ్మగిరిశివారావుగారి ఆశీర్వాదము దోమకొనెను. ఇప్పుడు డాక్టరు ఎరెస్టు బడినది నిన్నరాత్రి క్రొత్తపిల్లలో నోకదొంగతనము యిలువండిదే జరిగెను. దొంగదొరికెను.

ఇంతవరకు పనుగు ఎరెస్టు బడినది. పోలీసువారి కను దబ్బాపు చేయుచున్నారు.

డాక్టరు అమరనాథ ఆర్యగారు

గాంధీమహాత్ముని ప్రశంసించుట

క్రొత్తగా హిందూమతము నవలంబించిన

డాక్టరు ముర్రేగా రెను ఆంగ్ల దేశీయుడు

అమరనాథ ఆర్యగారు యొ నెల 27 వ తేది సాయంత్రము బొంబాయిలో విద్యార్థి సోదరసమితి భిక్షమున నువసంసించిరి. ఆర్యగారు వారసుకోజాల క్రిందిటనే హిందూమత గీతను స్వీకరించిరి. హిందూ సన్యాసులలోకి ఆర్యగారు కామయజుప్రయును ధరించిరి ఖద్దరు టోపీగూడధరించిరి.

"నాకు గాంధీజీపట్ల సభికును భక్తికలదు. ప్రాచీన కాలమున జ్ఞానపంపయం ప్రసానమును-వహించిన భారత దేశము కాంతిని వలకుండ జన్మనో మరల నట్టిమహాత్ముల సానమును బడయగలుగుట నిశ్చయము. కేవలమే పాశ్చాత్యుల పదములే అనుపదించుచున్న నట్టిగౌరవసానము లభింపజాలని. నేను ఆసిల్వకముగను సద్భావంతోనే హిందూమతమును స్వీకరించితిని. నేను నాజీవిత కేవలము భారతదేశ నేపయంతే గడుపుటకు నిశ్చయించితిని. ఏదోయొక పరిశ్రమను త్వరలో ప్రారంభింపగోచుచున్నది. అందువలన కచ్చుకాథ మితియును ప్రజాహిత్యమే వినియోగింపగోరెదను" అని అమరనాథ ఆర్యగారు నుడిపిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

మోటారు ప్రమాదములు:—నిన్న విధ్యాభ్యాసము సైదాపేట ఆసీని పాకవద్ద నొక మోటారు తిరుగబడి చాలాసంది అద్భుతమున దెబ్బలా తలకుండ తప్పిపోయిరి. కాని నెల రోజు ఒకరు ఆసుపత్రిలో చాపోయిరి. ఆ బస్సులో పది యాత్తులతో పదుకోడుగుల కలక మోటాపేట ట్రాంకుగేటు వద్ద రోడ్డు దిగువల మగా నుండటచే బస్సువారిపోయి డ్రైవర్ ఆ దినమునండి తప్పిపోయి ప్రక్కకాలావహింపడెను. రామలింగం అనువాతనికి గట్టిదెబ్బలు తగిలినవి. తరువాత నాతడు ఆసుపత్రిలో చనిపోయెను.

పూనమర్రికోడ్డున తెలిను దొరగారి మోటారు ఒక ఎడ్డుబండితో డీకొనెను. మోటారు కాలవహినికి తిడుగబడిన కాని దొరగారికి ఆపాయము జరుగలేదు.

లిటో వాకాలులు

నూభాస్ చంద్రబోనుగారు కాల్యలుజరిగిన స్థలమునకు బోవుట కలకత్తా మార్చి 30:—శ్రీయుతులు నూభాస్ చంద్రబోస్, మృణాళకాంతి బోసుగారలు, మంజుందరితో నిన్న సాయంత్రము బానుం చివరి తెగద్రవ పోయి, కాల్యవిషయము సంగతులు కనుగొనిరి. కొంటుండి చెబ్బులు తగిలినవారిని చూచిరి. వీరమాటలవలన రైల్వేద్యోగులు నిష్కారముగా సమ్మేదారులను కాల్యులు కారంభించిరిని వారికి దోచెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

కృష్ణనాయుగారి స్థానమున కాంగ్రెస్

అభ్యర్థిని పెట్టుట

కాలికట్, మార్చి 31:—కె. పి. రామను మిక్కిలీగా కాయూర్ కాంగ్రెసు తీర్మానమును ఒప్పుకొని నందునను నైట్ బిందెను బహుమతిని కొనసాగించుటకు కావన సభివారు చేసిన తీర్మానము నొప్పుకొనినందునను వారిని కాంగ్రెసు పక్షమున కేరళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు పంపుచువారు అభ్యర్థిగా పెట్టుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

నైమనుగారి వీడ్కోలు సందేశము

బొంబాయి, మార్చి 31:—నేడు ఇండియాను వీడుచు స్థామిటరీకవిషయముల తరపున సర్ జానునైమనుగారు యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.—కమిషనువారి ప్రసంగసందర్భము నేటితో ముగిసెను. మేము విచారించనలసిన మార్గవిషయము లెట్టివో తెలిసికొనుటకు భారతదేశ భావింపదభిష్టికి పాలుబడు వారందరి సహకారమును కోరుటకును యిప్పుడు వచ్చి యుంటిమి. ఈపనియందుగల యిబ్బందులను మేము చులకనగ జూచుటలేదు. కాని మేము ధర్మబుధితో చేయదలచిన నే వ ను మి ప్ర వా త్స ల్య ము లో దేశీయులం గీరింతురని ఆశతోవచ్చియుంటిమి. ఇప్పటికిచేసిన సభిత్తము బట్టి మాయా క నిరర్థకము కాలేదని నమ్ముచున్నాము. ఇండియాలో వివిధభాగములందు వివిధరకగుతులు చంపుములవారి పరిచయము కలిగింపుకొంటిమి. ఉత్తర భాగము దక్షిణభాగముగూడ చూచితిమి. ఇంతకన్న యెక్కువ ఒక్కకాంతమును సాహభూతిగోరెడికార్యము వేరొకటిలేదు. మాయత్తము జయప్రదముగ నెరకేరునని నమ్ముచు కొద్ది నెలల వరకు ఇండియాను వీడి వెడలుచున్నాము". (ఫ్రీ ప్రెస్)

విద్యార్థి ఆత్మహత్య

స్కూలుఫయినలు పరీక్ష కడతేరదని నిరాశ

సెకెందరాబాద్, మార్చి 30:—20 ఏండ్ల బ్రాహ్మణ బాలుడు అత్మహత్యగానియొకానిన వార్త హైదరాబాదునుండి తెలియవచ్చెను. శ్రీనివాసము అను యాయనకడు రెండుసార్లు పరీక్షపోవుటచే మూడవసారి పరీక్షకుపోయి ఒకజోడి ముగ్గునిప్రశ్నింప యాసారిగూడ విఫలమగునని ఆతడుచెప్పెను అంత నిరాశచేసి నైట్రికతనిడుత్రాగి మితిలేని బాధనొందుచనిపోయెను. (ఆ. ప్రెస్)

అమానుల్లా రాజపంపతులు కాకా ఎక్సెంజిరి లండన్ లో జూచిరి. (ప్రత్యేకతంబి)

సరస్వతీపవరేక్షేనే రాజముండి

అన్ని విధములగు అచ్చుపనులు, బైండు పనులు చేయబడును.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం. మార్చి ౩౧ -వ ౩1 తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

విద్యుత్తులు

కుసుమ తెగలివి ,, క 43 కలది 12 12 0 14 8 0

నల్లారిది ,, డిబ్బా ,, 15 0 0 16 0 0

ధిల్లి ,, డిబ్బా ,, 15 0 0 17 0 0

రాగులు క. 164 జస్తా 1-8 ,, 11 8 0 12 0 0

సవ్వలు ,, ,, 20 0 0 22 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు జస్తా 1-8 క 198 ,, 15 0 0 16 0 0

సెనగలు ,, డిబ్బా ,, 12 8 0 18 8 0

శనలు ,, డిబ్బా ,, 14 0 0 16 8 0

మినుములు ,, డిబ్బా ,, 14 0 0 17 0 0

జొన్నలు ,, క 195 ,, 12 0 0 12 4 0

3. నూనెపప్పులు

సవ్వలూనె కా 1-8 ,, 184 0 0 155 0 0

సెయ్యలు 1-8 ,, 14 0 0 21 0 0

మినుకేనెనగపప్పు కా 1-8 ,, 50 0 0 52 0 0

చేతితోకొట్టిన ,, ,, 48 0 0 46 0 0

శననగనూనెనగ కా 1-8 క 107-0 మినుకేనె 105

అమడనూ కా 1-8 104 0 0 106 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాడవనూ కా 1-8 83 0 0 90 0 0

మారవనూ కా 1-8 55 0 0 56 0 0

మిరవకాయలు(గుంటూరుది) కా 1-8 91 0 0 98 0 0

చనియలు ,, కా 1-8 91 0 0 98 0 0

గుంటూరుపాడకట్టు నీలిమూడు ములుగు 1-8 క 40,42

కాకనా నీలిపాడకట్టు ,, ,, 50,52

రెల్లము కా 1-8 క 28 0 0 50 0 0

అమ్మచక్కర జస్తా 1-8 ,, 29 6 0 29 8 0

శింకవండు కా 1-8 ,, 28 0 0 60 0 0

5. ధనుము

వట్టారం కా 1-8 ,, 29 0 0 81 0 0

చదరం ,, 28 0 0 29 0 0

కవుడు ,, 28 0 0 29 0 0

6. నూలు

నం 20 తేస్తి సింహం యాజ్జి 7 0 0

నం 6 ,, కట్టారి ,, 4 9 0

నం 24 ,, లాజ్ ,, 6 0 0

నం 20 1/2 రెస్ట్రెయ్డ్ ,, 6 12 0

నం 40 కామ్యుర 10 పా ,, 10 4 0

నం 44 సాంబో ,, 8 8 0

నం 40 రాజ్ ,, 8 12 0

నం 4 తేస్తి నూనీడు ,, 4 0 0

7. దూది

జోంబానెట్టు కాతక 1-8 క 378 0 0

8. లోహములు

నండి 100 కులం 1-8 క 60 12 0 క 61 0 0

జంగార తులము 1-8 ,, 21 0 0 21 2 0

జవరము 1-8 13 8 0

ఇక్రడి కా 1-8 ,, 234 0 0 286 0 0

కాసి కా 1-8 ,, 295 0 0 300 0 0

9. రంగులు

అతిశయ స్వీట్లరంగులు(అతిశయరంగు) సింహం

పీపా 1-గ్రేడి 20 క క 6 0 0

,, నీలిరంగు 1 క 1 12 0

,, 14 రంగులు 1 11 0

,, 28 రంగులు 1 11 0

,, 56 రంగులు 1 10 0

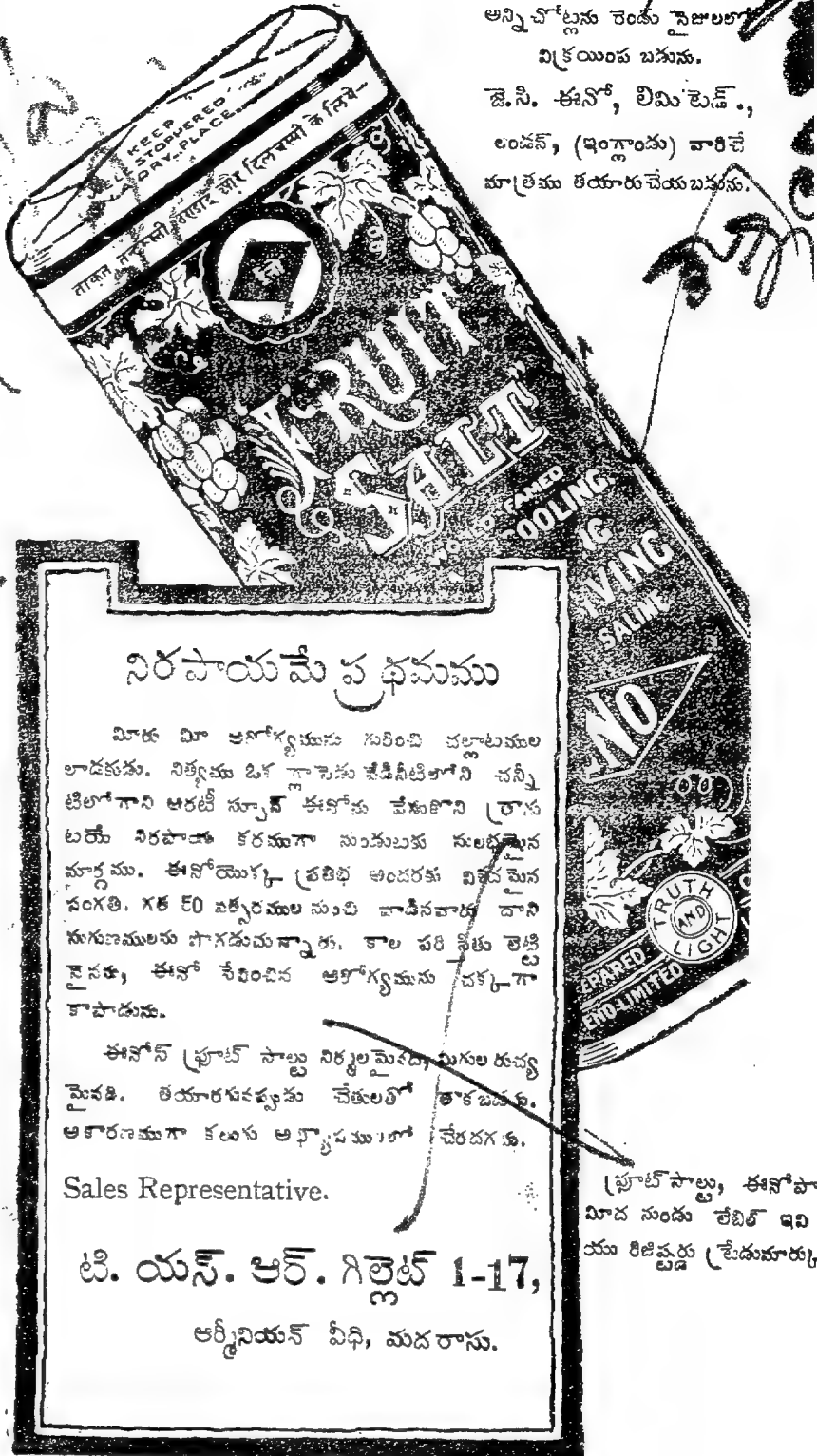
,, 1 అందరంగు 1 10 0

జెక్కిలు పొక్కు పొక్కు(జెక్కిలు) 3 3 0

కాంగో 3 3 0

చదరంగు 1 2 0

అన్ని చోట్లను చెండు పెట్టాలి
విక్రయింప బడును.
జె.సి. ఈస్ట్, లిమిటెడ్.,
లండన్, (ఇంగ్లాండు) వారిచే
మాత్రము తయారుచేయబడును.

నిరపాయమే ప్రథమము

మీరు మీ ఆరోగ్యమును గురించి చల్లగాను
లాడవను. నిత్యము ఒక గ్లాసును తేడినీటిలోని చల్ల
టిలోగాని ఆరటి స్పృష్ ఈనోను చేసుకొని రాను
టయే నిరపాయ కరముగా ముడుపును ముట్టిన
నూర్ణము. ఈనోయొక్క ప్రతిభ అందరకు విశేషమైన
సంతతి. గత 50 సంవత్సరములనుంచి వాడినవాడు దాని
గుణములను పొగడుచున్నాడు. కాల పరి పేరు తెల్ల
నైనది, ఈనో సేవించిన ఆరోగ్యమును చక్కగా
కాపాడును.

ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్టు నిర్మలమైనది ముగుల రుచ్య
మైనది. తయారగుచున్నది చేతులతో తాకబడును.
అకారణముగా కలుగు అభ్యాసములలో చేరదగదు.

Sales Representative.

టి. యస్. ఆర్. గిల్లెట్ 1-17,
ఆర్మినియన్ వీధి, మదరాసు.

ఫ్రూట్ సాల్టు, ఈనోస్ ఫ్రూట్
మీద నుండు లేబిల్ ఇవి అన్ని
యు రిజిస్టర్డ్ ట్రేడుమార్కులు.

తక్షణిలలోని విచిత్రవస్తు ప్రదర్శనశాల

ధిల్లీ, మార్చి 29:—గా! 57 మహమ్మదు హబీబుల్లా
గారు ఏప్రిల్ 8 తేదీని ధిల్లీనుండి బయలుదేరి తక్షణిలకు వెళ్లె
దరు. అచటి ప్రాచీన చిత్రవస్తు ప్రదర్శనశాలను తెరచి ప్రా
రంభోత్సవము జరిపెదరు. 5 తేదీని యీ ప్రారంభోత్సవము
జరుగును. హబీబుల్లాగారు 288 7 తేదీకి ధిల్లీవచ్చి 17 తేదీని
దేరాదూనుకు వెళ్లెదరు. 2888:28:15 తేదీకి వచ్చి 16 వ
తేదీ సిమ్లా వెళ్లెదరు. (ప్రీ.పె.)

బాబా గురుదత్ సింగుగారు అరెస్టుచేయబడిరి

కలకత్తా, మార్చి 28:—కొమగటానూరా స్టీమరులో
నుండి దిగివచ్చి రాజక్రోహ సేరాలోపితులై పూర్వము నుప్ర
సిద్ధి నహించియుండిన బాబా గురుదత్ సింగుగారు ఇటీవల
నొసరిన యువశ్యాసముకటి రాజక్రోహ పూరితముగానున్న
దనియెంచి 124 నెగ్గు క్రింగ కలకత్తా మేజిస్ట్రేటుగారు
సేరాలోపణచేసిరి. తేను విచారణ, ఏప్రిల్ 12 తేదీకి నాయి
దా వేయబడెను. (అ.పె.)

లారెన్సు మేయోకంపెనీ మరాలు

పదివేల రూపాయలు అపహరించుట

రంగూను, మార్చి 29:—రంగూనులోని లారెన్సు
మేయో కంపెనీ మరాలు పదివేల రూపాయలు అపహరించె
నని సదరు కంపెనీ మేనేజరు తెలియజేయుచున్నాడు.
(అ.పె.)

బై రాగీనేముతోవచ్చి ఆడపిల్లలను అపహరించుట

బొంబాయి, మార్చి 29:—భావనగల్లో 4 గురు వైరా
గీలువచ్చి ఇద్దరు ఆడపిల్లలను 8 ఏండ్లు 10 ఏండ్లు యున్నగు
వారిని అపహరించి తీసికొని పోవుచుండిరి. పోలీసువారు
ప్రొవలో పీరినిచూచి అనుమానముమీద అరెస్టుచేసిరి.
(ప్రీ.పెను.)

దేశోపకారి పత్రికాసంపాదకుడు కన్వించుటలేదు

రంగూనులో దేశోపకారియను అవసరపత్రికా సం
పాదకునిపై రాజక్రోహపు సేరము ఆరోపింపబడెను. కాని
ఆసంపాదకుడు పరారీయయ్యెను. ఇంతవరకు కన్వించలేదు.

లాలా లజపతిరాయిగారి దక్షిణదేశయాత్ర

ధిల్లీ, మార్చి 30:—లాలా లజపతిరాయిగారు గతరాత్రి
ధిల్లీనుండి బయలుదేరి గ్వాలియరువెళ్లెరి. అచటినుండి దక్షిణ
హిందూదేశమునకు వచ్చెదరు మలయాళం జిల్లాల అప్పిల్వో
విషయమై లజపతిరాయిగారు దక్షిణదేశము వచ్చుచున్నాడు.
(ప్రీ.పె.)

సర్ బేసిల్ బ్లాకెటుగారి వీడ్కోలు

ధిల్లీ, మార్చి 29:—సర్ బేసిల్ బ్లాకెటుగారు సేటిదిన
ము ధిల్లీలో నేహవ్యమువద్ద వీడ్కోలు గైకొని ఇంగ్లాండుకు
పయనమై వెళ్లెరి. (అ.పె.)

క్రాన్ థియేటరు

2253

31-3-28 శనివారమునుండి 3-4-28 మంగళవారమువరకు

4 దినములు మాత్రమే ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు

సాయంత్రం 6 గం-15 ని, రాత్రి 9 గం-30 ని.

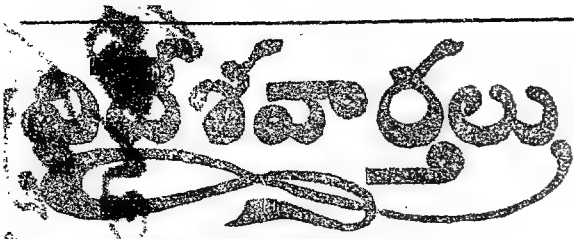
మదన్ థియేటర్స్ లిమిటెడ్ వారు

ప్రస్తుతం ఉదేక పూరితమైన డి. డబ్ల్యూ

గ్రీత్తుగారి దివ్యకథలుగు

“ప్రేమ పుష్పము”

ప్రదర్శించబడును. మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన నటనలు
గల 7 రీల్సు. రివ్యూ, రివ్యూ, రివ్యూ, రివ్యూ, రివ్యూ, రివ్యూ, రివ్యూ
సహాయముతో ప్రధానకథానాయకుడు చిరకాలమువరకు జ్ఞా
పకముండునట్టి కథ. ఆనీక యితర ఫీల్ములుకూడ ప్రదర్శించ
బడును.

అమృతవార్త రామబారములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలంబి)

లండన్, మార్చి 28:—బాంబేలోని అమృతవార్త రాజా గార్లు చాలసేపు మాట్లాడిరి. బాంబేలోని అమృతవార్త రాజా బారిలో మాట్లాడిరి. ఆంగ్లో-ఆఫ్ సరియములనుగూర్చి నిర్ణయములుగా ముచ్చటించిరి.

ప్రీవియోజకాధికారము

లండన్, మార్చి 28:—పురముల కిచ్చిన వరతులతో సే ప్రీవియోజకాధికారము నియమించి డిల్లీ ను కామన్వెల్త్లో సర్ జాయిన్ట్ సెక్రటరీ ప్రవేశపెట్టిరి. విశ్వవిద్యాలయ నియోజకాధికారము ప్రీవియోజకాధికారములకు సమానముగ నుండవలెను. ఇచ్చేసంవత్సరము ఎన్నికలకు క్రొత్తవిషయము ప్రవేశపెట్టెదరు. 1929 మే మొదటి తేదీన అమృతవార్తలో నికి చెప్పును.

ఆంగ్లో-ఈజిప్టు రామబారములు

మొకటిగాని ప్రకటనము

ప్రభువులసభలో ప్రశ్న

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలంబి)

లండన్, మార్చి 28:—ప్రభువులసభలో సార్వజన ప్రభువుల కౌన్సిల్ ప్రభువు ఇట్లు చెప్పెను:—ఈజిప్టు ఒక బడికను తయారుచేయు చున్నంతకాలము జోమినియను ప్రభుత్వములకు ప్రతినిధియనును చెప్పితిమి. ఈజిప్టును చెప్పినవరకులు బ్రిటిషు ఈజిప్టుప్రభుత్వములకే సంబంధించినవి. ఒకటిగాని డిక్టేటర్లను సాధారణవిధానము నంగీకరించవలెనని జోమినియనులను గొరితిమి. అంతియగాని వారుగూడ పాల్గొనవలెనని కోరలేదు. ఒకటిగాని బాగున్నదని జోమినియనులవారు చెప్పిరట. ఆవరతుల కెట్టి ఆక్షేపణను చెబువలెదు.

అమృతవార్తాగారి భార్య సార్వజనానికి లండన్ మేయరు, మార్చి 28:—ఈజిప్టు గుర్తులకు లాగున బంగారు గాజును బహుమతిచేసెను.

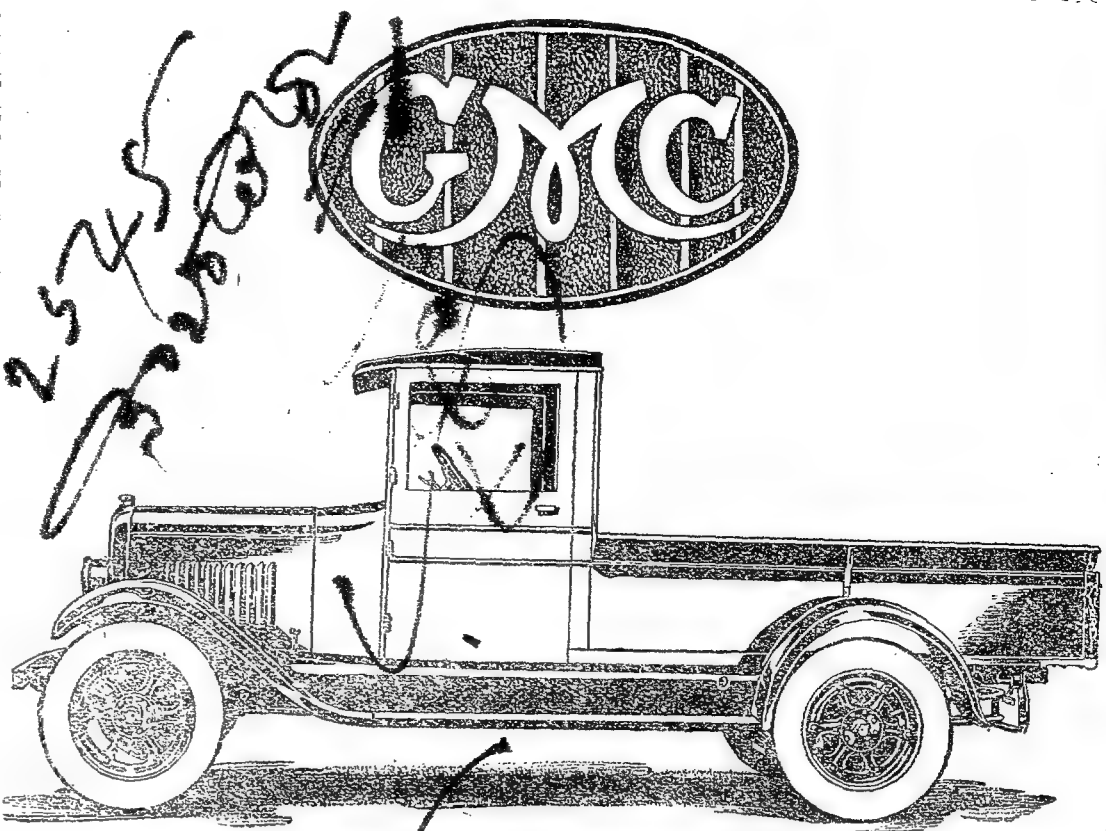
బ్రిటిషు బొగ్గుగనులు

51 వేల మంది బాలురు పనిచేయుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 28:—బ్రిటిషు బొగ్గుగనులలో భాగ ర్జనున ఇంకను 51 వేలమంది బాలురు 15, 16 సంవత్సరముల వయస్సువారు పనిచేయుచున్నారట. 8 గంటలు పనిచేయవలె ననియొన్నను బాలురు 16 గంటలు పనిచేయునటుల బాధించు చున్నారనియు తానుగూడ 12 సంవత్సరముల ప్రాయముననే గనులలో పనిచేసిననియు, 1925 లెక్కల ప్రకారము ఇట్లు పని చేయుటచే 9 వేల బాలురు తుతగాత్రులైననియు, నిరుడు 87 వేల పనిచేయిననియు, ఉదయము నాల్గంటలకు గనులలో ప్రవేశించి రాత్రి 8 గంటలవరకు పనిచేయుచున్నారనియు, ట్రమరుల మరునాడు నాలుగుగంటలకు పనిలోనికి పోవుచున్నారనియు అనియొమ్మె విచారణసల్పుటకు పార్లమెంటుసభ నాపు శేయవలెనని బ్యాటిగా రొకతీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. ఇక ముం కిట్టి శీరములను చేయువారముగాను గనులయజమానులు ఆభయ మొసగుటచే ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువా శేవర్యను దీసికొనలేదనియు చెప్పిరి.

మొత్త కమిషను ఖర్చులను ఆసంక్షిల్లో అదనపు గ్రాంటుగ భిన్నాభిప్రాయము లేకనే ఆమోదించుటచే నయి మక కమిషను బహిష్కరణోద్యమము పటాపంచలైన దని ప్రముఖప్రతిక డిల్లీ విలేజరి చెబుతున్నాడు.

జి. యమ్. సి. ట్రక్కులు బరువు పనులకు మిక్కిలి అనుకూలమైనవి

ఏలన దానిలోని ఇంజన్, ఛాంజీ తగు బరువును మోయగలుగునట్లుగాను, పెద్ద సైజులోను తయారుకాబడినవి. ట్రక్కులు తరచుగా భారించవలసి ఎక్కువ కుదిరింపుట, రైలింగ్లకులలోను కావలసియుండును. మరియు ఎక్కువ బరువును మోయవలసియుండును అన్నిటి కనుకూలమగునట్లు జి. యమ్. సి. ట్రక్కులను బలముగా తయారుకాబడెను. ఈఅపారమైన బలము కలిగియుండుటచే ఎల్లప్పుడు ఎడతెగక పనికొనయోగించును. పైభాగములు చాల కాలము వరకు మచ్చును, బరువు మోయదగిన భాగములు ఎన్నటికి యిరగవు.

జి. యమ్. సి. ఇంజను దాని నిర్మాణము ననుసరించియే తయారుకాబడెను ఎట్టిశీలలందైనను యిది కులభముగా పోవును. జి. యమ్. సి. ట్రక్కులకన్నిటిని ఉపయోగించు ఇంజన్లన్నియు కొంచము సైజు భేదములేపు అన్ని ఒకే మాదిరిలే. 80-cwt. మాడల్ 15 టన్ ట్రాక్టు కండీన గుణముల దన్ను కలిగియున్నది. మిగతా నిర్మాణములతోయు అలాగుననే ఉండెదరు.

జి. యమ్. సి. ట్రక్కులను ఉపయోగించిన ప్రతిభాగము ట్రక్కు కుపయోగించదగినదియే. బరువును లాగుటకు ప్రత్యేక జి. ట్రక్కులలో ఎక్కువ బరువుముగా నొనర్చబడెను. ప్యాకేజరు కారుల కుపయోగించు భాగము లిం దుపయోగించలేదు.

జి. యమ్. సి. పనికొనక నిర్మాణమైనది. దానియొక్క పనితీరు, కులభమనము అన్నియు విశదమైయు న్నవి. ఖరీదుమాడ ఆవిశ్లేష్యమే.

Sole Distributors:—R. PATEL & Co., MADRAS.

మదర్ ఇండియా

జోనాథన్ కేపుగారు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 28:—లండన్ ప్రెస్సులో మదర్ ఇండియా ప్రకటనమునుగూర్చి ఇట్లు చెప్పిరి. మదర్ ఇండియానుగూర్చి మొదట 1927లో న్యూయార్కుకు బోయినపుడు వింటిని. ప్రాతప్రతిని ప్రకటించుచునే మేయోకన్య కాకిచ్చెను. ఒడలో చదివితిని. నాథరము (కంపెనీ) ప్రకటించుట కంగీకరించితిని. ఆగ్రంథమును కొనియాడుచు ప్రకటించితి. ప్రకాశవలతో ప్రభుత్వాధికారులు ఎట్టి రాయబారములను జరుపలేదు.

ఇండియాలో అంటరాని వారి సంఖ్య

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 27:—బ్రిటిషు ఇండియాలో సరిగా ఎంతమంది అంటరానివారున్నారో దేవు పిలువలేకన్నదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని చెబువలెనని కోరితిమనియు వింటర్బక్ ప్రభువు కా మన్న సభలో వెల్లడుగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. వెల్లడుగారి సందేహమును ఇండియా కార్యాలయము వారు బాపలేకుండుట ఆశ్చర్యమని ప్రతిపత్తులలో ఒక రనిరి.

మొన్న ఆసంక్షిల్లో అంటరానివారు 40,000,000 మంది యున్నారని చెప్పినను ఇండియా కార్యాలయమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి జాబుకై వేచియుండుట జూడ వారి ఆసమర్థతను బాటుచున్నదనిరి.

విద్యాకాఖమంత్రి నడింపు ప్రకారము 2,850,000,000 మంది.

ఆభివృద్ధికరము పరిస్థితులతో గూడుకొన్న ఫ్యాక్టరీ టిల్లును కామన్వెల్త్లో ప్రవేశపెట్టెదరు.

సిలోను సంస్కరణములు

కమిషను విచారణ

లండన్, మార్చి 28:—యూరపియను సంఘమువారు దొంగమోరుకమిషను ఎదుట సాక్ష్యము నిచ్చిరి. అండ్లీ డెలివీరి:—సిలోను యూరపియనులు, వాటికేళ్లకుల యభిప్రాయముతో ఏకీభవించుచున్నారను. కాని యూరపియను ఆశయములకు కొంతప్రతికూలభావ మున్నదని భయపడుచున్నారను. కావనసభలో ప్రజానిర్వచిత అసభికారసభ్యుల సంఖ్య విస్తారముగనున్న ప్రమాదమానును విషయమై భిన్నాభిప్రాయములు బాధించుచున్నవి.

సర్వత్ర ఒకటే మోస్తరు శేతనము లుండవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధముచేసిరి. దానివలన సరకు తయారగుటకు ఎక్కువ ఖరీదగుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఒత్తిడి లేకనే మాసంఘములు కార్మికుల షేములను అరయుచున్నారను.

ఎక్కువగ ఆదాయము వచ్చుటకు యూరపియనులే ప్రధాన మగుటచే వారికి తగిన ప్రాతినిధ్యము నీయకుండుట బాగులేదు. గవర్నరు అధికారమును అధినివేశములమంత్రియధికారమును గుర్తించునటుల సిలోను ప్రభుత్వము చేయవలెను. ప్రత్యేకముగ ఒక తెగకు లాభమును కలగలేదుకుండ యూరపియనులకు నష్టములేకుండ చేయవలెను. ప్రస్తుతవిధానము అభివృద్ధికి భంగముగ నున్నదనిరి. శాసనసభకు మా యూరపియనులను అభ్యర్థులగ వైభవ ముంటిమి. వర్తకముతోడ మునిగి యుండుటచే రాజకీయములందు విస్తారముగ పాల్గొనుటకు వీలు లేదనిరి.

సిలోను ప్రజలే తమ ఎట్టిటులను వ్యవహరించుకొన్న తప్పులేదని రెస్లింగు గా రనిరి.

మోటారులో స్పిర్టులలో ఈజిప్టును గలుపుటచే ప్రమాద మున్నదిగాన దానినిగూర్చి హెచ్చరించవలెనని ప్రభువుల సభలో చెబుట అట్టియుపద్రమము లేదని యునైటెడ్ స్టేటుస్ లో చెప్పిరిగాన హెచ్చరించవలెనని లేదనిరి.

స్త్రీనియోజకాధికారము

(బీమునర్వసు)

లండన్, మార్చి 30:—స్త్రీనియోజకాధికారము నిచ్చు చట్టమునకు ప్రతిపక్షము వలచుచున్నాడు. బిల్లును ప్రోత్సహించువలెనని టోరీసభ్యులు చెప్పిన తీర్మానము వీగిపోయెను. 10 మంది ప్రోత్సహించువలె ననిరి. 387 ప్రతిపక్షముగ నుండిరి కాల్చికసభ్యులు ఆమోదించిరి. వచ్చే మేలోపుగ క్రొత్త ఓటర్ల జాబితాపూర్తియగును. ఆప్పటివరకు ఎన్నికలు ఆగిపోయినచో స్త్రీలు ఎక్కువగా ఓటుజేసెదరు.

రాయలుకమిషను

ఔముప్పత్రిక (బీమునర్వసు)

లండన్, మార్చి 30:—రాయలుకమిషను అనుకొన్న పనిని సాధించుకొనెను. చాలవరకు అనుకూలముగనే కార్యము జరిగిపోయెను. స్వరాజ్యవాదులు సహాయనిరాకరణము నవలంబించుట సహజమే. కాని సహాయనిరాకరణము నవలంబించిన లిబరల్స్యు డ్దేశ్యము వ్యక్తిసంబంధమైనవి సముచితసహకారవాదులగుడ మిన్నకుండుట అసమంజసము. సర్ జాన్ సైమన్ గారు అతికష్టమున పరిస్థితులను మంచిపై పుణ్యముతో మంచిపీకతో యుక్తిగ నిర్వహించిరి. ఆతనిసహచరులుగుడ తదనుకూలముగానే ప్రవర్తించిరి. ఉత్సాహముతో ప్రారంభ కార్యమును సాధించిరి. రాయలుకమిషనుకు విశ్వాసముతో చేయునటులను జేసి ఇంటి కేగుచున్నాడు.

అమానుల్లా రాజా గారు తర్కిక వచ్చునపుడు ఘనస్వాగత మొనర్చుటకు తురువగ్రభుత్వమువారు 60 వేల పానుల సామానును గొనిరి.

ఒక లండన్ పాఠశాలవిద్యార్థి తనతండ్రితో సరాసరి మోటారుబండిలో 20 వేల మైళ్లు పోయెను. ఏప్రిలు ఆఖరు నకు 50 వేల మైళ్లును పూర్తిజేయునట. ఇంతవర కింతదూర మెవరును పోలేదట.

రాయలు ఓటుకు నాకాదళ నిర్ణయము మార్చి 31 లేదీకి వాయిదావేయబడెను.

మెక్సికోలో పోరాటము

రక్తపాతము

మెక్సికోసిటీ, మార్చి 29:—మంగళవారము బుధవారము ఘోరముగ పోరాటము జరిగెను. రక్తప్రవాహములైనవి. 95 మంది విప్లవకారులు, పోరిరి. ఇందులో ఇద్దరు పురోహితులు ఇద్దరు సైన్యాధికారులు నలుగురు సైనికులున్నారు. వారందరు చనిపోయిరి. 40 మంది తుపాకాములైరి. 47 రు పట్టుపడిరి. గంటా జతోవిప్లవము ఆంతరించినవస్తున్నట్లు. ప్రభుత్వ సేనలు 180 గుట్టులును, 67 తుపాకులనుబట్టుకొనిరి. 300 మంది విప్లవకారులున్నారు. మంచిస్థానములందున్నారు.

జర్మను పార్లమెంటులో

కొట్టుకొనుట

బెర్లిన్, మార్చి 28:—రిచిస్ట్రార్ సభలో కమ్యూనిస్టులు సోషలిస్టులు వాదోపవాదములతో కొట్టుకొనిరి. సభను 80 లే దినరకు ఆపుజేయవలసివచ్చెను.

సోలమన్ దీవులపాత్ర

తులూగీ, మార్చి 29:—సోలమన్ దీవులలో బ్రిటిషు అధికారులకు జంపిరని అరస్తుచేయబడిన బండిలో 10 మంది చనిపోయిరి. చెఱసాలతిండి ఆకాగ్యముగ తనందిన ఇంకొక 26 గురు రక్తివీరచనులతో బాధపడుచున్నారు. విచారణ ఈర్థర అయినపిదప జరుగును.

గాంధీగారు గ్రేటుబ్రిటనుకు వచ్చెనపుని విరి డెయిలీ న్యూసుపత్రిక సంకలించుచు స్వాగతమొసగున్నది. ఇండియాలో గొప్ప జాతీయపురుషులు యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రెసిడెంటువలె వారిరాష్ట్రములోనే ప్రస్తుతున్నారను అభిప్రాయమున్న అది తప్పదున్నది.

అస్ట్రేలియాకు నెల 1 కి 300 మంది ఇటలీ ప్రజలును వల సహావుటకు ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుజేసిరి.

నాకాదళ నిర్ణయము

బ్రిజ్జిమన్ గారు

రుస్సి, మార్చి 29:—యుద్ధవృత్తులో బ్రిటిషువారే ఎక్కివగ యుద్ధవలెనను తలంపుగాదు. వాషింగ్టను ఏర్పాటుకు విరుద్ధముగ జేయకలంపులేదు. మూడుదేశములకు తిగివలెను మిత వ్యయముతో నాకాదళమును నిర్ణయించుటకు ఏర్పాటుజేయ వలెనని బ్రిజ్జిమన్ గారనిరి. అందరికిని ఇష్టమును ఏర్పాటించును ముద్రవచ్చు ననిరి.

ఆయుధముల దొంగతనము

లండన్, మార్చి 29:—ఇంగ్లండులో ఆయుధములు మందుగుండుసాము గినిగూర్చి విధివిరామము లేకుండ పోలీసు వారు పరిశోధనలకు స్వయంసేయున్నారు. కొందరిని పట్టుకొనిరి. ఎవరును తమయొద్దేయుటలను తెలుపలేదు. స్వప్తముగ దొంగతనముగ ఆయుధములను ఎగుమతిజేయుటకు గొప్పకట్ట ఏర్పడినది. ఒకకుట్టుపనివాడేమియుజెప్పలేదు. శిక్షననుభవించెను. పెద్దపంపుములు ఏర్పడినవని జేలినది. మరల ఇంకొకకొన్ని తుపాకులను బట్టుకొనిరి.

మేయోకన్య ప్రాంతము కేసి అచట తన మదర్ ఇండియా గ్రంథమును అన్ని యూరపుభాషలందును ప్రకటించుటకు వచ్చె నట పత్రికాప్రతినిధులు ఆమె జెప్పుపంగతులను సరిగా తెలుప కుండుటచే ఎవరికిని ఆనకాము నిచ్చుటలేదు.

ఇండియాకు ఇంతలో బోదలయకొనలేదని ఆమె చెబి పెను.

అమానుల్లా రాజా వేకాటయందు గారడీ జూపెనట. రెండుజేబురుమళ్లును ముడివేసి ఒకరుమాలగ జేసెనట.

అమానుల్లా రాజా గారు లివరహోముపథు సబ్బుల్ల కా ర్యాలనును జూచిరి. చాల సంతోషించిరి.

జర్మనువైమానికులు 28 లేదీని బయలుదేరి బల్గో నెలు కేగెదరు.

అమెరికనులు, 8 క్రూయిజులను, రెండు జలాంత ర్థములకు కట్టుటకు 48000000 డోలరులను ప్రతినిధిసభవారు ఆమోదించిరి.

చివర్ లెట్

for Economical Transportation

ఎల్లప్పుడు నాయకుడు

ప్రస్తుతమున్న దివ్యమైన కారులలోకెల్ల చివర్ లెట్టే నాయకత్వము వహించినట్లు ప్రపంచమంతయు అంగీరించియున్నది. హిందూదేశమునందు కాశ్మీరమునుండి తిరువాన్కూరువరకును, బర్మానుండి బెలూచి స్థానమువరకును ప్రతి ఊరు, పట్టణమునందును, ప్రతివెద్ద బాటయందును మోటారుకారు విలువకుతగిన ప్రమాణికమైన చివర్ లెట్టుని అంగీకరించబడియున్నది. ఏలనాగా చివర్ లెట్టు నిరంతరము తక్కువస్థితిలోనుండిన మోటారుకారులకు నూతన అభివృద్ధిలను గలిగించుట, చూపున కెక్కువ విలువను గలిగించుట, తాళిమిని, చక్కగ పనినినెరవేర్చుట మొదలగువాటిని ప్రవేశపెట్టుచున్నది. గనుకనే చివర్ లెట్టు మహాఘనమైన నాయకత్వమును కాపాడుకొనగలుగుచున్నది. హిందూదేశమునందుకూడ మిగత ప్రపంచమందువలెనే మోటారుకారును కొనడము రకము, ధర ఈ రెండు ముఖ్యవిషయములపై ఆధారపడియున్నది. చివర్ లెట్టు ఎప్పుడును కావలసిన ఈ రెండు విషయములలో అధికముగానే యుండును.

SIMPSON & Co., Ltd., MADRAS.
G. H. BOOLEY & Co., BANGALORE.
T. STANES & Co., Ltd., COIMBATORE.

అనర్థము

ఒక దేశములోని రత్నఖనిలను, ప్రఖ్యాతపరిచెద మని పరదేశములవారు త్రవ్వయ్యెత్తి దొరికిన దేశము నుండి వానిని దొలగించి పరదేశములకు బట్టుకొనిపోయి యివిగో యిది ఫలాని దేశమున మేము కనిపెట్టి నాము. అక్కడివారు వీని ముక్కమొగమయిన వెలుగుడు అని చాటుటకంటె, ఆ దేశమువారికి అర్హత గల్గింపజేసెదవరకు, అట్టిగనల నానిదేశములవారు త్రవ్వయ్యెత్తుకొంటే శ్రేయము. ఆ పరదేశమునా దేశముమీద నిజమయిన గౌరవముతో నాగనలను ద్రవ్యపరచి, యందుదొరికిన రత్నాలను నాదేశమునకే చెందిజేయుట ధర్మము. ఈ సంగతి చెప్పవలసిన ప్రస్తావనగా:— రెండేండ్లనుండి దొరతనమువారు గుంటూరుజిల్లాలోని సిద్ధపాగాడును కొండగల్లును, కృష్ణాజిల్లాలోని రామచంద్రాపురమును, పద్మావతి జిల్లాలోని తిరువర్ణం నూలమును దొరికిన వానిని ద్రవ్యంజనాగిరి, అందు అనర్థములైన పాదస్థలములు స్థూపశిలములు, స్వర్ణహారాద్యాభరణములు, పన్నెన్నో పంటదొలపని దొరికినవి. వాని నింతవర కెవ్వరికిని జూపలేదు. కాని ఈ వారము మైక్యుఆఫ్ ఇండియాపత్రికలో ప్రాచ్యమును పరిశోధక కాఖా సర్వాధికారులగు సర్ జాకాబుల్ల దొరగారు, వానిలోని కొన్నింటి రూపచిత్రములను బ్రకటింపిరి. అని ఆచారపు గొల్పునదిగానన్నది. అట్టి వింకనెన్నిగలవో, దొరతనమువారు వానిని ఆంధ్రదేశమునుండి దొలగించి మద్రాసు మ్యూజియములో కొన్నింటిని, కలకత్తా మ్యూజియములో కొన్నింటిని ఉంచుటకు ఏర్పాటుచేయుచున్నట్లు ప్రవాదము బయల్పెట్టెనది. గవర్నమెంటువా రిట్టిపనుల నింతకుందు పలు దడవలు చేసినారు. ఆంధ్రదేశ గౌరవము ఆంధ్రులు గుర్తించుట కర్హత లేకుండజేసినారు. భట్టిప్రోలులో దొరకిన బుద్ధదేవుని యస్థితకలములను దేశాంతరముల కొసంగిరి. అద్భుతములయిన యమరావతి స్థూపశిలములను ఇంగ్లండుకు గొన్నింటిని సముద్రమునకు గొన్నిటిని పాల్పటిచిరి. మద్రాసున గొన్నింటిని జీర్చిరి. ఈనడుమ గుంటూరుజిల్లాలో దొరికిన గోలిస్తూపచిత్రముల మద్రాసునకు గొనివచ్చిరి. బెజవాడ మ్యూజియమున కేల చేర్చరాదు? ఆంధ్రరాష్ట్ర మెన్నటికైన వేరుపడవలసినదేకాదా? ఇప్పుడు క్రొత్తగా దొరికిన రామచంద్రుల సిద్ధపాగాడును కొండస్తూపములందు దొరికిన రత్నఖనిని మద్రాసు కలకత్తాలకు గొంపొవనిప్పుట ఆంధ్రదేశమునకు మహానర్థము. మహామనము. ఆతర్వాత ఆర్యాచార్యులను పులను మేము చూచుకొన నోచుకొనమెతి మని యాంధ్రులు తలగోకికొనవలసినవారగుదురు. ఊరూరపట్టణపట్టణమున సంఘ సంఘమున ఇట్టి యసందర్భము జరుగకుండుటకై వెంటవెంటనే సభలుజరిపి దొరతనమువారి యసందర్భ కార్యము పొగనియకుండ నడ్డుపడవలెను. అయినర్థ శస్త్రపులనెల్ల బెజవాడ మ్యూజియమునకు చేర్చునట్లు చేయవలెను. బెజవాడ మ్యూజియము తగిన వైకాల్పాధికము లేనిదేని దొరతనమువారును ఆంధ్రులును వానిని వెంపొందింప జేయవలెను. ఇల్లు చాలదని పండినపంటను బరుల కర్పించురా? బెజవాడ మ్యూజియమున చోటు చాలదని యారత్తురాని మద్రాసు కలకత్తాల పరము చేయ సంకీర్తించరాదు! దొరతనమువారి కిట్టియూహా తల్లి గూడదే! ఆంధ్రులారా ఆంధ్రమును దొలగింపుకొనుదు! జాగ్రత్త! జాగ్రత్త! జాగ్రత్త!

(అభిమాని.)

అరుణాచలప్రభువుగారు భారతదేశమునకువచ్చిరి కీ! శ్రీశ్రీ! సీంహా ప్రభువుగారి పెద్దకుమారులు తిరిగి ప్రభువు బిరుదునునకు పొరనులేయున్నారు. ఈ అరుణాచలప్రభువుగారు తమ తండ్రి విశ్వేశ్వరవారకు యూరొప్పు ఖండములో నుండగా విని భారతదేశమునకువచ్చిరి. మొన్ననే బొంబాయిలో స్త్రీమరుదగి కలకత్తాకు వెళ్లిరి. (అ.ప్రె.)

నవరణ

‘గుంటూరుమండల కాంగ్రెసు నాయకులకు విన్నపము’ అనువ్యాసములో రెండవపేరాలో ప్రప్రథమమున మీరలు బయటకు ఆచరణ యందుంచుచూ ఇతరులకు బోధింపుచు అనువాక్యములో “బయటకు” అనుమాట పొరపాటున వ్రాయబడినదని తిరిగి ఆంధ్రపత్రికలో వెంటనే ప్రచురింప గోరెదను.

సూ. సరిజీవరాయణం,
24-3-28.

గుంటూరు, సోనియలు అస్త్రసన్యాసవిధానముతో ఏకీభవించుకొన్న వారి సంబంధములు వ్యాప్యముగనే యున్నవి. సోనియలు అస్త్రసన్యాసరాయబారులు తెల్లనుగుండా నూనె శ్రేణు బయలుదేరిరి.

6417

4149

ఆరోగ్యముగా జెరుగు బాలుని కెప్పుడును ఆకలి కలుగుచుండును.

ఆహారపదార్థములు కోకోజములో వండుట తెలియుట చేతనే యిందులకు కారణము.

ఆహారపదార్థములు కోకోజములో వండినవాటి యొక్క సహజ రుచ్యము చెడకయుండును. మీ ఆహారపదార్థములన్నిటిని కోకోజముతోనే వండునట్లు దృఢనిశ్చయము చేసుకొనిన లాభకరము గానుండును.

Cocogem
THE TASTE ALL
THE YEAR ROUND

(శ్రేష్ఠమైన వంటకమునకు)

త్రివేణి
“త్రివేణి” రెండవ సంచికను కృతజ్ఞతతో గైకొనుచున్నాము. ప్రథమ సంచికను రెండవసంచిక ఎక్కుడు శ్రేష్ఠములగు వ్యాసములతో విరాజిల్లుచున్నది. ఈరిదిని త్రివేణి పర్వరాభివృద్ధి గాంచి, శ్రేష్ఠులగు మాసపత్రికగ మరునని నమ్మినము. డి. కేశవరావుగారు చిత్రించిన పల్లెటూరి బాలికయు, ఆమెచే పెంచబడు గొట్టెలును, విగుల స్వభావసిద్ధముగ గనుపట్టును. దాక్కన పట్టాభిషేకారామయ్యగారు హిందూ గృహమును గూర్చి వ్రాసిన వ్యాఖ్యను ప్రథమసాన మాత్ర విందులు కెతయు లేగియున్నది. విరు వివరించిన హిందూ గృహప్రాశస్త్యమును, పూర్వాదర్శములను నానాటికి జీవించుచున్నందులకుమిత్ర మేతయు చింత వొడచుచున్నది. హిందూమతానుష్ఠితుల సమన్వయగూర్చి ఏ రామస్వామిమొదలి గారు వ్రాసినవ్యాసమునందు, ప్రత్యేక నియోజకవర్గపువర్సాటులపై సభిమానముచూపబడుట వింతగాదు. రిజర్వబ్యాంకు విల్లునుగూర్చి గౌ. రామదాసువంతులుగారును, ఎన్నిక హక్కును గూర్చి యె. జి. రంగాగారును వ్రాసిన వ్యాసములు పతన యోగ్యములు. రంగాగారు గోరెడి సార్వజనికపు ఎన్నిక హక్కును, మదరాసు శాసనసభవారు ఇటీవల యామోదిం చిచ్చి యె. శ్రీనివాసగారు హిందూదేశపరిపాలనవిధాన మేతిరున నుండవలయునో వర్ణించుచు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనము ఫెడరల్ విధానమునకు తోడ్పడ దనివ్రాసిరి. కాని ఫెడరల్ విధానమున కిదియే మూలాధార మని స్విటుజ్జరండుచరిత్ర స్పష్టపరచుచున్నది. ఇదిగాక చిత్రకళ నాటకము చారిత్రపరిశోధనలకు సంబంధించిన వ్యాసములు గలవు. ప్రకృతవృత్తపాఠముల గూర్చివివర గావింపబడిన

వ్యాఖ్యలు పత్రికకు సొబగు నొసగుచున్నవి. ఆంగ్లభాషలో నిట్టి ప్రశస్తముగు పత్రికను ప్రచురించుచున్న సంపాదకులగు కోలవెన్న రామకోటేశ్వరరావుగారి నభినందించుచున్నాము. త్రివేణి వార్షికపుచందా అయిదు రూపాయలు. కలయవారు పత్రికా కార్యాలయము ‘మలబారుపాడు’ వేమేరీ చెన్నపురి అని వ్రాసిన బడయగలరు.

సామ్రాజ్యదక్షిణకవిటీ చాల నున్నతమైన సాధనమని యు, అందులో దొవనియనుమంతులు బ్రిటిషుమంతులతో కూర్చుండి సామ్రాజ్యవిధానమునుగూర్చి మాట్లాడుచున్నారు. దానిని నిలబెట్టవలెను. అయ్యది రక్షకమంత్రివర్గమునో క్రమేణ దానిని తయారుచేయవచ్చుననియు, యుద్ధము వచ్చుచో దానిని యుద్ధమంత్రివర్గముగ మార్చవచ్చుననియు యుద్ధమంత్రి కామన్వనభలో బలపెను.

చికాగో ఎన్నికసంబంధమున రాజకీయవేత్తలపై బాంబులు నేయుచున్నారు.

నోవా షిక్టోరియా అను నత్మత్రము కంటికి కన్పించదు. అది రెండుక్రింద నీలిపోయిన దని శేఫుటపును వార్తలు చెలుపుచున్నవి.

తురుష్కప్రభుత్వమతము మస్లిం మతమే అను అనుబంధమును తీసివేయవలె ననిరి.

ఇండియను మ్యూజు పర్వముకు భారతజాతీయవాదులెవరును డబ్బిచ్చి ప్రచారము చేయుచుటలేదని ప్రకటించుచున్నారు. మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికవ్రాత నిజముగాదనుచున్నారు.

పోలీసులు సమైదారులను కాల్చుట

శ్రీకృష్ణా

2 రు చచ్చిరి. 6 కి గాయములు తగిలినవి

హవారాలో కొట్లాటలు

(శ్రీకృష్ణ)

కలకత్తా మార్చి 28:—ఈ రోజు ఉదయము లోవా సమైదారులు ఇ.వి.ఆర్. రైల్వే హాల్లో మైడ్లో, హవారా సమైదారుల నొక గొప్ప దోచుకొట్లాట జరిగినది. పోలీసులు జనముమీద కాల్చిరి. ఆరుగురు సమైదారులు చచ్చిరి. 11 గురికి దెబ్బలు తగిలినవి. దెబ్బలు తగిలిన వారిని హవారా జనరల్ ఆసుపత్రికి గొనిపోయిరి. బల్లెపుపోట్లు గలిగిన ఒక పోలీసును పయితము అనుపత్రికి తీసికొనిపోయిరి.

దీనికి కారణము సమైదారులు లోలో మైడ్లో పని చేయుచున్నవారిని పనులను మాని బయటికి రమ్మని పిలువగా వారట్లురాకపోయిరట. అందుమీద వారిలో వరస్పరసంఘర్షణ జరిగెను. సమైదారులు లోలో మైడ్లో వారిని లాజీలలో మోదిరట. అప్పుడప్పుడు సమైదారులు కాల్చిరి. 2 చచ్చిరి. ఆరుగురికి మంచిగాయములు తగిలినవి. కాల్చుమని యెవరు చెప్పి వారో యింకను తెలియలేదు.

కొట్లాట వివరములు

ఈవిషయమై ఆరా తీయగా, హవారా ఫర్ జరిగినతరువాత, సమైదారుల జట్టాకటి ఒకసంగుటికి వెళ్లి, లోలో మైడ్లో పనిచేయుచున్న వారిపై రాళ్ళువర్షిరట. ఈ రాళ్ళవారకు పనిచేయుచున్న వారిలో ననేకలకు దెబ్బలుతగిలినవి. పోలీసులు సమైదారులను తరుముటకు ప్రయత్నముచేసి, కానిలాభములేక పోయెను. ఇంతలో మరికొందరసమైదారులు వచ్చి వీరిని కలసి కొనిరి. పోలీసులు, పనిచేయుచున్న వారికొకతమునను, సమైదారు లింకొకపక్షమునను కేరి కొట్లాట తీవ్రముగా సాగించిరి. కొంతసేపు జరిగిన తరువాత పోలీస్ మాఫరింటెం డెంటు కాల్చుట కనజ్ఞుయిచ్చెను. దీనికి ఫలితముగా 2 చచ్చి రనియు, 5 గురికి మంచిగాయములు తగిలినవరియు ప్రభుత్వము వారు చెప్పుచున్నారు. 15 నిమిషములలో మాజిస్ట్రేటుకు తెలి పో నివ్వగా, అతడు 5 గంటలకు వచ్చి రాత్రి ప్రార్థనాపాయి నదాక విచారించుచుండెను

రాత్రి మరల కొట్లాట ప్రారంభమగుట

దెబ్బలుతగిలినవారి సంఖ్యవిషయమై తేదాలున్నవి. ప్ర జలుహెచ్చుమండికి దెబ్బలుతగిలినవనుచున్నారు. ఉద్యోగులు తక్కువనుచున్నారు. దెబ్బలుతగిలినవారికి హవారా ఆసుపత్రి లో చికిత్సచేసిరి. ఆసుపత్రిలో కనుగొనగా దెబ్బలుతగిలిన ఐదు రిలో 4 కి తుపాకిదెబ్బలుతగిలినవి. ఒకడుచావుబ్రతుకులతో నున్నాడు. పోలీసువానినిపరులైనబల్లెపుతోపొడిచినట్లున్నది. చాలామంది ఆసుపత్రికి వచ్చియుండరు. రాత్రి 10 గంటలకు కొందరసమైదారులు హవారాస్టేషన్ స్టోర్ యాడ్లలోగడ విడసాగించిరి. ఈసంగతి విని స్టేషన్ పోలీసును గూర్కా సిఫాయీలు పరుగెత్తుకొనివచ్చిరి. సమైదారులు వారిపైరాళ్ళువర్షి కించిరి. పరిస్థితులు మిక్కిలిదీక్షముగానగపడెను. కాని పో లీసువారుకష్టముమీద జనమును పారవ్రోసిరి. రాత్రియంతయు అచ్చటమంచి కాలేయముండెను. చాలసేపటికి సద్దుమణిగెను. కాని యిరుపక్షములవారూ కుపితులైయున్నారు.

సమైదారులు లొంగిననేగాని సంధికుదురదు

కలకత్తా, మార్చి 28:—ఈ రోజుఉదయము లోవా సమైదారులు ఇ.వి.ఆర్. రైల్వే హాల్లో ఫీస్ వద్ద నొక బ్రహ్మాండమయిన పథకే నీరి. 15,000 కూలీలు వచ్చియుండిరి. క్లౌన్ వీధి, ఫ్లోక్స్, స్ట్రాక్ డోడ్డు, మిట్టప్రక్కల యింకాకాల్చుట ఫలములేక పోయెను. పొరులరాకపోకలగుండ అడ్డంకి గలిగెను. పోలీసు కాపలా బందోబస్తాగా నుండెను. సమైదారులవాయులు 20 మందియుండిరి. కార్యదర్శియగు కె. సి. రాయ్ గారు, తదితర హాయకులు అధికారులవద్ద కేగి పరిష్కరించిరి. ఏజంటు లానే మియు చేయబాలననియు, ప్రస్తుతకరకుల్లీమీద పనిలో చేరవల సినననియు చెప్పెను. అంతట యీజనులు సమైదారుల హవారా స్టేషనువద్దకుపోయి హవారామైదారులతో సభకేసిరి. ఈ సభలో సమైదారులు తమ కష్టములను వివరింపబడువరకు పనిలో ప్రవేశించునని నిర్ధారణచేసికొనిరి. మియు కలకత్తా నుండి కాల్కావరకు సమైదారుల వలెనని కూడ తీర్మానింప బడెను. పనులలోకి పోవుచున్నవారిని పోవలనని ప్రోత్సా హము యధానిధిగా జరుగుచున్నది.

నీ బిడ్డ యింకను శత్రుముల ప్రోవే!

విచారకరమైన దృశ్యము. కండ్లు లోనికిపోయి, దేహ మెల్లప్పుడు ఉష్ణముచే గ్రాగుచు, ఎమికె లన్నియు లోలుముక్కలో చుట్టబడి నట్లుండి, దుర్బలముగను నిస్సక్తువుగ నుండు నీ బిడ్డ నెప్పుడేని ముద్దాడ దీనుకొనుటకు జంకవా?

అనారోగ్యకరముగ వదార్థములచే పెంచుటవలన నీబిడ్డ అట్టిసితికి పా రై యున్నది.

అనారోగ్యకరమును, పరిశుభ్రమును, డబులు సీలు వేయబడిన డబ్బాలలో ప్యాకుచేయబడి, చేతిలో లాకబడక అతిశ్రద్ధగ తయారుకాబడు గ్లా కోను నీబిడ్డ కుపయోగించిన నీబిడ్డ యెప్పుడు నట్టిసితిని పొందదు. ప్రముఖమైన అయిదు రాజకుటుంబములందు దీనిని మాత్రమే నుప యోగించిరి.

నీబిడ్డకు గ్లాకో నిచ్చి, అభివృద్ధిని గమనింపుడు!

2

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో, లిమిటెడ్.
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
రెవల్యూటెడ్ నెం. 40, మదరాసు.

8706

చూడవచ్చినవారు దుర్మణము నొందుట

కలకత్తా మార్చి 29:—ఈ ఉదయము హవారా ఆసు పత్రిలో కనుగొనగా, చచ్చినయిద్దరిలో నొకడు సీతారాజోజీ అనువాడు సాలికియా వస్త్రపుడు. రెండవవాడు షేక్ రాజన్, లిలోవాకర్మాగారములో పనివాడు మరియొక చచ్చినవారి నిరహాస్యముగానుంచినది ఫార్వర్డు పత్రికలో నొకవందతిగలదు. కాని దీని సత్యమింకను లేలేదు. తుపాకిదెబ్బలు తగిలిన ఐదు గురు చావుబ్రతుకులతో ఆసుపత్రిలో వచ్చారు. లాజీదెబ్బలు రాళ్ళ దెబ్బలుతగిలినవారు కట్టుబట్టి ఆసుపత్రినుండి విడుదల చేయబడిరి. ఇప్పుడు గడవిడ కొంచెము తగ్గినది. మేజిస్ట్రేటు ఆరాలు తీయుచున్నాడు.

కొట్లాటకు కారణము

నిన్న ఉదయము సమైదారులు హవారామైదారులతో జరిగిన సభనుండి యింకను తిరిగి వచ్చుచుండగా పోలీసువారు వారిని బామంగాచీ వంతెనవద్ద అడ్డగించినదియు అందుపైవారి కి సంఘర్షణజరగి కాల్చుటలో తేలే ననియు ఫార్వర్డు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సమైదారులను తరిమిచంపుట

(ఫ్రీప్రెస్)

కలకత్తా మార్చి 29:—ఫ్రీప్రెస్ ప్రతినిధి యొకడు స్వయ ముగా బామంగాచీ వెల్లిసంగతులు విచారించగా సమైదారులు రైల్వే వంతెనను చాటుచుండగా, పోలీసు లడ్గించి కాల్చిరి తెలియుచున్నది. ఒకటిరెండు గుండు దిగరనున్న హసీతుకు పోయితిగిలినవి. ఈమధ్యాహ్నము ఒకగుండు యూనియన్ కార్యదర్శియెదుట మసీదుగోడనుండి తీయబడెను. లోలో మైడ్ వద్ద నెత్తురుచుక్కలింకను కనబడుచున్నది. సమైదారులు ప గిలిపోయిన పుట్టెనొకదానిని తమవద్ద నుంచుకొనినారు. ఈనా మ్ములలో యింకాహెచ్చునుండి చచ్చినవారి వారియభి ప్రాయము- మరియు పోలీసులు తమ్ము గ్రామములోనికి తరిమి కాల్చినవారి వారు చెప్పుచున్నారు.

మాజిస్ట్రేటువచ్చి పంగతులు విచారించెను. అనేకమంది సాక్షులునువచ్చిరి ఈరోజు బామంగాచీలో కొంచెము కొం తముగనున్నది పోలీసువారు కాపలాకాయుచున్నారు. సమై దారులు పనులకు పోవువారిని పోనిర్వని బలవంతపరచుచున్నా రు. ట్రాంబండ్లు మోటారుబాడ్లనుండి పనివాండ్లను లాగుచు న్నారు. మాజిస్ట్రేటు నలదని చెప్పుటచేత వారాగివారు. రైల్వే వంతెనవద్దకూడ కొంచెము గడవిడ అయినది అచ్చట సమైదా రులుచేరి వీధిలో నడుచువారిమీదను రైలుబండ్లమీదను రాళ్ళు వేసిరి. పోలీసువారు జనమును పారవ్రోసిరి.

సిరాంపూర్ స్టేషన్ వద్ద సమైదారులు ఇంజనుడుపు వానిని పో ర్బన్ ను లాగుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని పో లీ సు రా గా నే వారు వారి పో యిరి. హవారా పోలీసుస్టేషనులో చాలమంది పోలీసులు కావలియున్నారు. బామన్ గాచీసం తెరకు పోవు రోడ్డుమీద అనేకమంది పోలీ శులున్నారు ఈ ఉదయము బామంగాచీ వంతెనవద్ద సమై దారులు సభచేయవలది. గాని మేజిస్ట్రేటు చెప్పుటచే వారిని, 144 సెక్షన్ ప్రయోగించెదనని వదంతికలదు. మాజిస్ట్రేటు తన విచారణ-ఫలితము త్వరలో తెలియజేయవచ్చును.

రాయ్ ఛాందరిగారిలెంతి

బెంగాల్ కాపసభలో కార్యులపక్షమున సభ్యుడు గానున్న రాయ్ ఛాందరిగారు రైల్వేసభ్యుడగు రై నీగారి కిచ్చి నతంతిలో రై నీగారు ఈమధు ఇండియా కంపెనీ యేజెంటును, దిన్ పూర్ మాజిస్ట్రేటుగారి యగ్రాసనాధిపత్యమున నొక పంచా యతీ సభ కొప్పుకొనుకట్లు చెసినవో కార్యుకసభ్యులు సమై దారులకు పనికివెట్లడని పలచనీచ్చారు.—అని యున్నది.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:—

IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE, 4689 DELH.

జన్మినుపత్రిక దురాగ్రహము

ముత్తురంగమొదలియారును దూషించుట

రత్న సభాపతి మొదలియారుగా రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—జన్మినుపత్రిక సంపాదకుడు పూనమ్మగారిలాకా బోధు ఎన్నికలలో ముత్తురంగమొదలియారుగారికి కలిగిన పరాజయమును అవకాశముగా తీసికొని తనకుగల దురాగ్రహమును తనపత్రిక ద్వారా వెడల్పగొన్నాడు.

జన్మినుపత్రిక సంపాదకునికి కాసనపల్లిలో తావులేకుండ తరిమివేసిన ముత్తురంగమొదలియారుగారిపై వ్రాసిన వ్యాసమున కలిగిన తుదిపదార్థము దైయుండిన యుండనోపుగాని ఆవ్యాసముమిక్కిలి వ్యక్తిపరముగాను మిక్కిలి గౌరవహీనముగాను యున్నది.

ఈ విషయమునుగురించి నేను కొంతము చెప్పదలచితి. తాలూకాబోధు ఎన్నికలలో ముత్తురంగమొదలిగారి నోడించి జయమును పొందినయితేను ఒక సారావర్తకుడు. ఆతనిపేరు పట్టుమొదలియారు. అతని ప్రచారకులలో వధికముగా యుండిగిండుటకలదు. వారంతా కల్లుద్రావి వోలర్లను భయపెట్టి బలవంతముగా వోలులను పుచ్చుకొనిరి. ముత్తురంగమొదలియారుగారు అపజయములకు కారణములేమన ఎత్తరలు సర్కిళ్లను ఎదిరి కనగముగా చూపుట; వోలర్లు కానివారిపేర్లు పట్టికలో చేర్చుట; ఎడటివాడొడగములు; తగినంతపోలీసురక్షణ పోలీసుఆఫీసర్ల న్యాయభావము లేకుండుట మొదలైనవి.

పట్టుమొదలియారుగారి జయమువలన నోక పాతము బోధపడినది. పోలీసువారిపై నాధారపడక నికముందు తమయుక్తవిధులను నడిపింనుకొనట యెవరినివారు తక్షణముకొనుట మంచిదని దీనివలన స్పష్టపడినది.

ముత్తురంగమొదలియారుగారు జయము నొందినను అపజయము నొందినను అంతగొప్పపరిణామము. తాలూకాబోధు అధ్యక్షపదవిగాని తదితరములైన మంత్రిపదవులు మొదలైన శాస్త్రోద్యోగములుగాని సంపాదించుటకు ఆతను జన్మినుపత్రికా సంపాదకునివలె నాశపడలేదు.

ముత్తురంగమొదలియారుగారు కాంగ్రెసు సభ్యుడు. ఆతడిపరాజయము నోకలెక్కగొనడు. ఇంతకు జన్మినుపత్రికా సంపాదకుని, ముత్తురంగమొదలియారుగారిని కూడ ప్రజలకు బాగుగా తెలియును.

గంటూరు కమ్యూనిస్టు సహాయ సంఘము

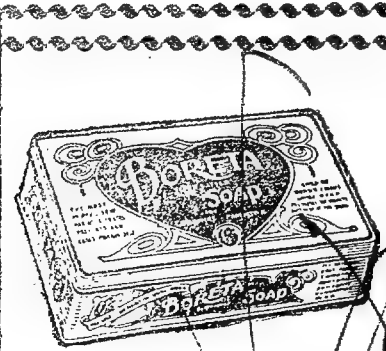
ఈ సంఘవారి కసభ 1-4-28 తేదిన జరుపబడునని ఈ పత్రిక ద్వారా తెలిపియుంటిమి. కొన్ని కారణాంతరములచే ఈ వారి కసభ ఏప్రిల్ 10-వ తేదీకి మార్చబడినది. మ.రా. శ్రీ బొమ్మిలేని మనుస్వామి నాయుడు లి.వి., లి.యల్., ఎమ్. ఎల్.సి. గారు అధ్యక్షతనహింస దయతో అంగీకరించియున్నారట ఎల్లరు వారి కసభకు విచ్చేయ ప్రార్థించుచున్నాము.

సూర్యదేవర సంచీవరాయణం,

నదలవాడ నాగభూషణరావు చౌదరి,
అహ్వంసంఘ కార్యదర్శులు.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము
కాకినాడ

7-4-1928 శనివారము మధ్యాహ్నమున 2 గంటలకు రాజమహేంద్రవరము యిన్నీసుపేటలో డాక్టరు శివరాజు నంకటరామారావుగారి భవనమున తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సభకు సాధారణసభ జరుపబడును.

టాయిలెట్ వైద్యము.

పూర్తిగా పరిశుభ్రమైనది. ఎక్కువముగడ చేర్చబడినది. శ్రేష్ఠమైనదానిని ప్రకృతిని యనట్టివారికి బోరెటా సబ్బు మంచిది.

Made by GOODWIN'S, Manchester.

Agents: P. HOLT & Co., Ltd

P. O. BOX 237

MADRAS

ఉదకమండలంలో వేసవికి రిసార్టు

ది మాడరక్ హిందూ హోటల్

విల్లొలియా భవనములు, రెస్కోర్స్ నకు ఎదుట.

హిందువులలో గౌరవనీయులైన పురుషులకు స్త్రీలకు యోగ్యమైన హోటల్ బాగుగా అనుకూలమి యున్నది. చుట్టును విద్యుద్దీపములతో సమర్పబడియున్నది. కుటుంబీకు, స్నానపుగదులతో సహా ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు కూర్చబడినవి. నీట్లను ముందుగనే రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవలసి.

తెలిగం.

మా హోటల్లు.

మైసూరులో. ది మాడరక్ హిందూ హోటల్,

మద్రాసులో ది మైసూరు మాడరక్ హిందూ హోటల్, వేపేర్లి తెలిగం "రావ్ హోటల్" 4527 కె. ఆర్. నరహరిరావు, ప్రాప్తిబడు.

HINDUSTAN BIMA Co. Ltd., DELHI.

హిందూస్థాని భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్, ఢిల్లీ.

4468

చేర్మన్:—మిస్టర్ పండిత్ మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, ఎం. ఎల్. ఏ.

లోకల్ డైరెక్టరు:—మిస్టర్ కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎం. ఎల్. ఏ.

మేనేజింగు డైరెక్టరు:—మిస్టర్ లాలా గిరీధరలాల్ (అమృతనరము)

ఆలస్యము లేక నేడే భీమా చేసుకొనుడు

అందరి పరిస్థితులకు, ఏ వయస్సులో నుండువానైనను, ఎట్టి అపాయస్థితులలో నైనను తగినట్టి పాలీసీలను మే మిచ్చుచున్నాము.

ఆదర్శనీయమైన మా కుటుంబ స్కీము (ఎన్ డో మెంట్లు, పూర్తిజీవితము రెండును మిశ్రమైనవి) మిక్కిలి లాభకరమైనట్టియు, అమోఘమైన పెట్టుబడి

ప్రీమియముకట్టుము మిక్కిలి తక్కువ — స్త్రీజీవితములుకూడ అంగీకరించబడు

ఏజంట్లు కావలెను — పద్ధతులు చాలా ధారాళమైనవి

Mr. Ch. L. NARASIMHA RAO, B.COM., F.I.A.C., Mr. P. GOVINDARAJULU, Chief Agent, Chief Agent, Northern Circars Nizam, dominions, Mysore, Travancore, Cochin States and Coorg, Chittoor and Nellore. 308, Lingi chetty Street, MADRAS. 143/145, Mint Street, MADRAS

BY SPECIAL APPOINTMENT TO THE 42nd INDIAN NATIONAL CONGRESS.

నరనము దృఢమైనది నమ్మకమైనది

ఇప్పటి మోస్తక ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడి ఇను: పాతెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నవి. బాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే.శ. మొదలియార్, ఇనుపపాతెట్టెలు చేయువారు, ప్రాప్తిబడు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు. నటురాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సును. ఐరన్ అండు డ్రాఫ్ట్ హౌండ్లర్లు సుబ్బరాయప్పిల్లైప్పిడి, పెద్దనాయకన్ పేట మద్రాసు. ఆయిల్ ఎంజినులు, హెటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు

వివిధ పేరుచేయబడుచు సమర్థులవారు. లైకువిల్లుకు కావలసిన నీలిండ్లు, సాఫ్టింగ్ల నలు వరసముగా యివ్వబడును. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములు మిగిలిన ఆర్డరుయిచ్చినతయారుచేసియివ్వబడును. ఈ తరహాలు వ్రాసిన జరులు వ్రాయబడును. 1429

కాలమునకు తగిన గ్రంథము! వెల. 1-8-0.

గహసారము రహస్యములు

ముగా చర్చించి సులభమైనవిగా వ్రాయబడియున్నవి. మాన్య స్వల్పప్రతులే యిచ్చివి గనుక వెంటనే ఒక ప్రతిని ద్రావించుకొనుడు. రెండు ప్రతు లొక్కసారిగా కొనువారికి తపాలా ఖర్చులేదు. 1559 బాపక్ పుస్తకశాల, 214, టంకశాలపేడి, మదరాసు. 4602

మైసూరు శాసనసభ

పత్రికా ప్రచురణ శాసనము సవరించుటకు

తీర్మానించిరి

పత్రికా ప్రచురణమునకు విధింపబడిన నిర్బంధవిధి నిశ్చయములు; తై సెన్సులు వగైరా అవసరము లేదనియు పత్రికా సంపాదకులు సేరమునకు పాత్రులైనయెడల గ్రాహకములగుట చేయుటకు వీలు కల్పింపబడినట్లు ప్రకారము కలదనియు, ప్రత్యేకించి ముందుగా తై సెన్సులువగైరా పాంపద నవపర ముండవూడదని యీ తీర్మాన ముపసాదించగా పదవ తీర్మానము సవరింపబడెడి ప్రతికా ప్రయత్నము తై సెన్సులట్లు పను సవరింపబడు తీర్మానమును సవరింపబడెడి తీర్మాన ముపసాదించబడినది

(ఆ. వె)

రాజమహేంద్రవరం సభలు

ఈస్టర్ వారములో నిర్వహణ కొన్ని సభలు జరుగునట్లు ప్రకటించబడినది. 16 వ రాష్ట్రీయ పరీక్షాసభ 6 ఏప్రిలులో నాడు 12 ఘంటలకు కృష్ణానీనూ హాల్లో రాధా కుముదముఖిగారి యధ్యక్షతక్రింద జరుగును. మొదటి ఆంధ్ర దేశ గ్రామపంచాయితీ సభ 7 వ తారీఖున 7-30 కు శ్రీ హత రామదాస్ పంతులుగారి యగ్రాసనాధిపత్యమున మొలగును. రిజిస్ట్రేకవారిచే సమకూర్చబడిన బ్యాంకరుల సభ 5 ఏప్రిలులో నాడు జరుగును.

ప్రతినిధులకు భోజనాడికములు రాజమండ్రి స్టేషను వద్దనున్న ఆర్ట్స్ కాలేజీలో ఏర్పాటుచేయబడినది.

పులివెందుల తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

పులివెందులనుండి మా కీ వార్తవచ్చినది.

డి. లక్ష్మయ్య, బి. సోమయ్యగార్లు ఆ కేసుండి చేసిన ప్రార్థనల సంగీకరించి మరల పోటీకి నిలువక వారిస్థానములను డి. రామకృష్ణారెడ్డి గారలకిచ్చినందుకు పులివెందుల రాయచోటి నోటరు శాంతయ్య కృతజ్ఞులు. వారిలో చెప్పిపెప్పించిన జిల్లా ఇన్స్పెక్టరు ఎన్. రంగారెడ్డి, కే. శ్రీనివాసరావు, కొత్తపేట ఓబులరెడ్డి మల్లారెడ్డి, ఆశ్వత్థ వారాయారెడ్డి మొదలగువారలకులకు.

ఈ తూర్వాశ్రమే ఈ తగ్గినట్లు
1928 వ సం. ఏప్రిల్ 7 వ తేది శనివారం ప్రారంభించి ఒక నెలవరకు
(సవరించి ఈ కంపెనీవారు ఇతరస్థలమునకు ప్రయాణముచేస్తారు.)
సి. కన్నయ్య కంపెనీవారు చెన్నపురి రాయల్ టెయ్లరులో

దశావతారము

ముందుకన్న ఈతూర్వి శేషములు గలవు.

4534

రాత్రి నాటకములు:—ప్రతి మంగళ, గురు, శనివారములలో 9 ఘంటలు.
పగటి నాటకములు:—ప్రతి సోమ, బుధ, శుక్ర, ఆదివారములలో 5-80 ఘంటలు.
టిక్కెట్లవరము:—స్వేచ్ఛలు రిజర్వు రూ 8, సోపా రూ 2, 1 వ శ్రేణి రూ 1-80, ఆజాలు 12, 6.
మొదటి మూడు తరగతులలో రిజర్వు చేయబడినవారు సీటు 1 కి 4 ఆజాలు చొప్పున రిజర్వు చేయవచ్చును.
నాటకకాలంలో వీడియోదలను వివరించుచున్నాడు. టిక్కెట్లు పరిశోధనకు టిక్కెట్లను జాప్యమున.
పనిచేరికిన్ని చార్జిగలదు. అర్హతలు లేవు.

ఎప్పుడును సి. సామి అండ్ సన్స్ అను వయిలట్ కాపింగు పెన్ సలును
బ్లాకు టెడ్డు పెన్ సలును ఉపయోగము చేయవలసినది.

ఆంగ్లభాషలో తయారుచేయించిన అచ్చు కాపియింగులు ఎల్ల బాలురును పుస్తకయోగము చేయవలయును. మూతన ముగా మంచి అచ్చుబ్లాకులతో మంచి కాగితముతో ప్రింటింగుచేసి బాలరుకు వ్రాయనపుడు సంతోషకరమునట్లు వుండును. ప్రతిబ్లాకుపైపు యందు సామి కాపింగు బుక్కులువుండును. అన్ని చోట్లనుందు దొరుకును.
స్కూల్ బుక్కులను ఆఫీసర్లుకును పుస్తకయోగకరమయిన స్టేషనరీ సామానులు వెలసరముగాను, మంచిరకములుగాను సరఫరాచేయుదుము. కావలసినవారు యీ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాయవలెను.
ఆశీర్వాదముల బైందుబుక్కుల సైజువారిగా మంచి కాగితముతో శుభ్రమయిన ప్రింటింగు రూలింగు అన్ని రకములు స్కూలు నోటుబుక్కులు మంచి కాగితములతో మేము తయారుచేయించినవి అన్ని పూర్ణయందు విక్రయించబడుచున్నవి. ప్రతి నోటుబుక్కుయందు క్రింద కనుపరచిన అద్దమునమాచి లీనుకొనవలసినది.
వ్యాపారములకు వారివారి పేర్లతో నోటుబుక్కులు తయారుచేయించి పంపబడును. 8841
కావలసినవారు కేట్లాగుకు వ్రాసిన పోస్టు ద్వారా పంపబడును.

Sole Importer:—

242 చెన్నాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

సి. సామి అండు సన్స్ ప్రేషనరీ వ్యాపారులు,

7 సీటరు మోటారు కార్లు

అమిత స్వల్పమైన ఖరీదునకు యివ్వ సంసిద్ధులమైతిమని ప్రచురింప సాహసించుచున్నాము.

ఫోర్డ్ 7 సీటరు టూరింగుకారు, 5 గట్టి రబ్బరుకార్డు టైరులతో నహా,

నెట్ స్టార్టరులేకుండ, వెల రు. 2,250

డిటా నెట్ స్టార్టరు, 5 బెల్టాన్ టైరులతో నహా వెల 2,460.

ప్రదర్శనలకును, వివరములకు

ఓ క్లు అండ్ కో లిమిటెడ్, హాంబు మద్రాసు.

ప్రాంచీలు:—బెంగుళూరు, టూటికొరకా.

నబ్ ఏజెంట్లు.

(200)

ఫోర్డ్ స్టార్టు అండు సర్కిల్ స్టేషన్	చెన్నై.	శ్రీ అండాల్ మోటారువర్క్సు	ఉరిగామ కె. జి. యన్.
సి. సి. సారథి అండు బ్రదర్లు	చిత్తూరు.	బి. గోదావరి సైకిల్ అండు మోటారువర్క్సు	రాజమండ్రి.
కె. రంగస్వామిగారు 22, యెడ్కోట్ కారిడ్	కంచీవరం.	శ్రీ లక్ష్మీనరసింహం మోటారువర్క్సు	నీలం.
ఎస్. గోపాలయ్యర్	కడప.	పి.టి. శ్రీనివాస అయ్యంగార్ సబ్ ఏజెంట్లు ఎ.సి.సి.(ఇండియా)లిమిటెడ్ సాహూరు.	శిల్పి.
పి. వెంకటకృష్ణయ్యగారు ఏజెంట్లు ఎ. సి. సి. (ఇండియా) లిమిటెడ్	కడప.	బి మద్రాసు సైకిల్ అండు మోటారువర్క్సు	శిల్పి.
బి. యమ్. రత్న కేలు అండు బ్రదర్లు	కాటాపాడి.	యం. సుబ్రహ్మణ్య నాయర్	పి.మోగా.
టి. వి. నుందరం అయ్యంగార్ అండు సన్స్	మధుర.	భాస్కరి అండు కో	తంజావూరు.
పి. కృష్ణ అండు బ్రదర్లు	మదనపల్లి.	బి కెనడియన్ ఆటోమోటైల్స్ (సానిగుడి, సాహిబ్, ప్రొఫెసరులు)	తిరునల్వేలి.
యమ్. గోనుమోహిద్దీన్ సాహిబులు అండు సన్స్	నెల్లూరు.	బి మోటారు వేర్ హౌసు	తిరుచనూపల్లి.
కుప్పుస్వామినాయుడు	నంద్యాల.	బి ఓనక ఇంజనీరింగు	విశాఖపట్నం.

1928 సం॥ ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలో ప్రచురమైన నూతన

10 ఇంచి రెండు ప్రక్కలగల "హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్"

(Price 2-12-0 each)

రికార్డులు

(ధర రూ 2-12-0)

- మధురా-పాణ్య సామిట్లై (నాగవ్వరము)
N 2845	{ రాగము ఆలాపనా (శిరామంధర)	ఆబోజి
N 2846	{ ననునడిచి గజలగర (1) " " (2)	రీతిగారము
N 2876	{ రాగము ఆలాపనా (శిరగుకుల)	హంసద్వని
మిస్. ఏ. సుందరం (మధుర)		
N 2850	{ పరగుచాపాలింపా భాగము (1) " " (2)	కేవలగారం

- జె. శేషగిరిరావుగారు
N 2851	{ బాలాయనీల నపువె రేపు నతువుగాని	పద్యము బావలి
పి. అంజయ్య (మైలాపరం తియేటర్)		
N 2880	{ తగుడా ఇద జనకా ననతనుండ తగునా	జంజాటి బగ్గి
వి. సుందరమ్మ (బెంగళూరు)		
N 2882	{ రాగము ఆలాపనా పగవారు	కాంబోజి
ఉడిపి లక్ష్మీబాయి		
N 2891	{ గీతా గ్రమ నినెనేర నమినాను	కురటి వరాళి

నూతన హిస్ మాస్టర్స్ మాడలులు.

నెం॥ 31 అండు 32.

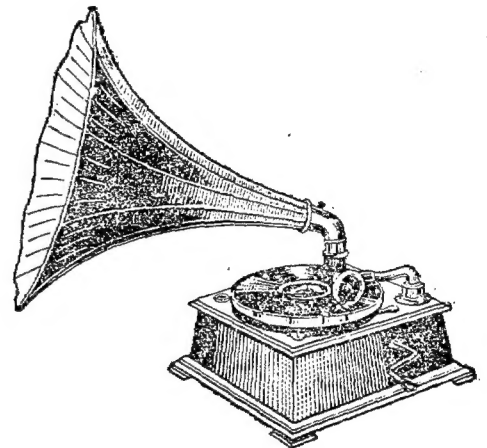
నూతన మోస్తరు హిరను, టోన్ ఆరమ్

నెం॥ 4 సాండు బాక్సు సహితము.

దీ గ్రామోఫోన్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

కలకత్తా.

బొంబాయి.

పైన నుదహరించిన మెషిను; రికార్డులు యీ దిగువ అక్షరములకు వ్రాసిన బడయగలరు.

హాట్టిన్స్ అండు కో, 185, బ్రాడ్వే 'మదరాసు.

నైమనుగారి ప్రగల్భములు

పయసీరు పత్రిక ఖండించుట

శిల్పి, మార్చి 30:— నే దుదయము పయసీరు పత్రిక యిట్లు పయమున్నది. నర్ బాను నైమనుగారు ఎంత ఉత్సాహముతో బిల్డింగు వారి సంవారము యెల్లయెడల జూడ ప్రదము గ ము గి నె స ని మే ము విశ్వసించువారము. కొన్నిసంఖ్యలు వా రెప్పటివల్ల కొంత ఉత్సాహముతో వారి నెడలొచ్చి యెందురు. కాని దాని ఫలితమును కవిష నకులు పంతో మితికొనున గుర్తింపజాలకున్నారు. కొందరు పెద్దమనుష్యులు నర్ బాను పయమునుగారితో గలసి పనిశేయుట కిగిరించుటగూడ నిజమే కాని యీ సన్మానము లన్నియు చాగగ యొచ్చింది చూచినచో అప్పటికప్పుడు ప్రత్యేక తెగ చాలో ఏర్పాటుశేసినకే గాని భారతభాతియొక్క రాజకీయభి ప్రాయముగ నెంచుటకు నీలులేదు.

ప్రస్తుత కవిషనువారిని ప్రతిహతపక్షమువారికి యెట్లు భాజితుడుకట్టు యను విషయమును నిశ్చయించు టవల్లపరము. విజియగారిగారము కాపాడవలెననిన చాపనిని త్వరగజేయ వలె నేడు. ప్రతిహతపక్షము త్వరలో అంతరించును. మాయమగు నని ఆమకొనుటవలన ప్రయోజనములేదు. పయసీరు అట్లు దలంతు నేడు. తిరిగి అక్టోబరులో కవిషనువచ్చి యేమియు జేయకున్న చో యీలాగా ప్రతిహతపక్ష మింకను బలపడి యొక్కవ. కైకపంపన్న మగునని నమ్ముట కెంతేని అవకాశము గలదు. ఈ మిష్యు వేలనే పరిష్కరింపకున్నచో ఇండియా పూర్వపు విరా యు నీరికి వచ్చును. ఎవ కేవలముగొన్నను ఒక చాతి యితరవారు చూ బలంతముగ ఆచించియింది పరిపాలింప జాలరు. ప్రపంచము చా యితరలకన్న యొక్కదున్నత రాజ క్రియాదర్శముల నొక బాక్సునచో యికముందు బిటిషుదేశము కన్నములపాలు గాక ఎ నదు.

అని వ్రాసి, భారత రాజననభవారు నియమించు పట్టుల నుండి నైమను కవిషనువ లితో పరిసమానముగు హక్కులు గొరవముగల ఉపసంఘమున వైప్రాయుగాను నియమించినచో యెవరును అక్షేపించుటకు నీలుండనిన పత్రిక నూచించు చున్నది. (ప్రే.)

వంగరాష్ట్ర శాసన సభ

నైమనుసంఘ సహాయార్థపు జాయింటు కమిటీ కలకత్తా, మార్చి 28:— నైమను సంఘ విచారణయందు తోడ్పడుటకై జాయింటు కమిటీ ఏర్పాటు చేయవలయునను తీర్మానము ప్రభుత్వంబునకు నాడియా మహారాజుగారు నే దుదహరించ ఎలంచిరి కాని ఉపపాదించలేదు. రాబోవు సమా వేశమందు గవర్న మెంటువారు యాతీర్మానమును ఉపపాదించ దలంచిన సభలో తెలియజేసి తాత్కాలికముగా తీర్మానము నువసంహరించుకొనిరి. (అ. ప్రే.)

ఫార్వర్ట్ నోట్స్ ఫ్యాక్టరీ. కలకత్తా, మార్చి 29:— గతరాత్రి కలకత్తాలోని హిరిస ను శోడ్యపద్ధతునకు ఒక పండులో పోలీసువారు అకస్మాత్తుగా సోదాచేసి ఫార్వర్ట్ నోట్స్ తయారుచేయు ఫ్యాక్టరీని ఆమాకి ల్ల పట్టుకొనిరి. సగము ఆమ్మువేసిన వందరూపాయల నోట్లు వేయిరూపాయల నోట్లు అమ్ముడిమ్ములు దొరకినవి. 6 గురు మనష్యులను అరెస్టుచేసిరి. (ప్రే.)

నర్ రవీంద్రనాథ తాకూరుగారు యూరోపు వెల్లెదరు కలకత్తా, మార్చి 28:— ఏప్రిలు నెలమునకు రవీంద్ర నాథ తాకూరుగారు యూరోపు ఖండమునకు వెల్లెదరు. వేసంగి యంతయు ఫ్రెంచిదేశ దక్షిణ ప్రాంతములందు గడపెదరు. అ క్టిబరు నవంబరునెలలలో ఇంగ్లాండునందు మెట్టర్లగారి పే రిట నొసంగబడుట కేర్పాటైన యుపన్యాసావళి నొసంగెదగు. (ప్రే.)

డాక్టర్ డి. బి. ఎస్. రెడ్డిగారు ఉన్నతవిద్యకై ఆంగ్ల దేశమున. కేసుచున్నారు నెల్లూరు, మార్చి 28:— శ్రీయత డాక్టర్ డి. బి. ఎస్. రెడ్డి ఎం. బి. డి. ఎస్ 81 ఉదయము నెల్లూరులో బయలుదేరి చెన్నైకు బయలుదేరి అప్పటినుండి కొలంబోవారుగా నీకుకు పోయెదరు.

దేశిరాజు పెదబాపయ్యగారి 4635

జీవన స్మృతి

బ్రాహ్మసాధకులు, సంఘసంస్కర్తలు, దేశసేవకులు; అయిన బాపయ్యగారి ఆదర్శజీవనమును సందేశమును స్వైక్తపర ము శాసనగ్రంథము కామరాజు మానుమంతరావుగారిచేత రచి యింపబడినది. మనదేశమువల్లన పరిష్కరించుమార్గముల నారయుటలో నిగ్గు మిక్కిలి తోడ్పడగలరు. ఎల్లరు చదువవలసి నది.

అందు క్రాసువైజన 240 పుటలు ఉన్నవి. బాపయ్య గారియొక్కయు, ఆయన సహాధియొక్కయు చిత్రపటములు గలవు.

వెల ఒకరూపాయమాత్రమే. పోస్టుభరత్తులు ప్ర ము. పలయవారు పో కిందివిలాసమునకు వ్రాసిన బడయ కామరాజు మానుమంతరావుగారు, బ్రాహ్మధర్మప్రచారకుడు, రాజమండ్రి.

ప్రకటన

"పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డు యంపత్తు రోడ్ల కు 1928-29 సం॥ ఈసంవత్సరం కొరకు తెండ్రు బండరు చిలకలపూడిలో నున్న పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డు యంజినీయరువారి ఆఫీసులో 1928 సం॥ ఏప్రిలు నెల 12 తేదీ లక్ష్మీవారం సాయంత్రం 5 గంటలవరకు పుచ్చుకొనబడును. కొరువారు డిప్టిట్లు బోర్డు యంజినీయరుగారికి వ్రాసినయెడల తెండరు నోటీసులున్నూ ఫారములున్నూ బడయ గలరు" 4674

టి. కె. టి. వీరరాఘవాచారి, జిల్లాబోర్డు యంజినీయరు, పశ్చిమగోదావరి

సిజర్ సిగరెట్టు

త్రాగువారలకుమంచిబహుమతులు

సిగరెట్టు అమ్మ అంగడివానిని అడిగిన గాని, లేక పోస్టుబాక్సు నెం 2054 కు వ్రాసిన గాని, అన్ని వివరములుగల బహుమతుల జాపితా పంపబడును.

4042

సిజర్ సిగరెట్టును

త్రాగి పై డబ్బులను జాగ్రత్త పరుచుకొనుడు.

సిజర్ ప్యాకెట్టులో-లోని భాగముం దమర్చబడి, పైన చిత్రంపబడిన మాదిరిగలది.

THE IMPERIAL TOBACCO CO. OF INDIA Ltd

వాణిజ్యముద్రాకరణాల

బెజినాడ

1024

అచ్చు లైండువనులు, రబ్బరు స్టాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్రాకులుచేయుట, స్వవసర సామానులు.

(509)

ఎం.గ్రేవింగు

హనుమానబు

యస్. రంగనాథంశెట్టి ఆంధ్ర బ్రదర్స్, నెం 12, బందరు వీధి మద్రాసు.

1727

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీనికి సమానమైనది లేదు. చర్మవ్యాధులకు సంజీవి సంజీవి. ఎచ్చటను దొరుకును.

SOLE IMPORTERS,
VARJIVANDAS HIRJEE & CO.,
34, GOVINDAPPA NAICK ST. MADRAS.

మా V. H. R. మిస్కి-
యిం గు వ ను

4163 కొనుట యన
మీ ఆహార పదార్థములకు
కవ్వడనము గలిగించి,
మీ పేదరికము విడుదలను
జయప్రదముగా కోరన సాగించు
టయే ఆని గుర్తెంగుడు.

4163

Price Amrut 1/-
AMRUTANTIAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS

న ర న మైన ధ ర లు

దయచేసి నేడే తెచ్చుకొనుడు.

బహుశరపమున వలెనే మేలైన కంటి అర్థములు సాగు
వికమైన కన్నులవలె గాంవగల్గునట్లు చేసి యివ్వగలము. బహు
కాలమునుంచి జగత్ ప్రసిద్ధి గాంచునట్లు లాభములందు మే
యో, దబ్బూ, ఇ స్మిత్తులు ఇలా పనిచేసి అనభవమును
పొందియొందిరి. ఒకసారి ఆర్థులు మించిన మీకే తెలియగలదు.

యమ్. ఏ. చార్ ఆంధ్రు కో.,
4811 9, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఎంవైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ బొంబాయి

1548 1927 ఫిబ్రవరికి అంత్యమయ్యే 5 సం॥ కాలమునకు వాల్వ్యుయేషన్ ఫలితములు

విశేషించిన ధనము 37,66,689

గత 5 నెలలము కాలమునకు రివిజనరీ బోనసు యీదిగను రేలవబడ్డది

హాల్ లైఫ్ పాలసీలకు 1000 కి- రు. 75

ఎండ్రోమెంటు పాలసీలకు 1000 కి- రు. 65

ఇండియన్ లైఫ్ ఆఫీసులలో కెల్లు దినదినాభివృద్ధిలో దీక్షితి సమానమైన దెద్దియును

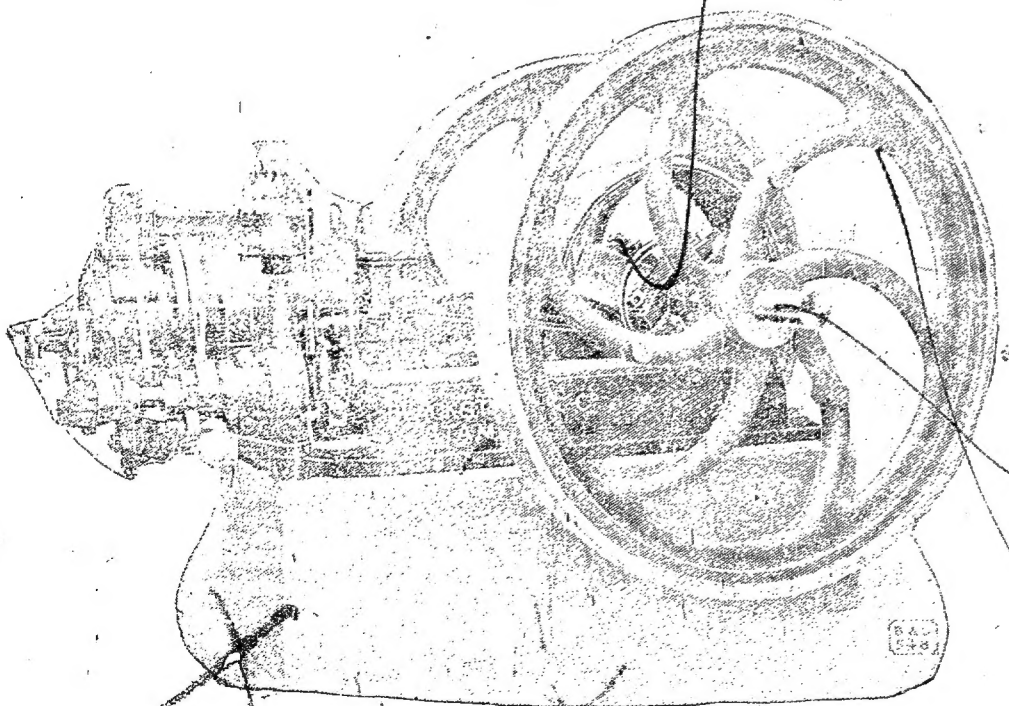
లేదు,

బ్లాక్ స్టోన్

కోల్డు స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి 600 బి. హెచ్. పి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో లేనంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయవీలుగలదు.

ప్రతి బి. హెచ్. పి. 1-కి

గం 1-కి కోవలసిన నూనెయను,

లా బి కేటింగు అయిలు

కగు ఖర్చు

3 దమిడిల కంటెను తక్కువగానే

యుండును.

మార్షల్ సన్ను అండు కంపెనీ,

(ఇండియా) లిమిటెడ్..

ఇంజనీరులు

852

నెం 9, నెకండ్లైన్ బీచ్, మద్రాసు.

[బాంచిఆఫీసులు: బెజవాడ, తంజావూరు, కోయంబుత్తూరు.